

1993. évi III. törvény

a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról¹

A szociális ellátás feltételeinek biztosítása, a nemzetközi egyezményekben, így különösen az ENSZ Gazdasági, Szociális és Kulturális Jogok Egyezségokmányában, továbbá a szociális jogok érvényre juttatása érdekében, a társadalmi szolidaritás alapján, valamint a jövő nemzedékért és a szociális segítségre szorulókért érzett felelősségtől vezérelve az Országgyűlés a következő törvényt alkotja:²

I. Fejezet

Általános rendelkezések

I. cím

A törvény célja

1. § (1) E törvény célja, hogy a szociális biztonság megteremtése és megőrzése érdekében meghatározza az állam által biztosított egyes szociális ellátások formáit, szervezetét, a szociális ellátásokra való jogosultság feltételeit, valamint érvényesítésének garanciáit.

(2) A helyi önkormányzatok az e törvényben szabályozott ellátásokon túl saját költségvetésük terhére egyéb ellátásokat is megállapíthatnak.

2. § A szociális ellátás feltételeinek biztosítása - az egyének önmagukért és családjukért, valamint a helyi közösségeknek a tagjaikért viselt felelősségén túl - az állam központi szerveinek és a helyi önkormányzatoknak a feladata.

II. cím

A törvény hatálya

3. § (1)³ E törvény hatálya - a (2)-(3) bekezdésben foglalt eltérésekkel - kiterjed a Magyarországon élő

a) magyar állampolgárokra,

b)⁴ bevándoroltakra és letelepedettekre,

c)⁵ hontalanokra,

d) a magyar hatóság által menekültként elismert személyekre.

(2)⁶ E törvény hatálya a 7. § (1) bekezdésében meghatározott ellátások tekintetében az (1) bekezdésben foglaltakon túlmenően kiterjed az Európai Szociális Kartát megerősítő országoknak Magyarország területén jogszerűen tartózkodó állampolgáira is.

(3)⁷ E törvény hatálya kiterjed

a)⁸ a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvény (a továbbiakban: Szmvtv.) szerint a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyre, amennyiben az ellátás igénylésének időpontjában az Szmvtv.-ben meghatározottak szerint a szabad mozgás és a három hónapot meghaladó tartózkodási jogát Magyarország területén gyakorolja, és a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló törvény szerint bejelentett lakóhellyel rendelkezik, valamint

b)⁹ a 32/B. § (1) bekezdésében meghatározott időskorúak járadéka tekintetében a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról és annak végrehajtásáról szóló uniós rendeletekben (a továbbiakban: uniós rendeletek) meghatározott jogosulti körbe tartozó személyre, amennyiben az ellátás igénylésének időpontjában az Szmvtv.-ben meghatározottak szerint a szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogát Magyarország területén gyakorolja, és a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló törvény szerint bejelentett lakóhellyel rendelkezik.

(4)¹⁰ A 32/B. § (1) bekezdésében meghatározott időskorúak járadéka tekintetében a törvény hatálya kiterjed a magas szintű képzettséget igénylő munkavállalás és tartózkodás céljából kiállított engedéllyel (EU Kék Kártya) rendelkező harmadik országbeli állampolgárra, feltéve, hogy rendelkezik a polgárok személyi

adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló törvény szerint bejelentett lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel.

(5)¹¹ E törvény meghatározza a pénzbeli, a természetben nyújtott és a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások egyes formáit, a jogosultság feltételeit, annak megállapítását, a szociális ellátás finanszírozásának elveit és intézményrendszerét, a szociális ellátást nyújtó szervezet és a jogosult közötti jogviszony főbb elemeit, továbbá a fenntartónak a szolgáltatóval, illetve intézménnyel kapcsolatos feladat- és jogkörét, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi tevékenységet végző személy adatainak működési nyilvántartására vonatkozó szabályokat.

(6)¹² E törvény hatálya nem terjed ki a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény (a továbbiakban: Tbj.), a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény (a továbbiakban: Tny.), a magánnyugdíjról és a magánnyugdíjpénztárakról szóló 1997. évi LXXXII. törvény (a továbbiakban: Mny.), a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény (a továbbiakban: Eb.), a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény (a továbbiakban: Cst.), a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (a továbbiakban: Flt.), a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.), valamint a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló törvény hatálya alá tartozó ellátásokra.

(7)¹³ A hadigondozottnak, a hadkötelezettség alapján katonai vagy polgári szolgálatot teljesítőnek és hozzátartozóiknak járó különleges pénzbeli ellátásokról, a nemzeti gondozásról, valamint a foglalkozási rehabilitáció keretében nyújtott ellátásokról külön törvény rendelkezik. Nem terjed ki a törvény hatálya a külön jogszabály alapján az egészségkárosodottak részére megállapítható pénzbeli ellátásokra.

(8)¹⁴ E törvény hatálya nem terjed ki azokra a lakhatást biztosító szolgáltatásokra, amelyek esetében

a) a szolgáltatást igénybe vevőnek,

b) hozzátartozójának [a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 685.

§ b) pontja],

c) a szolgáltatást igénybe vevő tartására jogszabály, szerződés vagy bírósági határozat alapján köteles személynek, vagy

d) a térítési díjat vagy az egyszeri hozzájárulást megfizető személynek

a szolgáltatás nyújtására szolgáló ingatlanon tulajdonjoga, hasznélvezeti joga, lakáshasználati joga vagy bérleti joga áll fenn (nyugdíjasház).

4. § (1) E törvény alkalmazásában

a)¹⁵ *jövedelem*: - az (1a) bekezdésben foglalt kivétellel, valamint figyelemmel az (1b)-(1c) bekezdésekben foglaltakra - az elismert költségekkel és a befizetési kötelezettséggel csökkentett

aa) a személyi jövedelemadóról szóló törvény szerint meghatározott, belföldről vagy külföldről származó - megszerzett - vagyoni érték (bevétel), ideértve a jövedelemként figyelembe nem vett bevételt és az adómentes jövedelmet is, és

ab) azon bevétel, amely után az egyszerűsített vállalkozói adóról, illetve az egyszerűsített közteherviselési hozzájárulásról szóló törvény szerint adót, illetve hozzájárulást kell fizetni;

b)¹⁶ *vagyon*: ha e törvény másként nem rendelkezik, az a hasznosítható ingatlan, jármű, továbbá vagyoni értékű jog, amelynek

ba) külön-külön számított forgalmi értéke, illetőleg összege az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a harmincszorosát, vagy

bb) együttes forgalmi értéke az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a nyolcvanszorosát meghaladja, azzal, hogy a szociális rászorultságtól függő pénzbeli és természetbeni ellátások jogosultsági feltételeinek vizsgálatánál nem minősül vagyonnak az az ingatlan, amelyben az érintett személy életvitelszerűen lakik, az a vagyoni értékű jog, amely az általa lakott ingatlanon áll fenn, továbbá a mozgáskorlátozottságra tekintettel fenntartott gépjármű;

c)¹⁷ *család*: egy lakásban, vagy személyes gondoskodást nyújtó bentlakásos szociális, gyermekvédelmi intézményben együtt lakó, ott bejelentett lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező közeli hozzátartozók közössége;

d)¹⁸ *közeli hozzátartozó*:

da) a házastárs, az élettárs,

db) a húszévesnél fiatalabb, önálló keresettel nem rendelkező; a huszonhárom évesnél fiatalabb, önálló keresettel nem rendelkező, nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat folytató; a huszonöt évesnél fiatalabb, önálló keresettel nem rendelkező, felsőoktatási intézmény nappali tagozatán tanulmányokat folytató vér szerinti, örökbe fogadott, illetve nevelt gyermek,

dc)¹⁹ korhatárra való tekintet nélkül a tartósan beteg, az autista, illetve a testi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos vér szerinti, örökbe fogadott, illetve nevelt gyermek, amennyiben ez az állapot a gyermek 25. életévének betöltését megelőzően is fennállt (a továbbiakban: fogyatékos gyermek),

dd) a 18. életévét be nem töltött gyermek vonatkozásában a vér szerinti és az örökbe fogadó szülő, illetve a szülő házastársa vagy élettársa;

e)²⁰ *egyedülélő*: az a személy, aki egyszemélyes háztartásban lakik;

f)²¹ *háztartás*: az egy lakásban együtt lakó, ott bejelentett lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező személyek közössége;

g)²² *szociális szolgáltató*: az a személy vagy szervezet, amely kizárólag a 60-65/E. §-ban meghatározott szociális alapszolgáltatásokat nyújtja. Ha jogszabály másként nem rendelkezik, a szociális szolgáltatókra a szociális intézményekre vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni;

h)²³ *szociális intézmény*: az e törvényben meghatározott nappali, illetve bentlakásos ellátást nyújtó szervezet;

i)²⁴ *rendszeres pénzellátás*: a táppénz, a terhességi-gyermekágyi segély, a gyermekgondozási díj, az öregségi nyugdíj, a korhatár előtti ellátás, a szolgálati járandóság, a balettművészeti életjáradék, az átmeneti bányászjáradék, a rokkantsági nyugdíj, a rehabilitációs járadék, a megváltozott munkaképességű személyek ellátásai, az öregségi járadék, a munkaképtelenségi járadék, az özvegyi járadék, a növelt összegű öregségi, munkaképtelenségi és özvegyi járadék, az özvegyi nyugdíj - kivéve az ideiglenes özvegyi nyugdíjat, továbbá a házastársa jogán árvaellátásra jogosult fogyatékkal élő, illetve tartósan beteg vagy legalább két árvaellátásra jogosult gyermek eltartásáról gondoskodó személy özvegyi nyugdíját -, a baleseti táppénz, a baleseti rokkantsági nyugdíj, a hozzátartozói baleseti nyugellátás, az Flt. alapján folyósított pénzbeli ellátás, az átmeneti járadék, a rendszeres szociális járadék, a bányászok egészségkárosodási járadéka, a rokkantsági járadék, a hadigondozottak és nemzeti gondozottak pénzbeli ellátásai, a gyermekgondozási segély, a gyermeknevelési támogatás, az időskorúak járadéka, a rendelkezésre állási támogatás, a bérpótló juttatás, foglalkoztatást helyettesítő támogatás, a rendszeres szociális segély, az ápolási díj, a nemzeti helytállásért elnevezésű pótlék, a közszolgálati járadék, valamint az uniós rendeletek alapján külföldi szerv által folyósított egyéb azonos típusú ellátás;

j)²⁵ *keresőtevékenység*: ha e törvény másként nem rendelkezik, minden olyan munkavégzéssel járó tevékenység, amelyért ellenérték jár, kivéve a tiszteletdíj alapján végzett tevékenységet, ha a havi tiszteletdíj mértéke a kötelező legkisebb munkabér 30 százalékát nem haladja meg, valamint a mezőgazdasági őstermelői igazolvánnyal folytatott tevékenységet, ha az abból származó bevételt a személyi jövedelemadóról szóló szabályok szerint a jövedelem kiszámításánál nem kell figyelembe venni; nem minősül ellenértéknek a fogadó szervezet által az önkéntesnek külön törvény alapján biztosított juttatás, valamint a szociális szövetkezet (ide nem értve az iskolaszövetkezetet) tagja által a szövetkezetben végzett tevékenység ellenértékéért megszerzett, a személyi jövedelemadóról szóló törvény alapján adómentes bevétel;

k)²⁶ *aktív korú*: a 18. életévet betöltött, de a reá irányadó nyugdíjkorhatárt, illetőleg a 62. életévet be nem töltött személy;

l)²⁷ *egyedülálló*: az a személy, aki hajadon, nőtlen, özvegy, elvált vagy házastársától külön él, kivéve, ha élettársa van;

m)²⁸ *fenntartó*:

ma)²⁹ a központi költségvetési szerv, a helyi önkormányzat, a helyi önkormányzatok társulásairól és együttműködéséről szóló 1997. évi CXXXV. törvény 8. §-a, 9. §-a, illetve 16. §-a szerinti intézményi társulás, a települési önkormányzatok többcélú kistérségi társulása, a települési nemzetiségi önkormányzat és a területi nemzetiségi önkormányzat (a továbbiakban együtt: állami fenntartó),

mb)³⁰ a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló törvény szerinti nyilvántartásba vett egyház, illetve annak belső egyházi jogi személye (a továbbiakban együtt: egyházi fenntartó), nem minősül egyházi fenntartónak az a jogi személy, amely más típusú szervezetként jogalanyisággal rendelkezik, így különösen a civil szervezet, annak alapszabályban jogi személlyé nyilvánított szervezeti egysége, az alapítvány, annak alapító okiratban jogi személlyé nyilvánított szervezeti egysége, a gazdasági társaság,

mc)³¹ az egyéni vállalkozó,

md)³² az ma)-mb) alpontokban nem említett, magyarországi székhelyű jogi személy, jogi személyiség nélküli gazdasági társaság és egyéni cég,

me)³³ az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes valamely államban (a továbbiakban: EGT-állam), valamint - ha az Európai Közösséggel és tagállamaival létrejött nemzetközi szerződés alapján az adott állam szolgáltatói a letelepedés szabadsága tekintetében az EGT-államok szolgáltatóival azonos jogállást élveznek - az EGT-államoktól eltérő más államban honos vállalkozás belföldön bejegyzett fióktelepe [az mc)-me) pontokban foglaltak a továbbiakban együtt: nem állami fenntartó];

ha az e törvényben és más jogszabályokban meghatározott feltételek szerint szociális szolgáltatót, illetve szociális intézményt létesít és működtet;³⁴

n)³⁵

(1a)³⁶ Az (1) bekezdés *a*) pontjában foglaltaktól eltérően e törvény alkalmazásában nem minősül jövedelemnek

1. a temetési segély, az alkalmanként adott átmeneti segély, a lakásfenntartási támogatás, az adósságcsökkentési támogatás,

2. a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás, a Gyvt. 20/A. §-a szerinti pénzbeli támogatás, a Gyvt. 20/B. §-ának (4)-(5) bekezdése szerinti pótlék, a nevelőszülők számára fizetett nevelési díj és külön ellátmány,

3. az anyasági támogatás,

4. a tizenharmadik havi nyugdíj és a szépkorúak jubileumi juttatása,

5. a személyes gondoskodásért fizetendő személyi térítési díj megállapítása kivételével a súlyos mozgáskorlátozott személyek pénzbeli közlekedési kedvezményei, a vakok személyi járadéka és a fogyatékosági támogatás,

6. a fogadó szervezet által az önkéntesnek külön törvény alapján biztosított juttatás,

7. az alkalmi munkavállalói könyvvél történő munkavégzésnek, az egyszerűsített foglalkoztatásról szóló törvény alapján történő munkavégzésnek, valamint a természetes személyek között az adórendszeren kívüli keresettel járó foglalkoztatásra vonatkozó rendelkezések alapján háztartási munkára létesített munkavégzésre irányuló jogviszony keretében történő munkavégzésnek (a továbbiakban: háztartási munka) a havi ellenértéke,

8. a házi segítségnyújtás keretében társadalmi gondozásért kapott tiszteletdíj,

9. az energiateljesítményhez nyújtott támogatás,

10.³⁷ a szociális szövetkezet (ide nem értve az iskolaszövetkezetet) tagja által a szövetkezetben végzett tevékenység ellenértékéért megszerzett, a személyi jövedelemadóról szóló törvény alapján adómentes bevétel.

(1b)³⁸ Az (1) bekezdés *a*) pontjának alkalmazásában elismert költségnek minősül a személyi jövedelemadóról szóló törvényben elismert költség, valamint a fizetett tartásdíj. Ha a magánszemély az egyszerűsített vállalkozói adó vagy egyszerűsített közteherviselési hozzájárulás alapjául szolgáló bevételt szerez, a bevétel csökkenthető a személyi jövedelemadóról szóló törvény szerint elismert költségnek minősülő igazolt kiadásokkal, ennek hiányában a bevétel 40%-ával. Ha a mezőgazdasági őstermelő adóévi őstermelésből származó bevétele nem több a kistermelés értékhatáránál (illetve ha részére támogatást folyósítottak, annak a folyósított támogatással növelt összegénél), akkor a bevétel csökkenthető az igazolt költségekkel, továbbá a bevétel 40%-ának megfelelő összeggel, vagy a bevétel 85%-ának, illetőleg állattenyésztés esetén 94%-ának megfelelő összeggel.

(1c)³⁹ Az (1) bekezdés *a*) pontjának alkalmazásában befizetési kötelezettségnek minősül a személyi jövedelemadó, az egyszerűsített vállalkozási adó, a magánszemélyt terhelő egyszerűsített közteherviselési hozzájárulás, egészségbiztosítási hozzájárulás és járulék, egészségügyi szolgáltatási járulék, nyugdíjjárulék, nyugdíjbiztosítási járulék, magán-nyugdíjpénztári tagdíj és munkavállalói járulék.

(2)⁴⁰ E törvény 6. §-a és a II-III. Fejezet alkalmazásában hajléktalan a bejelentett lakóhellyel nem rendelkező személy, kivéve azt, akinek bejelentett lakóhelye a hajléktalan szállás.

(3) E törvény 7., 78., 84. és 89. §-ainak alkalmazásában hajléktalan az, aki éjszakáit közterületen vagy nem lakás céljára szolgáló helyiségben tölti.

(4)⁴¹ Ahol e törvény önkormányzati társulást említ, ott - eltérő rendelkezés hiányában - többcélú kistérségi társulást is kell érteni.

(5)⁴² Ahol e törvény jövedelmet említ, a családi pótlékot, az árvaellátást és a tartásdíj címén kapott összeget annak a személynek a jövedelmeként kell figyelembe venni, akire tekintettel azt folyósítják.

(6)⁴³ A súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeivel kapcsolatos közigazgatási hatósági eljárásokban a szociális hatóság által hozott elsőfokú döntés ellen nincs helye fellebbezésnek.

(7)⁴⁴ A krízishelyzetbe került személyek egyszeri támogatásával kapcsolatos eljárásban hozott döntéssel szembeni jogorvoslatra a társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében adható egyszeri segélyre vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni.

III. cím

A szociális igazgatás általános szabályai

A szociális igazgatás szervei⁴⁵

4/A. §⁴⁶ (1) Az e törvényben meghatározott szociális feladat- és hatásköröket

a) a helyi önkormányzat képviselő-testülete,

b) a települési önkormányzat polgármestere,

c) a települési önkormányzat jegyzője (a továbbiakban: jegyző),

d)⁴⁷ a szociális hatóság gyakorolja (a továbbiakban az a)-d) pontokban foglaltak együtt: szociális hatáskört gyakorló szerv).
(2)⁴⁸ A jegyző szakmai irányítását a szociális hatóság látja el.
(3)-(5)⁴⁹

Eljárási rendelkezések

5. §⁵⁰ (1)⁵¹ A pénzbeli és a természetben nyújtott ellátásra jogosultság, a jogosultat érintő jog és kötelezettség megállapítására, továbbá a hatósági ellenőrzésre (a továbbiakban: szociális igazgatási eljárás) a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló törvény rendelkezéseit kell alkalmazni.

(2)⁵² A szociális hatáskört gyakorló szerv tájékoztatást nyújt

a) az e törvény szerinti pénzbeli és természetbeni ellátások igénybevételi feltételeiről és az igényléshez szükséges iratokról,

b) az e törvényben meghatározott személyes gondoskodást nyújtó ellátásokkal és szolgáltatásokkal kapcsolatban a helyben igénybe vehető ellátások és szolgáltatások köréről, feltételeiről és az igénybevétel eljárásai kérdéseiről.

6. §⁵³ A hajléktalan személyek ügyében szociális igazgatási eljárásra az a szociális hatáskört gyakorló szerv illetékes, amelynek illetékességi területét a hajléktalan személy az ellátás igénybevételekor nyilatkozatában tartózkodási helyeként megjelölte.

7. § (1)⁵⁴ A települési önkormányzat, tekintet nélkül hatáskörére és illetékességére, köteles az arra rászorulóknak átmeneti segélyt, étkeztést, illetve szállást biztosítani, ha ennek hiánya a rászorulóknak az életét, testi épségét veszélyezteti.

(2)⁵⁵ Az ellátást biztosító követelheti a kifizetett átmeneti segély megtérítését a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező szervtől.

8. § (1)⁵⁶ A szociális hatáskört gyakorló szerv vezetője az eljárási határidőt annak letelte előtt - indokolt esetben - egy ízben, legfeljebb tizenöt nappal meghosszabbíthatja.

(2)⁵⁷

9. § A szociális ellátásban részesülő a jogosultság feltételeit érintő lényeges tények, körülmények megváltozásáról 15 napon belül köteles értesíteni az ellátást megállapító szervet.

10. §⁵⁸ (1)⁵⁹ A szociális ellátásra való jogosultság elbírálásához a hatóság felhívhatja a kérelmezőt, hogy családja vagyoni, jövedelmi viszonyairól nyilatkozzék, illetve azokat igazolja. Ha jogszabály másként nem rendelkezik, a települési önkormányzat képviselő-testülete a hatáskörébe tartozó pénzbeli és természetbeni ellátásoknál a nyilatkozat és az igazolás tartalmának, illetve benyújtásának részletes szabályait rendeletben szabályozza.

(2)⁶⁰ A jogosultság megállapításakor

a) a havi rendszerességgel járó - nem vállalkozásból, illetve őstermelői tevékenységből (a továbbiakban együtt: vállalkozás) származó - jövedelem esetén a kérelem benyújtását megelőző hónap jövedelmét,

b) a nem havi rendszerességgel szerzett, illetve vállalkozásból származó jövedelem esetén a kérelem benyújtásának hónapját közvetlenül megelőző tizenkét hónap alatt szerzett jövedelem egyhavi átlagát kell figyelembe venni, azzal, hogy a b) pont szerinti számításnál azon hónapoknál, amelyek adóbevallással már lezárt időszakra esnek, a jövedelmet a bevallott éves jövedelemnek e hónapokkal arányos összegében kell beszámítani.

(3)⁶¹ Ha a vállalkozási tevékenység megkezdésétől eltelt időtartam nem éri el a 12 hónapot, akkor az egyhavi átlagos jövedelmet a vállalkozási tevékenység időtartama alapján kell kiszámítani.

(4)⁶² A jövedelemszámításnál figyelmen kívül kell hagyni

a) a kérelem benyújtását megelőzően megszűnt havi rendszeres jövedelmet,

b) a vállalkozásból származó jövedelmet, feltéve, hogy a vállalkozási tevékenység megszűnt,

c)⁶³ a közfoglalkoztatásból származó havi jövedelemnek a foglalkoztatást helyettesítő támogatás összegét meghaladó részét.

(5)⁶⁴ A vállalkozási tevékenység akkor tekinthető megszűntnek, ha az egyéni vállalkozói tevékenység az egyéni vállalkozóról szóló törvényben meghatározottak szerint megszűnt, az őstermelői igazolványt visszaadták vagy visszavonták, illetőleg a társas vállalkozást vagy az egyéni céget törölték a cégjegyzékből.

(6)⁶⁵ Ha az önkormányzat vagy annak jegyzője hivatalos tudomása vagy környezettanulmány lefolytatása alapján a kérelmező életkörülményeire tekintettel az (1) bekezdés szerinti jövedelemnyilatkozatban foglaltakat vitatja, felhívhatja a kérelmezőt az általa lakott lakás, illetve saját és a családja tulajdonában álló vagyon fenntartási költségeit igazoló dokumentumok benyújtására. Abban az esetben, ha a fenntartási költségek meghaladják a jövedelemnyilatkozatban szereplő jövedelem 50%-át, a jövedelem a fenntartási költségek figyelembevételével vélelmezhető.

(7)⁶⁶ A szociális hatáskört gyakorló szervek megkeresésére az állami adóhatóság tizenöt napon belül köteles közölni a szociális ellátást igénylő, valamint - írásbeli felhatalmazás alapján - az egy főre jutó havi jövedelem kiszámításánál figyelembe veendő személy személyi jövedelemadójának alapját.

(8)⁶⁷ Ha a 3. § (3) bekezdése szerinti személy esetében a szociális ellátásra való jogosultság elbírálásához az Európai Unió tagállama vagy az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes más állam, illetve olyan állam, amelynek állampolgára az Európai Közösség és tagállamai, valamint az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban nem részes állam között létrejött nemzetközi szerződés alapján az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes állam állampolgárával azonos jogállást élvez, hatáskörrel és illetékességgel rendelkező hatóságának igazolása szükséges, akkor közvetítő szervként a kincstár jár el. A kincstár közvetítői eljárásához a megkereső szervnek meg kell adnia a megkeresendő külföldi hatóság nevét, postacímét, és a pontos kérdést, amelyre választ kíván kapni.

(9)⁶⁸ A szociális hatáskört gyakorló szervek megkeresésére a kincstár három hónapon belül köteles a (8) bekezdés szerinti eljárást lefolytatni.

11. § (1) A szociális hatáskört gyakorló szerv határozatának bírósági felülvizsgálatára vonatkozó eljárás során ideiglenes intézkedésnek van helye. A bíróság a fél kérelmére ideiglenes intézkedésként rendelkezhet

a) normatív pénzbeli szociális ellátás folyósításáról;

b) természetben nyújtott szociális ellátás biztosításáról;

c) személyes gondoskodást nyújtó szociális intézménybe való beutalásról;

d)⁶⁹ a szociális szolgáltatóval, intézménnyel, illetve ezek fenntartójával fennálló szociális szolgáltatási, intézményi jogviszony (a továbbiakban együtt: intézményi jogviszony) fenntartásáról.

(2) A bíróság az ideiglenes intézkedésről végzéssel határoz. Az ideiglenes intézkedés már a jogosultság alapjául szolgáló tények valószínűsítése esetén is megtehető.

(3)⁷⁰ A 102. § (4) bekezdése, a 115. § (5) bekezdése és a 119/B. § (4) bekezdése alapján indított perben a bíróság soron kívül jár el.

(4)⁷¹ A bíróság (3) bekezdés szerinti eljárása illetékmentes, az ellátottat, törvényes képviselőjét és a térítési díjat vagy az egyszeri hozzájárulást megfizető személyt teljes költségmentesség illeti meg.

12. §⁷² Ha a törvény másként nem rendelkezik, a bíróság az e törvényben szabályozott, szociális igazgatási eljárásban hozott határozatot megváltoztathatja.

13. § (1) A jogosult a jogerős határozatból eredő igényét a határozat kézhezvételétől számított hat hónapon belül érvényesítheti.

(2)⁷³ Ha a pénzbeli és a természetben nyújtott ellátásra vonatkozó igényt jogerősen megállapítják, az - ha e törvény másként nem rendelkezik - a kérelem benyújtásától esedékes.

14. § A szociális hatáskört gyakorló szerv által a szociális igazgatási eljárásban hozott kötelezettséget megállapító határozat jogerőre emelkedésétől számított egy év eltelté után nincs helye végrehajtásnak.

15. §⁷⁴

16. § A szociális igazgatási eljárás költség- és illetékmentes.

Jogosulatlanul igénybe vett ellátás megtérítése

17. §⁷⁵ (1) Az e törvényben meghatározott feltételek hiányában vagy e törvény megsértésével nyújtott szociális ellátást meg kell szüntetni, az ellátást jogosulatlanul és rosszhiszeműen igénybevevőt pedig kötelezni kell

a) a pénzbeli szociális ellátás visszafizetésére;

b) természetben nyújtott szociális ellátás esetén a dolog visszaszolgáltatására vagy a szolgáltatásnak megfelelő pénzezenérték megfizetésére;

c) a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátás esetében az intézményi térítési díj teljes összegének megfizetésére [a továbbiakban: a)-c) pont alattiak együtt: megtérítés].

(2)⁷⁶ Az (1) bekezdés szerinti megtérítést az elrendelése napján érvényes jegybanki alapkamattal megemelt összegben kell visszafizetni. Kamat csak a szociális ellátás jogosulatlan és rosszhiszemű igénybevétele és az erről való tudomásszerzés közötti időtartamra számítható fel.

(3) A szociális hatáskört gyakorló szerv a jogosulatlanul és rosszhiszeműen igénybe vett ellátás megtérítését az igénybevételről való tudomásszerzésétől számított három hónapon belül rendelheti el. Nem lehet a megtérítést elrendelni, ha az igénybevételről, illetőleg folyamatos ellátás esetén az ellátás megszűnésétől egy év már eltelt.

(4)⁷⁷ Ha a jegyző a hatáskörébe tartozó szociális ellátás megtérítését rendeli el, a megtérítés összegét, illetve pénzezenértékét és a kamat összegét - amennyiben annak megfizetése a kötelezett megélhetését súlyosan veszélyeztetné - méltányosságból

a) csökkentheti vagy elengedheti, ha a visszafizetésre kötelezett személy családjának egy főre jutó havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének két és félszeresét,

b) részletekben fizettetheti meg.

(5)⁷⁸ Ha a helyi önkormányzat képviselő-testülete a hatáskörébe tartozó szociális ellátás megtérítését rendeli el, a megtérítés összegét, illetve pénzgyenértékét és a kamat összegét - amennyiben annak megfizetése a kötelezett megélhetését súlyosan veszélyeztetné - méltányosságból

- a) elengedheti,
- b) csökkentheti,
- c) részletekben fizetetheti meg.

(6)-(7)⁷⁹

(8)⁸⁰

Adatkezelés

18. § A jegyző a szociális ellátásra való jogosultság megállapítása, az ellátás biztosítása, fenntartása és megszüntetése céljából nyilvántartást vezet. A nyilvántartás tartalmazza

- a)⁸¹ a jogosult természetes személyazonosító adatait;
- b)⁸² a jogosult állampolgárságát, illetőleg bevándorolt, letelepedett vagy menekült jogállását;
- c) a jogosult belföldi lakó-, illetőleg tartózkodási helyét;
- d)⁸³ a jogosult tartására köteles személy természetes személyazonosító adatait;
- e) a jogosultsági feltételekre és az azokban bekövetkezett változásokra vonatkozó adatokat;
- f) a szociális ellátás megállapítására, megváltoztatására és megszüntetésére vonatkozó döntést;
- g) a jogosultság és a térítési díj megállapításához szükséges jövedelmi adatokat;
- h)⁸⁴ a jogosult Társadalombiztosítási Azonosító Jelét;

i)⁸⁵ a 3. § (3) és (4) bekezdése szerinti személy esetében a Magyarországon tartózkodás jogcímét, hozzátartozó esetén a rokoni kapcsolatot;

j)⁸⁶ az aktív korúak ellátására jogosult személynek a foglalkoztatásra irányuló jogviszony létesítéséhez szükséges jognyilatkozatok hiányában vagy a jognyilatkozatok alakszerűségére vonatkozó rendelkezések megsértésével végzett keresőtevékenységére (a továbbiakban: jogellenes munkavégzés) vonatkozó, külön törvényben foglalt adatokat;

k)⁸⁷ a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosult személy iskolai végzettségét és szakképzettségét;

l)⁸⁸ a lakásfenntartási támogatás természetbeni szociális ellátás formájában történő nyújtása esetén

la) a támogatott szolgáltatást szolgáltatási vagy közüzemi szerződés alapján szerződőként igénybe vevő fogyasztónak és a fogyasztási helynek a szolgáltató általi azonosításához szükséges adatot,

lb) a lakáscélú kölcsönszerződés adósának és adóstársának a kölcsönt nyújtó pénzügyi intézmény általi azonosításához szükséges adatot,

lc) a lakásbérlet vagy albérlés igénybevitelére irányuló szerződést bérbevevő félként megkötő személy természetes személyazonosító adatait,

ld) a közös költség megfizetésére kötelezett személy természetes személyazonosító adatait.

19. §⁸⁹ (1)⁹⁰ A 18. §-ban szabályozott nyilvántartásból a szociális hatáskört gyakorló szervek, a gyámügyi feladatokat ellátó szervek, a nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv, az egészségbiztosítási szerv, rehabilitációs hatóság, a kincstár, a bíróság, az ügyészség, a nyomozó hatóság, a katonai igazgatási szervek, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények (a továbbiakban: adatigénylésre jogosult szervek) részére - külön törvényben meghatározott feladataik ellátása céljából - eseti megkeresésük alapján továbbíthatók az általuk törvény alapján kezelhető adatok.

(2)⁹¹ Ha a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy három hónapnál hosszabb ideig részesül időskorúak járadékában vagy a 43/B. § alapján ápolási díjban, továbbá ha az aktív korúak ellátására való jogosultsága három hónapot meghaladó időtartamban fennáll, a jegyző erről a tényről értesíti a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy lakóhelye szerint illetékes területi idegenrendészeti hatóságot.

(3)⁹² A jegyző az aktív korúak ellátására jogosultak tekintetében a 18. § a)-c), f), h), valamint k) pontjaiban meghatározott adatokról az állami foglalkoztatási szervet - annak törvényben meghatározott nyilvántartási és adatszolgáltatási feladatai teljesítésének elősegítésére - folyamatos elektronikus adatkapcsolat keretében tájékoztatja.

(4)⁹³ A jegyző a szolgáltató részére - a természetbeni szociális ellátás formájában nyújtott lakásfenntartási támogatás érvényesítésével kapcsolatos feladata teljesítése céljából - a 18. § a), c), f) pontjában, valamint a 18. § l) pont la) alpontjában foglalt adatokat a pénzügyi és természetbeni szociális ellátások igénylésének és megállapításának, valamint folyósításának részletes szabályairól szóló kormányrendeletben meghatározott módon átadja.

20. §⁹⁴ (1) A szolgáltató, intézmény vezetője a szolgáltatásra vonatkozó igényt - az (5) bekezdésben foglalt szolgáltatások kivételével - érkezésének napján nyilvántartásba veszi. A nyilvántartás vezetésének célja az e törvényben meghatározott jogok érvényesülésének elősegítése.

(2) Az (1) bekezdés szerinti nyilvántartás az alábbi adatokat tartalmazza:

a) a kérelmező természetes személyazonosító adatai,
b) a kérelmező telefonszáma, lakó- és tartózkodási helye, értesítési címe,
c) a kérelmező állampolgársága, bevándorolt, letelepedett vagy menekült, hontalan jogállása, a szabad mozgás és tartózkodás jogára vonatkozó adat,
d) a kérelmező cselekvőképességére vonatkozó adat,
e)⁹⁵ a kérelmező törvényes képviselője, továbbá a kérelmező megnevezett hozzátartozója neve, születési neve, telefonszáma, lakó- és tartózkodási helye vagy értesítési címe,
f) a kérelem előterjesztésének vagy a beutaló határozat megküldésének időpontja,
g) soron kívüli ellátásra vonatkozó igény és
h) az egyszerűsített előgondozás vagy az előgondozás szakaszai lefolytatásának időpontja.
(3) Ha a területi ellátási kötelezettséggel rendelkező szolgáltató, intézmény vezetője kapacitás, illetve férőhely hiányában a szolgáltatásra vonatkozó igényt nem teljesíti, a nyilvántartott igények teljesítésének indokoltságát évente vizsgálni kell.

(4) A szolgáltató, intézmény vezetője a szolgáltatás megkezdésekor a (2) bekezdés szerinti nyilvántartásban rögzített adatokat kiegészíti az alábbi adatokkal:

a) az ellátásban részesülő személy Társadalombiztosítási Azonosító Jele,
b) az ellátás megkezdésének és megszüntetésének dátuma, az ellátás megszüntetésének módja, oka,
c) a jogosultsági feltételekre és az azokban bekövetkezett változásokra vonatkozó adatok, különösen a szociális rászorultság fennállása, a rászorultságot megalapozó körülményekre vonatkozó adatok,
d) bentlakásos ellátás esetén a soron kívüli elhelyezésre vonatkozó döntés, a férőhely elfoglalásának időpontja, közgyógyellátásban részesül-e.

(5) Nem kell vezetni

a) a (2) és (4) bekezdés szerinti adattartalmú nyilvántartást családsegítés esetében, amennyiben a külön jogszabályban meghatározott szakmai tevékenység az első interjú kapcsán tett intézkedéssel lezárható, továbbá falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás, népkonyha, szenvedélybetegek alacsonyküszöbű ellátása, utcai szociális munka esetén,

b) családsegítés esetén a (2) bekezdés g) pontja szerinti adatokat,

c)⁹⁶ étkeztetés, családsegítés, közösségi ellátások, idősök nappali ellátása, szenvedélybetegek nappali ellátása, pszichiátriai betegek nappali ellátása esetén a (2) bekezdés h) pontja szerinti adatokat.

(6) Nappali melegedő, éjjeli menedékhely esetén kizárólag a (2) bekezdés a) pontja és a (4) bekezdés a) pontja szerinti adatokat kell nyilvántartásba venni.

(7) Nappali melegedő, éjjeli menedékhely és családsegítés esetén amennyiben az ellátásban részesülő személy Társadalombiztosítási Azonosító Jellel nem rendelkezik, ennek tényét kell a nyilvántartásban rögzíteni.

(8) A (2) és (4) bekezdés szerinti adattartalmú nyilvántartás a változások nyomon követhetőségét biztosító elektronikus úton is vezethető.

(9) A (2) bekezdés szerinti adattartalmú nyilvántartásból törölni kell az adatokat, ha az ellátásra vonatkozó igény a teljesítését megelőzően megszűnik.

20/A. §⁹⁷

20/B. §⁹⁸ A Kormány által kijelölt szerv - a szociális szolgáltatás rendszerének és finanszírozásának tervezhetősége miatt - országos jelentési rendszert működtet. A fenntartó az országos jelentési rendszer számára köteles bejelenteni a külön jogszabályban meghatározott - személyes adatnak nem minősülő - adatokat.

20/C. §⁹⁹ (1) A szociális hatóság a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások, szolgáltatások finanszírozásának ellenőrzése céljából nyilvántartást vezet. A nyilvántartás tartalmazza

a) a 20. § (2) bekezdés a)-c) pontjában és a 20. § (4) bekezdés a) pontjában meghatározott adatokat, az ellátott telefonszáma és értesítési címe kivételével,

b) a személyes gondoskodást nyújtó alapszolgáltatás vagy szakosított ellátás típusát, igénybevételének és megszűnésének időpontját,

c) az intézmény, szolgáltató külön jogszabály szerinti ágazati azonosító jelét,

d) a finanszírozás, támogatás költségvetési törvény szerinti jogcímét és feladatmutatóját.

(2) Nem kell az (1) bekezdés szerinti nyilvántartásba venni az adatokat családsegítés esetében, amennyiben a külön jogszabályban meghatározott szakmai tevékenység az első interjú kapcsán tett intézkedéssel lezárható, továbbá falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás, népkonyha, szenvedélybetegek alacsonyküszöbű ellátása és utcai szociális munka esetén.

(3) Nappali melegedő, éjjeli menedékhely esetén az (1) bekezdés a) pontja szerinti adatok közül csak a 20. § (2) bekezdés a) pontja és a 20. § (4) bekezdés a) pontja szerinti adatokat kell nyilvántartásba venni.

(4) Nappali melegedő, éjjeli menedékhely és családsegítés esetén, amennyiben az ellátásban részesülő személy Társadalombiztosítási Azonosító Jellel nem rendelkezik, ennek tényét kell a nyilvántartásban rögzíteni.

(5)¹⁰⁰ Az (1) bekezdés szerinti nyilvántartás adatait a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások, szolgáltatások finanszírozásának ellenőrzése céljából elektronikus úton továbbítani kell a kincstárnak.

(6)¹⁰¹ Az (1) bekezdés szerinti nyilvántartásból adatot kérhet a működést engedélyező szerv a működési engedélyezésre és a hatósági ellenőrzésre vonatkozó eljárása lefolytatása céljából.

21. §¹⁰² A 20. és 20/C. §-ban szabályozott nyilvántartásból adat csak az adatigénylésre jogosult szervnek és a jogosultságot megállapító szociális hatáskört gyakorló szervnek szolgáltatható.

22. §¹⁰³ Az, akire a 18. §-ban, 20. §-ban, 20/C. §-ban szabályozott nyilvántartás adatot tartalmaz, a személyére vonatkozó adatok tekintetében a betekintési, a helyesbítési vagy törlési jogának érvényesítése mellett kérheti a jogai gyakorlásához szükséges adatainak közlését a nyilvántartást kezelő szervtől vagy a szociális intézmény vezetőjétől.

23. §¹⁰⁴ Ha törvény másként nem rendelkezik, a 18., 20. és 20/C. § szerinti nyilvántartásokból a szociális ellátásra való jogosultság megszűnésétől számított öt év elteltével - a szolgálati időre jogosító ellátások kivételével - törölni kell az adott személyre vonatkozó adatokat. A szolgálati időre jogosító ellátások esetében az adott személyre vonatkozó adatok törlését a Kormány rendeletben szabályozza.

24. § (1)¹⁰⁵ Az e törvény felhatalmazása alapján nyilvántartást vezető szervek a nyilvántartásban kezelt adatokat természetes személyazonosító adatok nélkül statisztikai célra felhasználhatják, illetőleg azokból statisztikai célra adatot szolgáltathatnak.

(2)¹⁰⁶

(3)¹⁰⁷ A szociális igazgatási eljárás során a szociális hatáskört gyakorló szerv adatot kérhet a polgárok személyi adatait és lakcímét nyilvántartó szervtől, valamint az ingatlanügyi hatóságtól a szociális ellátásra való jogosultság megállapítása céljából.

(4)¹⁰⁸ A jegyző a 18. § l) pont *la*) alpontjában foglaltak körében adatot kérhet a természetbeni szociális ellátás formájában nyújtott lakásfenntartási támogatással támogatott szolgáltatást szolgáltatási vagy közüzemi szerződés alapján nyújtó szolgáltatótól.

II. Fejezet

Pénzbeli ellátások¹⁰⁹

I. cím

Az ellátások formái

25. § (1) A jogosult részére jövedelme kiegészítésére, pótlására pénzbeli szociális ellátás nyújtható.

(2)¹¹⁰

(3)¹¹¹ Szociális rászorultság esetén a jogosult számára

a)¹¹² a települési önkormányzat jegyzője az e törvényben meghatározott feltételek szerint

aa) időskorúak járadékát,

ab) foglalkoztatást helyettesítő támogatást,

ac) rendszeres szociális segélyt,

ad) lakásfenntartási támogatást

ae) a 41. § (1) bekezdésében és a 43/A. § (1) bekezdésében foglalt ápolási díjat;

b) a települési önkormányzat képviselő-testülete az e törvényben, illetve az önkormányzat rendeletében meghatározott feltételek szerint

ba)¹¹³

bb) a 43/B. § (1) bekezdésében foglalt ápolási díjat,

bc) átmeneti segélyt,

bd) temetési segélyt

állapít meg (a továbbiakban együtt: szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások).

(4)¹¹⁴ A jogosultságot megállapító szerv

a) az időskorúak járadékára, a rendszeres szociális segélyre és az ápolási díjra (a továbbiakban együtt: havi rendszeres szociális ellátás) való jogosultság feltételeinek fennállását két évente,

b)¹¹⁵ a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra való jogosultság feltételeinek fennállását évente legalább egyszer felülvizsgálja, és ha a felülvizsgálat során megállapítást nyer, hogy a feltételek továbbra is fennállnak, az ellátást a felülvizsgálatnak megfelelő összegben tovább folyósítja.

(5)¹¹⁶ Ha az öregségi nyugdíj legkisebb összege változik, a havi rendszeres szociális ellátás összegét a változás időpontjától számított három hónapon belül felül kell vizsgálni. A felülvizsgálat során az emelt

összegű rendszeres pénzellátást, a családi pótlékot és az árvaellátást kell figyelembe venni. Ha az ellátás összege a felülvizsgálat eredményeként¹¹⁷

a) emelkedett, akkor az új összeget az öregségi nyugdíj legkisebb összege emelkedésének időpontjára visszamenőlegesen,

b) csökkent, akkor az új összeget az öregségi nyugdíj legkisebb összege emelkedésének időpontját követő harmadik hónap első napjától kell folyósítani.

(5a)¹¹⁸ Az (5) bekezdésben foglaltakat az ápolási díj alapösszegének változása esetén megfelelően alkalmazni kell.

(6)¹¹⁹ A havi rendszeres szociális ellátás összegét, valamint a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra való jogosultság jövedelmi feltételének fennállását felül kell vizsgálni, ha az ellátás megállapításának alapjául szolgáló jövedelemben tartós változás történt, vagy az ellátás megállapításánál figyelembe vett, egy háztartásban élő családtagok létszáma megváltozott.

(7)¹²⁰ Tartós jövedelemváltozásnak kell tekinteni

a) az újonnan megállapított, illetve megszüntetett rendszeres pénzellátást, továbbá családi pótlékot, árvaellátást, tartásdíjat,

b) a keresőtevékenység alapjául szolgáló jogviszony létesítését, feltéve, hogy a jogviszony három egymást követő hónapban fennáll,

c) a keresőtevékenység megszűnését,

d) ha a jogosultság megállapításának alapjául szolgáló jövedelemben az a)-c) ponton kívüli okból három egymást követő hónapban 10%-nál nagyobb mértékű változás következik be.

(8)¹²¹ A felülvizsgálatot

a) a rendszeres pénzellátásnak minősülő ellátások, a családi pótlék és az árvaellátás esetén a megállapított, illetve megszüntetett összegre,

b)¹²² az a) pontba nem tartozó jövedelmek esetén a 10. § (2) és (4) bekezdésében foglaltakra figyelemmel kell elvégezni.

(9)¹²³ Ha a havi rendszeres szociális ellátás összege a (6) bekezdés szerinti felülvizsgálat eredményeként

a) emelkedett, akkor az új összeget az ellátásra való jogosultság feltételeiben bekövetkező változás bejelentésének, illetve a hivatalos tudomásszerzésnek az időpontjától,

b) csökkent, akkor az új összeget az ellátásra való jogosultság feltételeiben bekövetkező változásra vonatkozó bejelentési kötelezettség határidejének lejártát, illetve a hivatalos tudomásszerzésnek az időpontját követő hónap első napjától kell folyósítani.

(10)¹²⁴ Ha a (4)-(6) bekezdés szerinti felülvizsgálat eredményeként a havi rendszeres szociális ellátásra vagy a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra való jogosultság megszűnik, akkor az ellátás folyósítását a határozat meghozatala hónapjának utolsó napjával meg kell szüntetni.

(11)¹²⁵ A (7) bekezdés b)-c) pontja alkalmazásában nem minősül keresőtevékenységnek a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosult személy közfoglalkoztatásban való részvétele.

(12)¹²⁶ A jövedelemszámításnál

a) a (4)-(6) bekezdés szerinti felülvizsgálat során annak a havi rendszeres szociális ellátásnak az összegét, amelynek összegére vagy jogosultsági feltételeinek fennállására a felülvizsgálat vonatkozik,

b)¹²⁷ a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra való jogosultság, vagy a jogosultság jövedelmi feltételének (4) és (6) bekezdés szerinti felülvizsgálata során a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosult közfoglalkoztatásban való részvételéből származó jövedelmet figyelmen kívül kell hagyni.

26. §¹²⁸ A települési önkormányzat képviselő-testülete a hatáskörébe tartozó pénzbeli ellátásokat kiegészítheti, és a szociálisan rászorultak részére - a rendeletében meghatározott módon és feltételek szerint - más pénzbeli támogatásokat is megállapíthat.

26/A. §¹²⁹

II. cím

27-31. §¹³⁰

III. cím

Szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások

32. § (1)¹³¹ Ha e törvény másként nem rendelkezik, a szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások iránti kérelmet

a)¹³² a jegyző hatáskörébe tartozó ellátás esetén a kérelmező lakcíme szerint illetékes települési önkormányzat polgármesteri hivatalánál,

b) a települési önkormányzat képviselő-testületének hatáskörébe tartozó ellátás esetén az önkormányzat rendeletében meghatározott önkormányzati szervnél kell előterjeszteni.

(2) A szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátásokról szóló határozatot a bíróság nem változtathatja meg.

(3)¹³³ Ha e törvény másként nem rendelkezik, a települési önkormányzat képviselő-testülete rendeletben szabályozza a hatáskörébe tartozó pénzbeli ellátások megállapításának, kifizetésének, folyósításának, valamint ellenőrzésének szabályait.

32/A. §¹³⁴ (1)¹³⁵ A kérelmet - ha e törvény másként nem rendelkezik - az a szociális hatáskört gyakorló szerv bírálja el, amelynek illetékességi területén a kérelmező lakcíme van. Ha a kérelmezőnek több lakcíme van, az illetékességet az a lakóhely vagy tartózkodási hely alapozza meg, ahol életvitelszerűen lakik.

(2) Az átmeneti, illetve tartós nevelésbe vett kiskorú ügyében az eljárást a gondozási hely szerint illetékes szociális hatáskört gyakorló szerv folytatja le.

Időskorúak járadéka¹³⁶

32/B. §¹³⁷ (1)¹³⁸ Az időskorúak járadéka a megélhetést biztosító jövedelemmel nem rendelkező időskorú személyek részére nyújtott támogatás. A települési önkormányzat, 2007. január 1-jétől a jegyző időskorúak járadékában részesíti azt¹³⁹

a)¹⁴⁰ a reá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltött személyt, akinek saját és vele együtt lakó házastársa, élettársa jövedelme alapján számított egy főre jutó havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 80%-át,

b)¹⁴¹ az egyedülálló, a reá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltött, de 75 évesnél fiatalabb személyt, akinek havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 95%-át,

c) az egyedülálló, 75. életévét betöltött személyt, akinek havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 130%-át.

(2)¹⁴² Az (1) bekezdésben megjelölt reá irányadó nyugdíjkorhatár alatt a Tny.-ben szabályozott nyugdíjkorhatárt kell érteni.

(3)¹⁴³ A jegyző időskorúak járadékában részesíti a 3. § (3) bekezdés b) pontjában, valamint (4) bekezdésében meghatározott személyt, amennyiben az e törvényben foglalt feltételeknek megfelel.

(4)¹⁴⁴ Nem állapítható meg az időskorúak járadéka, illetve a folyósítást meg kell szüntetni, ha a személy

a) előzetes letartóztatásban van, elzárás, illetőleg szabadságvesztés büntetését tölti;

b) 3 hónapot meghaladó időtartamban külföldön tartózkodik;

c)¹⁴⁵ a 3. § (3) vagy (4) bekezdése alá tartozik, és - a határ menti ingázó munkavállalókat kivéve - tartózkodási joga megszűnt vagy tartózkodási jogának gyakorlásával felhagyott.

32/C. §¹⁴⁶ (1)¹⁴⁷ Az időskorúak járadékának havi összege

a) jövedelemmel nem rendelkező

aa) 32/B. § (1) bekezdésének a) pontja szerinti jogosult esetén az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 80%-a,

ab) 32/B. § (1) bekezdésének b) pontja szerinti jogosult esetén az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 95%-a,

ac) 32/B. § (1) bekezdésének c) pontja szerinti jogosult esetén az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 130%-a;

b) jövedelemmel rendelkező jogosult esetén az a) pont szerinti összegnek és a jogosult havi jövedelmének a különbözete.

(2) Ha az (1) bekezdés b) pontja szerinti támogatás összege az ezer forintot nem éri el, a jogosult részére akkor is legalább ezer forint összegű járadékot kell megállapítani.

(3)¹⁴⁸

(4)¹⁴⁹

32/D. §¹⁵⁰ (1)¹⁵¹ A hajléktalan személy megállapított időskorúak járadéka esetén az erről rendelkező határozatot közölni kell a fővárosi főjegyzővel (a továbbiakban: főjegyző).

(2) A főjegyző az időskorúak járadékában részesülő hajléktalanról a 18. §-ban szabályozott nyilvántartást vezeti, és gondoskodik az időskorúak járadékának a hajléktalan személy által meghatározott, határozatban foglalt címre történő folyósításáról.

(3)¹⁵² Ha a hajléktalan személy a (2) bekezdés szerint folyósított időskorúak járadékát három hónap időtartamon keresztül nem veszi át, a támogatás folyósítását a főjegyző szünetelteti, és erről szóló végzését a járadékot megállapító jegyzővel közli, amely dönt az ellátás fenntartásáról, illetve megszüntetéséről.

(4)¹⁵³ Ha ugyanazon hajléktalan személy részére két vagy több önkormányzat jegyzőinek döntése szerint egyidejűleg kellene járadékot folyósítani, csak az utóbb megállapított járadék folyósítható. Ilyen esetben a főjegyző közli a járadékot korábban megállapító jegyzővel az általa megállapított ellátás folyósításának megszüntetéséről.

(5)¹⁵⁴ A főjegyző által az (1)-(4) bekezdés szerint folyósított időskorúak járadékának összegét a helyi önkormányzatokért felelős miniszter megtéríti a fővárosi önkormányzat részére.

32/E. §¹⁵⁵ A fővárosban - ha a főjegyző és a kerületi önkormányzat jegyzője másként nem állapodik meg - a hajléktalanok számára nyújtott időskorúak járadékának megállapítása a főjegyző feladata.

Aktív korúak ellátása¹⁵⁶

33. §¹⁵⁷ (1) Az aktív korúak ellátása a hátrányos munkaerő-piaci helyzetű aktív korú személyek és családjuk részére nyújtott ellátás. A jegyző aktív korúak ellátására való jogosultságot állapít meg annak az aktív korú személynek,

a)¹⁵⁸ aki munkaképességét legalább 67%-ban elvesztette, aki legalább 50%-os mértékű egészségkárosodást szenvedett, vagy akinek az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján nem haladja meg az 50%-os mértéket, vagy

b) aki vakok személyi járadékában részesül, vagy

c) aki fogyatékosági támogatásban részesül [az a)-c) pont szerinti személy a továbbiakban együtt: egészségkárosodott személy], vagy

d) akinek esetében a munkanélküli-járadék, álláskeresési járadék, álláskeresési segély, vállalkozói járadék (a továbbiakban együtt: álláskeresési támogatás) folyósítási időtartama lejárt, vagy

e) akinek esetében az álláskeresési támogatás folyósítását keresőtevékenység folytatása miatt a folyósítási idő lejártát megelőzően szüntették meg, és a keresőtevékenységet követően az Ft. alapján álláskeresési támogatásra nem szerez jogosultságot, vagy

f) aki az aktív korúak ellátása iránti kérelem benyújtását megelőző két évben az állami foglalkoztatási szervvel legalább egy év időtartamig együttműködött, vagy

g)¹⁵⁹ akinek esetében az ápolási díj, a gyermekgondozási segély, a gyermeknevelési támogatás, a rendszeres szociális járadék, a bányász dolgozók egészségkárosodási járadéka, az átmeneti járadék, a rehabilitációs járadék, a rokkantsági nyugdíj, a baleseti rokkantsági nyugdíj, a megváltozott munkaképességű személyek ellátása, az ideiglenes özvegyi nyugdíj folyósítása megszűnt, illetve az özvegyi nyugdíj folyósítása a Tny. 52. §-ának (3) bekezdése szerinti okból szűnt meg, és közvetlenül a kérelem benyújtását megelőzően az állami foglalkoztatási szervvel legalább három hónapig együttműködött,

feltéve, hogy saját maga és családjának megélhetése más módon nem biztosított, és keresőtevékenységet - ide nem értve a közfoglalkoztatást, az egyszerűsített foglalkoztatásról szóló törvény szerint létesített munkaviszony keretében végzett, valamint a háztartási munkát - nem folytat.¹⁶⁰

(2) Az (1) bekezdés alkalmazásában akkor nem biztosított a megélhetés, ha a családnak az egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 90%-át és vagyona nincs. Az aktív korúak ellátása tekintetében fogyasztási egység a családtagoknak a családon belüli fogyasztási szerkezetet kifejező arányszáma, ahol

a) az első nagykorú családtag arányszáma 1,0, azzal, hogy a gyermekét egyedülállóként nevelő szülő arányszáma 0,2-vel növekszik,

b) a házas- vagy élettárs arányszáma 0,9,

c) az első és második gyermek arányszáma gyermekenként 0,8,

d) minden további gyermek arányszáma gyermekenként 0,7,

e) a fogyatékos gyermek arányszáma 1,0, azzal, hogy a fogyatékos gyermeket a c) és d) pont alkalmazásánál figyelmen kívül kell hagyni, továbbá ahol

f) az a) és b) pontok szerinti arányszám 0,2-vel növekszik, ha a személy fogyatékosági támogatásban részesül.

(3) Az (1) bekezdés f) és g) pontja szerinti előzetes együttműködés időtartamának számításánál az aktív korúak ellátásának megállapítására irányuló kérelmet benyújtó személy által ezen időtartam alatt folytatott keresőtevékenység időtartamát is figyelembe kell venni.

(4) Az aktív korúak ellátására való jogosultság

a) az (1) bekezdés d) pontjában foglalt esetben az Ft. alapján folyósított álláskeresési támogatás időtartamának kimerítésétől,

b) az (1) bekezdés e) pontjában foglalt esetben a keresőtevékenység megszűnésétől,

c) az (1) bekezdés g) pontja szerinti rendszeres pénzellátás folyósításának megszűnésétől

számított tizenkettő hónapon belül benyújtott kérelem alapján állapítható meg.

(5) Aktív korúak ellátására egy családban egyidejűleg - a (6) bekezdésben meghatározott kivétellel - csak egy személy jogosult.

(6)¹⁶¹ Egy családban egyidejűleg két személy abban az esetben jogosult az aktív korúak ellátására, ha az egyik személy a foglalkoztatást helyettesítő támogatás, míg a másik személy a rendszeres szociális segély feltételeinek felel meg.

(7)¹⁶² A települési önkormányzat rendeletében az aktív korúak ellátására való jogosultság egyéb feltételeként előírhatja, hogy a kérelem benyújtója, illetve az ellátás jogosultja a lakókörnyezete rendezettségének biztosítására vonatkozó, a rendeletében megállapított feltételeket teljesítse. A lakókörnyezet rendezettségének biztosítása körében a kérelmező vagy jogosult által életvitelszerűen lakott lakás vagy ház és annak udvara, kertje, a kerítéssel kívül határos terület, járda tisztán tartása, az ingatlan állagának és rendeltetésszerű használhatóságának, valamint higiénikus állapotának biztosítására irányuló kötelezettség írható elő. A rendeletben megállapított feltételek teljesítésére a kérelmezőt, illetve a jogosultat megfelelő, de legalább ötnapos határidő tűzésével a jegyzőnek - az elvégzendő tevékenységek konkrét megjelölésével - fel kell szólítania.

34. §¹⁶³ (1) Nem állapítható meg az aktív korúak ellátására való jogosultság annak a személynek, aki

a) előzetes letartóztatásban van, elzárás büntetését, illetve szabadságvesztés büntetését tölti,

b) a 3. § (3) bekezdése alá tartozik, és - a határ menti ingázó munkavállalókat kivéve - tartózkodási joga megszűnt vagy tartózkodási jogának gyakorlásával felhagyott,

c) gyermekgondozási segélyben, illetve gyermeknevelési támogatásban részesül,

d) gyermekgondozási segélyre jogosult, a gyermek egyéves korának betöltéséig,

e) az Flt. szerint az álláskeresési támogatás megállapításához szükséges munkaviszonnyal rendelkezik,

f) katonai szolgálatot teljesít,

g) közoktatási, illetőleg felsőoktatási intézményben nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat folytat, vagy

h) az Flt. szerint képzési támogatásként keresetpótló juttatásban részesül,

i)¹⁶⁴ a megváltozott munkaképességű személyek ellátásában részesül,

j)¹⁶⁵ az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló törvény szerint felzárkózást elősegítő megélhetési támogatásban részesül.

(2) Meg kell szüntetni az aktív korúak ellátására való jogosultságát annak a személynek,

a)¹⁶⁶ akire vonatkozóan az (1) bekezdés a)-g), valamint i) pontja szerinti körülmények valamelyike bekövetkezett,

b) aki az aktív korúak ellátására való jogosultság feltételeinek vagy az annak keretében megállapított pénzbeli ellátás összegének felülvizsgálatára irányuló, a 25. § (4)-(6) bekezdése szerinti eljárást akadályozza,

c) aki keresőtevékenységet folytat, kivéve, ha a keresőtevékenység alapjául szolgáló jogviszonyt 90 napot meg nem haladó időtartamra létesítette, továbbá ide nem értve a közfoglalkoztatást, az egyszerűsített foglalkoztatásról szóló törvény szerint létesített munkaviszony keretében végzett, valamint a háztartási munkát,

d) akire vonatkozóan az aktív korúak ellátására való jogosultság fennállása alatt a munkaügyi hatóság a jogellenes munkavégzés tényét két éven belül ismételten jogerősen megállapította, vagy

e)¹⁶⁷ akinek a 36. § (2) bekezdése alapján a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra, vagy a 37/B. § (2) bekezdése alapján a rendszeres szociális segélyre való jogosultságát meg kell szüntetni.

(3) Az aktív korú személy részére az aktív korúak ellátására való jogosultság a megszüntetéstől számított harminchat hónapon belül - ide nem értve a (2) bekezdés b), d) és e) pontja szerinti megszüntetési eseteket - az előzetes együttműködési kötelezettség teljesítése nélkül ismételten megállapítható, amennyiben a jogosultsági feltételek egyébként fennállnak.

(4) A jegyző a jogellenesen munkát végző aktív korúak ellátására jogosult személy ellátásának folyósítását - a munkaügyi hatóságnak a jogsértés tényét első ízben megállapító jogerős és végrehajtható határozata alapján, a határozat jogerőre emelkedéséről szóló értesítés megérkezését követő hónap első napjától - egy hónap időtartamra felfüggeszti.

35. §¹⁶⁸ (1)¹⁶⁹ Az a személy, akinek az aktív korúak ellátására való jogosultságát megállapították - a 37. §-ban foglaltak szerinti kivétellel - foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosult.

(2)¹⁷⁰

(3)¹⁷¹ A foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosult személy az állami foglalkoztatási szervnél kéri az álláskeresőként történő nyilvántartásba vételét, valamint köteles az állami foglalkoztatási szervvel együttműködni.

(4)¹⁷² A foglalkoztatást helyettesítő támogatás havi összege az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 80%-a.

(5)¹⁷³ Közfoglalkoztatásban részt vevő személy esetében a foglalkoztatást helyettesítő támogatásnak a 25. § (4)-(6) bekezdése szerinti felülvizsgálatát a közfoglalkoztatás megszűnését követően kell lefolytatni.

36. §¹⁷⁴ (1) Ha a jogosult

a) 90 napnál nem hosszabb időtartamra létesített jogviszony alapján keresőtevékenységet végez, a jogviszony fennállásának időtartama alatt,

b) közfoglalkoztatásban vesz részt, a közfoglalkoztatásban való részvétel időtartama alatt, vagy

c) olyan képzésben vesz részt, amelynek keretében képzési támogatásként keresetpótló juttatásban részesül, a keresetpótló juttatás folyósításának időtartama alatt a foglalkoztatást helyettesítő támogatás folyósítása szünetel.¹⁷⁵

(2)¹⁷⁶ A 34. § (2) bekezdésében foglaltakon túl meg kell szüntetni az aktív korúak ellátására való jogosultságát annak a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosult személynek

a) aki az állami foglalkoztatási szervvel való együttműködés keretében számára felajánlott, az Ft. 54. § (10a)-(10c) bekezdésében foglaltak szerinti munkalehetőséget nem fogadja el, vagy a közfoglalkoztatásra irányuló jogviszonyát jogellenesen megszünteti, továbbá, akinek a közfoglalkoztatásra irányuló jogviszonyát a munkáltató rendkívüli felmondással szüntette meg;

b) akit az állami foglalkoztatási szerv - neki felróható okból - törölt az álláskereső nyilvántartásából;

c) aki az állami foglalkoztatási szervnél az aktív korúak ellátásának megállapításáról szóló határozatban foglalt határidőig nem kérelmezi az álláskeresőként történő nyilvántartásba vételét;

d) aki a 33. § (7) bekezdés szerinti feltételeknek - a felszólítás ellenére - nem tesz eleget; vagy

e) aki a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra való jogosultságának a 25. § (4) bekezdés b) pontja szerinti éves felülvizsgálata során, a felülvizsgálat időpontját megelőző egy évben a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra való jogosultságának fennállása alatt legalább 30 nap időtartamban

ea) közfoglalkoztatásban nem vett részt, vagy

eb) kereső tevékenységet - ideértve az egyszerűsített foglalkoztatásról szóló törvény szerint létesített munkaviszony keretében végzett, valamint a háztartási munkát is - nem folytatott, vagy

ec) munkaerőpiaci programban nem vett részt, vagy

ed) az Ft. szerinti és legalább hat hónap időtartamra meghirdetett képzésben nem vett részt vagy ilyen képzésben való részvétele nincs folyamatban.

(3) A (2) bekezdés e) pontjában meghatározott 30 napos időtartam számításakor az eb)-ed) alpontok szerinti tevékenységeknek a felülvizsgálat időpontját megelőző évben teljesített időtartamát össze kell számítani. Amennyiben a jogosult az e) pont szerinti feltételt így sem tudja teljesíteni, a 30 nap számításánál a közérdekű önkéntes tevékenységének időtartamát is figyelembe kell venni.

37. §¹⁷⁷ (1) Az az aktív korúak ellátására jogosult személy, aki az ellátásra való jogosultság kezdő napján

a) egészségkárosodott személynek minősül, vagy

b)¹⁷⁸ a rá irányadó nyugdíjkorhatárt öt éven belül betölti, vagy

c)¹⁷⁹ 14 éven aluli kiskorú gyermeket nevel - feltéve, hogy a családban élő gyermekek valamelyikére tekintettel más személy nem részesül a Cst. szerinti gyermekgondozási támogatásban, vagy gyermekgondozási díjban, terhességi-gyermekágyi segélyben - és a gyermek ellátását napközbeni ellátást biztosító intézményben [Gyvt. 41. § (3) bek.], illetve nyári napközis otthonban, óvodában vagy iskolai napköziben nem tudják biztosítani, vagy

d) a települési önkormányzat rendeletében az aktív korúak ellátására jogosult személyek családi körülményeire, egészségi vagy mentális állapotára tekintettel meghatározott egyéb feltételeknek megfelel, rendszeres szociális segélyre jogosult.

(2) Amennyiben az (1) bekezdés szerinti valamely feltétel az aktív korúak ellátására való jogosultság megállapítását követően következik be, a jogosult részére a rendszeres szociális segélyt a feltétel bekövetkezésének időpontját követő hónap első napjától kell megállapítani.

(3)¹⁸⁰ Ha az (1) bekezdés a), c), illetve d) pontja szerinti valamely feltétel megszűnik, a feltétel megszűnését követő hónap első napjától a 35. § (1) bekezdése szerinti ellátást kell megállapítani és a 35. § (3) bekezdése szerinti kötelezettséget kell előírni. A feltétel megszűnésének hónapjára - amennyiben az aktív korúak ellátására való jogosultság továbbra is fennáll - rendszeres szociális segély jár.

(4)¹⁸¹ A rendszeres szociális segély havi összege a családi jövedelemhatár összegének és a jogosult családja havi összjövedelmének különbözete, de nem haladhatja meg a közfoglalkoztatási bér mindenkori kötelező legkisebb összege személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjáradékkal csökkentett összegének (e § alkalmazásában: nettó közfoglalkoztatási bér) 90%-át azzal, hogy ha a rendszeres szociális segélyre jogosult családja tagjának foglalkoztatást helyettesítő támogatásra való jogosultságot állapítottak meg, a rendszeres szociális segély összege nem haladhatja meg a nettó közfoglalkoztatási bér 90%-ának és a foglalkoztatást helyettesítő támogatás összegének különbözetét. A családi jövedelemhatár összege megegyezik a család fogyasztási egységeihez tartozó arányszámok összegének és az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összege 90%-ának szorzatával.

(5) Ha a rendszeres szociális segély összege a (4) bekezdésben foglalt számítás szerint a havi ezer forintot nem éri el, a jogosult részére ezer forint összegű ellátást kell megállapítani.

37/A. §¹⁸² (1) A 37. § (1) bekezdésének *b)-d)* pontja szerinti esetekben a rendszeres szociális segély akkor állapítható meg és akkor folyósítható, ha az aktív korúak ellátására jogosult személy nyilatkozatában az e § szerinti együttműködési kötelezettséget vállal a települési önkormányzat által erre kijelölt szervvel (a továbbiakban: együttműködésre kijelölt szerv). Az együttműködés keretében a jogosult

a) az együttműködésre kijelölt szervnél kérelmezi a nyilvántartásba vételét,

b) a beilleszkedését segítő programban való részvételről írásban megállapodik az együttműködésre kijelölt szervvel, és

c) teljesíti a beilleszkedését segítő programban foglaltakat.

(2) A beilleszkedést segítő program az önkormányzattal együttműködő személy szociális helyzetéhez és mentális állapotához igazodva kiterjedhet

a) az együttműködésre kijelölt szervvel való kapcsolattartásra,

b) az együttműködő személy számára előírt, az egyéni képességeket fejlesztő vagy az életmódot formáló foglalkozáson, tanácsadáson, illetőleg a munkavégzésre történő felkészülést segítő programban való részvételre,

c) a felajánlott és az iskolai végzettségének megfelelő oktatásban, képzésben történő részvételre, különösen az általános iskolai végzettség és az első szakképesítés megszerzésére.

(3) A települési önkormányzat rendeletben szabályozza az (1) és (2) bekezdés szerinti együttműködés eljárási szabályait, továbbá a beilleszkedést segítő programok típusait és az együttműködés megszegésének eseteit.

(4) Az (1) és (2) bekezdés szerinti együttműködés intézményi feltételeiről a települési önkormányzat elsősorban a családsegítő szolgálat útján gondoskodik.

37/B. §¹⁸³ (1) Ha a jogosult

a) 90 napnál nem hosszabb időtartamra létesített jogviszony alapján keresőtevékenységet végez, a jogviszony fennállásának időtartama alatt, vagy

b) olyan képzésben vesz részt, amelynek keretében képzési támogatásként keresetpótló juttatásban részesül, a keresetpótló juttatás folyósításának időtartama alatt a rendszeres szociális segély folyósítása szünetel.

(1a)¹⁸⁴ Amennyiben a rendszeres szociális segélyre jogosult személy a lakókörnyezete rendben tartására vonatkozó, a 33. § (7) bekezdése szerinti feltételeknek - a felszólítás ellenére - nem tesz eleget, a rendszeres szociális segély összegének folyósítását egy hónapra fel kell függeszteni.

(2) A 34. § (2) bekezdésében foglaltakon túl meg kell szüntetni az aktív korúak ellátására való jogosultságát annak a rendszeres szociális segélyre jogosult személynek, aki a rendszeres szociális segély folyósításának időtartama alatt az együttműködésre kijelölt szervvel fennálló együttműködési kötelezettségét neki felróhatóan két éven belül ismételtelen megszegi.

37/C. §¹⁸⁵ (1) A hajléktalan személy részére megállapított aktív korúak ellátására való jogosultságról rendelkező határozatot közölni kell a főjegyzővel.

(2)¹⁸⁶ A főjegyző az aktív korúak ellátására jogosult hajléktalanokról a 18. §-ban szabályozott nyilvántartást vezeti és gondoskodik a foglalkoztatást helyettesítő támogatásnak vagy a rendszeres szociális segélynek a hajléktalan személy által meghatározott, határozatban foglalt címre történő folyósításáról.

(3) Ha a hajléktalan személy a (2) bekezdés szerint folyósított ellátást három hónapos időtartamon keresztül nem veszi át, a főjegyző szünetelteti a folyósítást és az erről szóló végzését az ellátást megállapító jegyzővel közli, aki dönt az ellátás fenntartásáról, illetve megszüntetéséről.

(4) Ha ugyanazon hajléktalan személy részére két vagy több jegyző döntése szerint egyidejűleg kellene a (2) bekezdés szerinti ellátást folyósítani, csak az utóbb megállapított ellátás folyósítható. Ilyen esetben a főjegyző közli az ellátásra való jogosultságot korábban megállapító jegyzővel az általa megállapított ellátás folyósításának megszüntetéséről szóló határozatát.

(5) A fővárosban az aktív korúak ellátására való jogosultság megállapítása a hajléktalan személyek vonatkozásában a főjegyző feladata.

(6)¹⁸⁷ A foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosult hajléktalan személy együttműködési kötelezettsége az ellátást megállapító jegyző székhelye szerint illetékes állami foglalkoztatási szervvel áll fenn.

(7) A rendszeres szociális segélyre jogosult hajléktalan személy együttműködési kötelezettsége azzal a települési önkormányzat által együttműködésre kijelölt szervvel áll fenn, amely jegyzőjének határozata alapján a főjegyző a rendszeres szociális segélyt folyósítja.

(8) Amennyiben az aktív korúak ellátására való jogosultságot a főjegyző állapította meg, a (6)-(7) bekezdésben foglaltaktól eltérően

*a)*¹⁸⁸ a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosult hajléktalan személy együttműködési kötelezettsége az általa megjelölt tartózkodási helye szerint illetékes állami foglalkoztatási szervvel áll fenn,

b) a rendszeres szociális segélyre jogosult hajléktalan személy együttműködési kötelezettsége a fővárosi önkormányzat által kijelölt szervvel áll fenn.

(9)¹⁸⁹ A főjegyző által az (1)-(4) bekezdés szerint folyósított foglalkoztatást helyettesítő támogatás vagy rendszeres szociális segély, valamint a közfoglalkoztatás szervezéséhez a külön törvényben foglaltak szerint nyújtott támogatás összegét a helyi önkormányzatokért felelős miniszter megtéríti a fővárosi önkormányzat részére.

37/D-37/H. §¹⁹⁰

Lakásfenntartási támogatás

38. §¹⁹¹ (1)¹⁹² A lakásfenntartási támogatás a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásaiik viseléséhez nyújtott hozzájárulás. A jegyző a villanyáram-, a víz- és a gázfogyasztás, a távhő-szolgáltatás, a csatornahasználat és a szemétszállítás díjához, a lakbérhez vagy az albérleti díjhoz, a lakáscélú pénzügyi kölcsön törlesztőrészletéhez, a közös költséghez, illetve a tüzelőanyag költségeihez lakásfenntartási támogatást nyújt

a) az e törvényben meghatározott feltételek szerinti jogosultnak (a továbbiakban: normatív lakásfenntartási támogatás), vagy

b) az adósságkezelési szolgáltatásban részesülő személynek.

(1a)¹⁹³ A lakásfenntartási támogatást elsősorban természetbeni szociális ellátás formájában, és a lakásfenntartással összefüggő azon rendszeres kiadásokhoz kell nyújtani, amelyek megfizetésének elmaradása a kérelmező lakhatását a legnagyobb mértékben veszélyezteti.

(2)¹⁹⁴ Normatív lakásfenntartási támogatásra jogosult az a személy, akinek a háztartásában az egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 250%-át, és a háztartás tagjai egyikének sincs vagyona. Az egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelem megegyezik a háztartás összjövedelmének és a fogyasztási egységek összegének hányadosával.

(2a)¹⁹⁵ A lakásfenntartási támogatás tekintetében fogyasztási egység a háztartás tagjainak a háztartáson belüli fogyasztási szerkezetet kifejező arányszáma, ahol

a) a háztartás első nagykorú tagjának arányszáma 1,0,

b) a háztartás második nagykorú tagjának arányszáma 0,9,

c) a háztartás minden további nagykorú tagjának arányszáma 0,8,

d) a háztartás első és második kiskorú tagjának arányszáma személyenként 0,8,

e) a háztartás minden további kiskorú tagjának arányszáma tagonként 0,7.

(2b)¹⁹⁶ Ha a háztartás

a) (2a) bekezdés a)-c) pontja szerinti tagja magasabb összegű családi pótlékban vagy fogyatékosági támogatásban részesül, vagy

b) (2a) bekezdés d) vagy e) pontja szerinti tagjára tekintettel magasabb összegű családi pótlékot folyósítanak,

a rá tekintettel figyelembe vett arányszám 0,2-del növekszik.

(2c)¹⁹⁷ Ha a háztartásban gyermeket egyedülállóként nevelő szülő - ideértve a gyámot, a nevelőszülőt és a hivatásos nevelőszülőt - él, a rá tekintettel figyelembe vett arányszám 0,2-del növekszik.

(3)¹⁹⁸ A normatív lakásfenntartási támogatás esetében a lakásfenntartás elismert havi költsége az elismert lakásnagyság és az egy négyzetméterre jutó elismert költség szorzata. Az egy négyzetméterre jutó elismert havi költség összegét - az energiaárak várható alakulására figyelemmel - az éves központi költségvetésről szóló törvény határozza meg.¹⁹⁹

(4) A normatív lakásfenntartási támogatás esetében elismert lakásnagyság

a) ha a háztartásban egy személy lakik 35 nm,

b) ha a háztartásban két személy lakik 45 nm,

c) ha a háztartásban három személy lakik 55 nm,

d) ha a háztartásban négy személy lakik 65 nm,

e) ha négy személynél több lakik a háztartásban, a d) pontban megjelölt lakásnagyság és minden további személy után 5-5 nm,

de legfeljebb a jogosult által lakott lakás nagysága.

(5)²⁰⁰ Az adósságkezelési szolgáltatásban részesülő személy a szolgáltatás időtartama alatt lakásfenntartási támogatásra jogosult. Az e jogcímen lakásfenntartási támogatásban részesülő személy egyidejűleg normatív lakásfenntartási támogatásra nem jogosult. A támogatás összegének kiszámítására a normatív lakásfenntartási támogatásra vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.²⁰¹ Azon személy esetében, akinél előrefizetős gáz- vagy áramfogyasztást mérő készülék működik, a lakásfenntartási támogatást vagy annak meghatározott részét természetben, a készülék működtetését lehetővé tevő formában kell nyújtani.

(6)²⁰² A normatív lakásfenntartási támogatás egy hónapra jutó összege

a) a lakásfenntartás elismert havi költségének 30%-a, ha a jogosult háztartásában az egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 50%-át,

b) a lakásfenntartás elismert havi költségének és a támogatás mértékének (a továbbiakban: TM) szorzata, ha a jogosult háztartásában az egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelem az a) pont szerinti mértéket meghaladja, de nem lehet kevesebb, mint 2500 forint, azzal, hogy a támogatás összegét 100 forintra kerekítve kell meghatározni.

(7)²⁰³ A (6) bekezdés b) pontja szerinti TM kiszámítása a következő módon történik:

$$TM = 0,3 - \frac{J - 0,5 \text{ NYM}}{\text{NYM}} \times 0,15,$$

ahol a J a jogosult háztartásában egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelmet, az NYM pedig az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegét jelöli. A TM-et századra kerekítve kell meghatározni.

(8) A normatív lakásfenntartási támogatást egy évre kell megállapítani.

(9)²⁰⁴ A települési önkormányzat rendeletében a normatív lakásfenntartási támogatásra való jogosultság egyéb feltételeként előírhatja, hogy a kérelem benyújtója, illetve az ellátás jogosultja a lakókörnyezete rendezettségének biztosítására vonatkozó, a rendeletében megállapított feltételeket teljesítse. A lakókörnyezet rendezettségének biztosítása körében a kérelmező vagy jogosult által életvitelszerűen lakott lakás vagy ház és annak udvara, kertje, a kerítéssel kívül határos terület, járda tisztán tartása, az ingatlan állagának és rendeltetésszerű használhatóságának, valamint higiénikus állapotának biztosítására irányuló kötelezettség írható elő. A rendeletben megállapított feltételek teljesítésére a kérelmezőt, illetve a jogosultat megfelelő, de legalább ötnapos határidő tűzésével a jegyzőnek - az elvégzendő tevékenységek konkrét megjelölésével - fel kell szólítani. Amennyiben a kérelmező vagy a jogosult a feltételeknek felszólítás ellenére sem tesz eleget, a kérelmet el kell utasítani, vagy a megállapított támogatást meg kell szüntetni.

(10)²⁰⁵ Amennyiben a lakásfenntartási támogatás iránti kérelmet a jegyző a (9) bekezdés szerinti okból elutasítja, vagy a megállapított lakásfenntartási támogatást megszünteti, ugyanazon lakásra vonatkozóan

a) a döntés jogerőre emelkedésétől számított három hónapon belül a háztartás egy tagja sem nyújthat be normatív lakásfenntartási támogatás iránti kérelmet, valamint

b) a döntés jogerőre emelkedésétől számított egy éven belül benyújtott kérelem esetén a normatív lakásfenntartási támogatás kizárólag természetbeni szociális ellátás formájában nyújtható.

39. § (1) Lakásfenntartási támogatás ugyanazon lakásra csak egy jogosultnak állapítható meg, függetlenül a lakásban élő személyek és háztartások számától.

(2) Az (1) bekezdés alkalmazásában külön lakásnak kell tekinteni a társbérletet, az albérletet és a jogerős bírói határozattal megosztott lakás lakrészeit.

(3)²⁰⁶

(4)²⁰⁷

Ápolási díj

40. §²⁰⁸ Az ápolási díj a tartósan gondozásra szoruló személy otthoni ápolását ellátó nagykorú hozzátartozó részére biztosított anyagi hozzájárulás.

41. §²⁰⁹ (1)²¹⁰ Ápolási díjra jogosult - a jegyes kivételével - a hozzátartozó [Ptk. 685. § b) pontja], ha állandó és tartós gondozásra szoruló²¹¹

a) súlyosan fogyatékos, vagy

b) tartósan beteg 18 év alatti

személy gondozását, ápolását végzi.

(2)²¹² Az ápolási díjat - a 43/B. § (1) bekezdésében foglaltak kivételével - az ápolást végző személy lakóhelye szerint illetékes települési önkormányzat jegyzője állapítja meg.

(3) Az (1) bekezdés alkalmazása során

a) súlyosan fogyatékos személy az, akinek

aa) segédeszközzel vagy műtéti úton nem korrigálható módon látóképessége teljesen hiányzik, vagy aliglátóként minimális látásmaradvánnyal rendelkezik, és ezért kizárólag tapintó - halló - életmód folytatására képes,

ab) hallásvesztése olyan mértékű, hogy a beszédnek hallás útján történő megértésére és spontán elsajátítására segédeszközzel sem képes és halláskárosodása miatt a hangzó beszéd érthető ejtése elmarad,

ac) értelmi akadályozottsága genetikai, illetőleg magzati károsodás vagy szülési trauma következtében, továbbá tizenegyedik életévét megelőzően bekövetkező súlyos betegség miatt középsúlyos vagy annál nagyobb mértékű, továbbá aki IQ értékétől függetlenül a személyiség egészét érintő (pervazív) fejlődési

zavarban szenved, és az autonómiai tesztek alapján állapota súlyosnak vagy középsúlyosnak minősíthető (BNO szerinti besorolása: F84.0-F84.9),

ad) mozgásszervi károsodása, illetőleg funkciózavara olyan mértékű, hogy helyváltoztatása a külön jogszabályban meghatározott segédeszköz állandó és szükségszerű használatát igényli, vagy állapota miatt helyváltoztatásra még segédeszközzel sem képes, vagy végtaghiánya miatt önmaga ellátására nem képes és állandó ápolásra, gondozásra szorul;

b)²¹³ tartósan beteg az a személy, aki előreláthatólag három hónapnál hosszabb időtartamban állandó ápolást, gondozást igényel.

(4)-(5)²¹⁴

42. § (1) Nem jogosult ápolási díjra a hozzátartozó, ha

a)²¹⁵ az ápolat személy két hónapot meghaladóan fekvőbeteg-gyógyintézeti, valamint nappali ellátást nyújtó vagy bentlakásos szociális intézményi ellátásban, illetőleg óvodai, gyermekvédelmi szakellátást nyújtó bentlakásos intézményi elhelyezésben részesül, vagy közoktatási intézmény tanulója, illetőleg felsőoktatási intézmény nappali tagozatos hallgatója kivéve, ha

aa) a közoktatási intézményben eltöltött idő a kötelező tanórai foglalkozások időtartamát nem haladja meg, vagy

ab) az óvoda, a nappali ellátást nyújtó szociális intézmény igénybevétele, illetőleg a felsőoktatási intézmény látogatási kötelezettségének időtartama átlagosan a napi 5 órát nem haladja meg, vagy

ac) az óvoda, a közoktatási, illetőleg a felsőoktatási intézmény látogatása, vagy a nappali ellátást nyújtó szociális intézmény igénybevétele csak az ápolást végző személy rendszeres közreműködésével valósítható meg,

b)²¹⁶ rendszeres pénzellátásban - ide nem értve az *e*) pont szerinti ellátást - részesül, és annak összege meghaladja az ápolási díj összegét, ide nem értve a (4) bekezdés szerinti esetet, valamint azt a táppénzt, amelyet az ápolási díj folyósításának időtartama alatt végzett keresőtevékenységéből adódó biztosítási jogviszony alapján - keresőképtelenné válása esetén - folyósítanak,

c)²¹⁷ szakiskola, középiskola, illetve felsőoktatási intézmény nappali tagozatos tanulója, hallgatója,

d)²¹⁸ keresőtevékenységet folytat és munkaideje - az otthon történő munkavégzés kivételével - a napi 4 órát meghaladja,

e)²¹⁹

(2)²²⁰ Az ápolási díjra való jogosultságot meg kell szüntetni, ha

a) az ápolat személy állapota az állandó ápolást már nem teszi szükségessé,

b) az ápolást végző személy a kötelezettségét nem teljesíti,

c) az ápolat személy meghal,

d)²²¹ az ápolást végző vagy az ápolat személy tartózkodási joga megszűnt vagy tartózkodási jogának gyakorlásával felhagyott,

e) az (1) bekezdésben megjelölt jogosultságot kizáró körülmény következik be.

(3)²²² Az ápolat személy halála esetén az ápolási díj folyósítását a halál időpontját követő második hónap utolsó napjával kell megszüntetni.

(4)²²³ A 41. § (1) bekezdésének *a*) pontja szerinti ápolási díjra való jogosultság továbbra is fennáll, ha az ápolási díjban részesülő személy

a) a Tny. szerint saját jogú nyugdíjnak minősülő ellátásban,

b) korhatár előtti ellátásban,

c) szolgálati járandóságban,

d) balettművészeti életjáradékban,

e) átmeneti bányászjáradékban,

f) rokkantsági ellátásban vagy

g) a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. törvény 33. § (1) bekezdése alapján, a törvény erejénél fogva rehabilitációs ellátásban részesül, továbbá az ápolási díjat az *a*)-*g*) pont szerinti ellátásra való jogosultság keletkezésének időpontjában több mint tíz éve folyósítják.

43. §²²⁴ (1) Az ápolási díj megállapítása iránti kérelemhez csatolni kell a háziorvos

a) igazolását arról, hogy az ápolat

aa) súlyosan fogyatékos, vagy

ab) tartósan beteg,

b) arra vonatkozó szakvéleményét, hogy az ápolat állandó és tartós gondozásra szorul.

(2) A háziorvos az (1) bekezdés *a*) pontjában foglalt igazolást

a)²²⁵ az orvosszakértői szerv szakvéleménye, vagy

b) a megyei gyermek-szakfőorvos igazolása, vagy

c) a fekvőbeteg-szakellátást nyújtó intézmény vagy területileg illetékes szakrendelő intézet szakorvosa által kiadott zárójelentés, igazolás

alapján állítja ki.

(3)²²⁶ A házi orvos az (1) bekezdés *aa*) pontjában foglalt igazolást a tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján is kiállíthatja.

(4) Az ápolási díjat kérelmező személy, illetve az ápolási díjat megállapító szerv

a)²²⁷ az (1) bekezdés *a*) pontjában foglalt igazolás felülvizsgálatát az egészségügyi államigazgatási szerv által kijelölt, az ápolást indokoló diagnózis szerinti szakorvostól vagy szervtől,

b)²²⁸ az (1) bekezdés *b*) pontjában foglalt szakvélemény felülvizsgálatát az ápolat személy tartózkodási helye szerint illetékes módszertani intézmény által kijelölt szakértőtől kérheti.

43/A. §²²⁹ (1)²³⁰ A települési önkormányzat jegyzője a fokozott ápolást igénylő súlyosan fogyatékos személy gondozását, ápolását végző személy kérelmére a 44. § (1) bekezdésének *b*) pontjában foglalt összegű ápolási díjat állapít meg.

(2) Az (1) bekezdés alkalmazása során fokozott ápolást igénylő az a személy, aki mások személyes segítsége nélkül önállóan nem képes

a) étkezni, vagy

b) tisztálkodni, vagy

c) öltözködni, vagy

d) illemhelyet használni, vagy

e) lakáson belül - segédeszköz igénybevételével sem - közlekedni,

feltéve, hogy esetében az *a*)-*e*) pontokban foglaltak közül legalább három egyidejűleg fennáll.

(3)²³¹ A települési önkormányzat, 2007. január 1-jétől a jegyző a (2) bekezdésben foglalt feltételek fennállásáról az ápolat személy tartózkodási helye szerint illetékes módszertani intézmény által kijelölt szakértő szakvéleménye alapján dönt. A szakvéleményben meg kell jelölni annak hatályát, amely azonban nem haladhatja meg a tíz évet.

(4)²³² Az ápolási díjról döntést hozó szerv a módszertani intézmény által kijelölt szakértőnek a (3) bekezdés szerinti szakvélemény elkészítéséért díjat fizet. A díjazás összegét az éves központi költségvetésről szóló törvény határozza meg.²³³

(5)²³⁴ A (3) bekezdés szerinti szakvélemény felülvizsgálatát a szociális hatóság által külön jogszabály szerint kijelölt szakértő végzi.

43/B. §²³⁵ (1) A települési önkormányzat képviselő-testülete - az önkormányzat rendeletében meghatározott feltételek fennállása esetén - ápolási díjat állapíthat meg annak a hozzátartozónak, aki 18. életévét betöltött tartósan beteg személy ápolását, gondozását végzi. A jogosultság megállapítása szempontjából figyelembe vehető egy főre számított havi családi jövedelemhatárt úgy kell szabályozni, hogy az önkormányzat rendelete az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegénél, egyedülálló esetén annak 150%-ánál alacsonyabb jövedelmi jogosultsági feltételt nem írhat elő.

(2) Az (1) bekezdésben, valamint a 43/A. § (1) bekezdésében foglalt ápolási díj megállapítása során a 41-43. §-okban foglaltakat megfelelően alkalmazni kell.

(3)²³⁶ A települési önkormányzat rendeletében szabályozhatja, hogy az ápolást végző személy a kötelezettségét mely esetekben nem teljesíti [42. § (2) bek. *b*) pont], valamint a házi segítségnyújtást nyújtó szolgáltató, intézmény feladatait ezen kötelezettség teljesítésének ellenőrzésében.

44. § (1)²³⁷ Az ápolási díj havi összege az éves központi költségvetési törvényben meghatározott alapösszeg²³⁸

a) 100%-a a 41. § (1) bekezdésében,

b) 130%-a a 43/A. § (1) bekezdésében, és

c)²³⁹ legalább 80%-a a 43/B. § (1) bekezdésében

foglalt esetben.

(2)²⁴⁰ Az ápolási díj havi összege a más rendszeres pénzellátásban részesülő jogosult esetén az (1) bekezdés szerinti összegnek és a jogosult részére folyósított más rendszeres pénzellátás havi összegének a különbözete. Ha a különbözet az ezer forintot nem éri el, a jogosult részére ezer forint összegű ápolási díjat kell megállapítani.

(3)²⁴¹ Az ápolási díj folyósításának időtartama szolgálati időre jogosít. Az ápolási díjban részesülő személy - ide nem értve a Tbj. 26. §-a alapján nyugdíjjarulék fizetésére nem kötelezett személyt - az ellátás után nyugdíjjarulék vagy magán-nyugdíjpénztári tagság esetén tagdíj fizetésére kötelezett.

(4)²⁴²

Átmeneti segély

45. § (1)²⁴³ A települési önkormányzat képviselő-testülete a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek részére a

rendeletében meghatározott átmeneti segélyt nyújt. Átmeneti segély pénzügyi tevékenységnek nem minősülő kamatmentes kölcsön formájában is nyújtható.

(2)²⁴⁴ Az átmeneti segély esetén az ellátás megállapításánál figyelembe vehető egy főre számított havi családi jövedelemhatárt az önkormányzat rendeletében úgy kell szabályozni, hogy az az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegénél, egyedül élő esetén annak 150%-ánál alacsonyabb nem lehet.

(3)²⁴⁵ Az átmeneti segély adható alkalmanként és havi rendszerességgel. Az alkalmankénti segély gyógyszer-támogatásként, illetve az egészségbiztosítás által nem vagy csak részben támogatott egészségügyi szolgáltatás díjaként is megítélhető. A havi rendszerességgel adott átmeneti segély jövedelemkiegészítő támogatásként, rendszeres nevelési támogatásként, továbbá az önkormányzat rendeletében meghatározott más ellátási formaként is nyújtható.

(4)²⁴⁶ Elsősorban azokat a személyeket indokolt átmeneti segélyben részesíteni, akik önmaguk, illetve családjuk létfenntartásáról más módon nem tudnak gondoskodni, vagy alkalmanként jelentkező többletkiadások, különösen betegség, elemi kár miatt anyagi segítségre szorulnak.

(5)²⁴⁷ A fővárosban - ha a fővárosi önkormányzat és a kerületi önkormányzat másként nem állapodik meg - a hajléktalanok átmeneti segélyezése a fővárosi önkormányzat feladata.

Temetési segély

46. §²⁴⁸ (1) A települési önkormányzat a rendeletében meghatározott feltételek szerint temetési segélyt állapíthat meg annak, aki a meghalt személy eltemetetéséről gondoskodott annak ellenére, hogy arra nem volt köteles, vagy tartására köteles hozzátartozó volt ugyan, de a temetési költségek viselése a saját, illetve családjáé létfenntartását veszélyezteti. A jogosultság megállapítása szempontjából figyelembe vehető egy főre számított havi családi jövedelemhatárt az önkormányzat rendeletében úgy kell szabályozni, hogy az az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegénél, egyedül élő esetén annak 150%-ánál alacsonyabb nem lehet.

(2) Temetési segély nem állapítható meg annak a személynek, aki a hadigondozásról szóló 1994. évi XLV. törvény alapján temetési hozzájárulásban részesül.

(3) A temetési segély összege nem lehet kevesebb a helyben szokásos, legolcsóbb temetés költségének 10%-ánál, de elérheti annak teljes összegét, ha a temetési költségek viselése a kérelmezőnek vagy családjának a létfenntartását veszélyezteti.

III. Fejezet

Természetben nyújtott szociális ellátások

 47. §²⁴⁹ (1)²⁵⁰ A szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások közül természetbeni szociális ellátás formájában

 a) a rendszeres szociális segély és a foglalkoztatást helyettesítő támogatás,

 b) a lakásfenntartási támogatás,

 c) az átmeneti segély és

 d) a temetési segély

 nyújtható.

 (2)²⁵¹ A települési önkormányzat képviselő-testülete rendeletben előírhatja, hogy a tízezer forintot elérő összegben folyósított rendszeres szociális segély esetében az ellátás összegéből ötezer forintot természetben, fogyasztásra kész étel vásárlására felhasználható Erzsébet-utalvány (a továbbiakban: Erzsébet-utalvány) formájában kell nyújtani.

 (2a)²⁵² A foglalkoztatást helyettesítő támogatás, valamint - a (2) bekezdésben meghatározottakon túl - a rendszeres szociális segély természetbeni szociális ellátás formájában akkor nyújtható, ha a családban a Gyvt. 68. §-a szerint védelembe vett gyermek él. Ha a települési önkormányzat képviselő-testülete a rendszeres szociális segély és a foglalkoztatást helyettesítő támogatás természetbeni szociális ellátás formájában történő nyújtásáról dönt, úgy ennek eljárási szabályait és a természetbeni juttatás formáit rendeletében szabályozza azzal, hogy védelembe vett gyermekeként az ellátás megállapított összegének 20%-a, de összesen legfeljebb 60%-a nyújtható természetben. A rendszeres szociális segély esetében a 20, illetve 60%-os mérték megállapításánál a (2) bekezdés alapján Erzsébet-utalvány formájában nyújtott összeget figyelembe kell venni.

 (3)²⁵³ Természetbeni ellátás különösen az Erzsébet-utalvány, az élelmiszer, a tankönyv, a tüzelő segély, a közüzemi díjak, illetve a gyermekintézmények térítési díjának kifizetése, valamint a családi szükségletek kielégítését szolgáló, gazdálkodást segítő támogatás.

(4)²⁵⁴ A (3) bekezdés alkalmazásában családi szükségletek kielégítését szolgáló, gazdálkodást segítő támogatásnak minősül különösen

- a) a földhasználati lehetőség,
- b) a mezőgazdasági szolgáltatások és juttatások,
- c) a munkaeszközök és a munkavégzéshez szükséges forgó eszközök,
- d) a szaktanácsadás, a szakképzés

biztosítása.

(5)²⁵⁵ A családi szükségletek kielégítését szolgáló gazdálkodást segítő támogatás nyújtására akkor van mód, ha a települési önkormányzat rendeletben szabályozza

- a) a támogatás eljárási szabályait,
- b) a támogatás formáit és értékét,
- c) a támogatott jogait és kötelezettségeit, illetve a kötelezettség

megszegésének következményeit.

(6)²⁵⁶ A 32-32/A. § szabályait az e Fejezet szerinti ellátásokra - az 55/D. § szerinti kivétellel - alkalmazni kell.

Köztemetés

48. §²⁵⁷ (1)²⁵⁸ A haláleset helye szerint illetékes települési önkormányzat polgármestere önkormányzati hatáskörben - a halálesetről való tudomásszerzést követő harminc napon belül - gondoskodik az elhunyt személy közkielégésen történő eltemetéséről, ha²⁵⁹

- a) nincs vagy nem leheto fel az eltemetésre köteles személy, vagy
- b) az eltemetésre köteles személy az eltemetésről nem gondoskodik.

(2)²⁶⁰ Az elhunyt személy elhalálozása időpontjában fennálló lakóhelye (a továbbiakban: utolsó lakóhely) szerinti települési önkormányzat a köztemetés költségét az (1) bekezdés szerinti önkormányzatnak megtéríti. A megtérítés iránti igényt a köztemetés elrendelésétől számított két hónapon belül kell bejelenteni.

(3) Az elhunyt személy utolsó lakóhelye szerinti települési önkormányzat

- a) a költségeket hagyatéki teherként a területileg illetékes közjegyzőnél bejelenti, vagy
- b) az eltemetésre köteles személyt a köztemetés költségeinek megtérítésére kötelezi.

(4)²⁶¹ A települési önkormányzat a rendeletében szabályozottak szerint a (3) bekezdés b) pontjában meghatározott megtérítési kötelezettség alól részben vagy egészben különös méltánylást érdemlő körülmények fennállása esetén mentesítheti az eltemetésre köteles személyt.

(5)²⁶² Ha az elhunyt személynek utolsó lakóhelye nem volt, vagy az nem ismert, úgy a temetési költséget viselő önkormányzat a (3) bekezdés szerint jár el.

Közgyógyellátás

49. §²⁶³ (1) A közgyógyellátás a szociálisan rászorult személy részére az egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához kapcsolódó kiadásainak csökkentése érdekében biztosított hozzájárulás.

(2)²⁶⁴ A közgyógyellátási igazolvánnyal (a továbbiakban: igazolvány) rendelkező személy - külön jogszabályban meghatározottak szerint - térítésmentesen jogosult a társadalombiztosítási támogatásba befogadott

a) járóbeteg-ellátás keretében rendelhető egyes, a biztonságos és gazdaságos gyógyszer- és gyógyászatisegédeszköz-ellátás, valamint a gyógyszerforgalmazás általános szabályairól szóló jogszabályban meghatározott gyógyszerekre - ideértve a különleges táplálkozási igényt kielégítő tápszereket is - gyógyszerkerete erejéig,

b) egyes, a biztonságos és gazdaságos gyógyszer- és gyógyászatisegédeszköz-ellátás, valamint a gyógyszerforgalmazás általános szabályairól szóló jogszabályban meghatározott gyógyászati segédeszközökre, ideértve a protetikai és fogszabályozó eszközöket is, valamint azok javítására és kölcsönzésére, továbbá

c) az orvosi rehabilitáció céljából igénybe vehető gyógyászati ellátásokra [az a)-c) pont szerintiék a továbbiakban együtt: gyógyító ellátás].

(3) A (2) bekezdés b)-c) pontja szerinti esetben a közfinanszírozás alapjául elfogadott ár erejéig vehető igénybe térítésmentesen az ellátás.

(4) A gyógyszerkeret

- a) a rendszeres gyógyszeres szükséglet támogatását szolgáló egyéni gyógyszerkeretből, és

b) az akut megbetegedésből eredő gyógyszeres szükséglet támogatását szolgáló eseti keretből tevődik össze.

50. §²⁶⁵ (1) Közgyógyellátásra jogosult

a)²⁶⁶ az átmeneti gondozott, az átmeneti és tartós nevelésbe vett kiskorú;

b)²⁶⁷ a rendszeres szociális segélyben részesülő egészségkárosodott személy;

c)²⁶⁸ a pénzellátásban részesülő hadigondozott és a nemzeti gondozott;

d)²⁶⁹

e) a központi szociális segélyben részesülő;

f) a rokkantsági járadékos;

g)²⁷⁰ az, aki

ga) rokkantsági ellátásban részesül és az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján nem haladja meg a 30%-os mértéket,

gb) a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. törvény (a továbbiakban: Mmtv.) 30. § (4) bekezdés b) pont *ba*) alpontjának vagy 32. § (1) bekezdés a) pontjának alkalmazásával rokkantsági ellátásban részesül és 2011. december 31-én I. vagy II. csoportú rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjra volt jogosult,

gc) rokkantsági ellátásban részesül, de nem tartozik a *ga*) és *gb*) alpont hatálya alá és a közgyógyellátásra való jogosultságát 2012. április 15-éig megállapították,

gd) az Mmtv. 31. §-ának alkalmazásával öregségi nyugdíjban részesül és 2011. december 31-én I. vagy II. csoportú rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjra volt jogosult, vagy

ge) öregségi nyugdíjban részesül, és a nyugdíjra való jogosultságának megállapítását megelőző napon a *ga*) vagy *gb*) alpont hatálya alá tartozott;

h)²⁷¹ az, aki, vagy aki után szülője vagy eltartója magasabb összegű családi pótlékban részesül.

(2)²⁷² Közgyógyellátásra jogosult az a személy is, akinek esetében a havi rendszeres gyógyító ellátásnak az egészségbiztosítási szerv által elismert térítési díja (a továbbiakban: rendszeres gyógyító ellátás költsége) az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a 10%-át meghaladja, feltéve, hogy a családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem éri el az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegét, egyedül élő esetén 150%-át. A rendszeres gyógyító ellátás költségének számításánál az Eb. 23. §-ának *b*), *d*) és *e*) pontja alapján fizetendő térítési díjat nem kell figyelembe venni.

(3)²⁷³ Az (1)-(2) bekezdésben foglaltakon kívül az a szociálisan rászorult személy is jogosult közgyógyellátásra, akinek esetében a települési önkormányzat rendeletében meghatározott feltételek fennállnak. Az önkormányzat rendeletében

a) az egy főre számított havi családi jövedelemhatárt úgy kell szabályozni, hogy az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 150%-ánál, egyedül élő esetén annak 200%-ánál alacsonyabb jövedelmet, továbbá

b) a havi rendszeres gyógyító ellátás költségének mértékeként az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 25%-át meghaladó összeget jogosultsági feltételként nem lehet előírni; a szociális rászorultság további feltételeit az önkormányzat a helyi viszonyoknak megfelelően szabályozza.

(4)²⁷⁴ A közgyógyellátásra való jogosultságról a jegyző dönt. A jogosultság az (1) bekezdés szerinti jogosult esetében két évre, a (2)-(3) bekezdés szerinti jogosult esetében egy évre kerül megállapításra. A közgyógyellátásra való jogosultság kezdő időpontja - az (5) bekezdésben foglaltak kivételével - a jogosultságot megállapító határozat meghozatalát követő 15. nap.

(5)²⁷⁵ A közgyógyellátás iránti kérelem a jogosultság időtartama alatt, annak lejártát megelőző három hónapban is benyújtható. Amennyiben az eljárás a jogosultság lejártá előtt legalább 15 nappal korábban befejeződik, az új jogosultság kezdő időpontjaként a korábbi jogosultság lejártát követő napot kell megállapítani.

(6)²⁷⁶ Ha a (2)-(3) bekezdés szerinti jogosultsági feltételek alapján benyújtott, közgyógyellátás iránti kérelmet jogerősen elutasították, és az újabb kérelem benyújtásáig

a) a gyógykezelést szolgáló terápiában, illetőleg a gyógyszerek térítési díjában nem következett be olyan változás, amelynek következtében a havi rendszeres gyógyító ellátás költsége megnőtt, és

b) a kérelmező jövedelme nem változott,

a jegyző a kérelmet érdemi vizsgálat nélkül elutasítja.

50/A. §²⁷⁷ (1) A jogosult számára kizárólag a személyes szükségletének kielégítéséhez szükséges gyógyító ellátás rendelhető.

(2) A havi rendszeres gyógyító ellátási szükségletet a házi orvos, illetve - személyes gondoskodást nyújtó átmeneti és bentlakásos szociális intézményben vagy gyermek- és ifjúságvédő intézetben, nevelőotthonban elhelyezett jogosult esetén - az intézmény orvosa (a továbbiakban együtt: házi orvos) igazolja.

(3)²⁷⁸ Az igazolás tartalmazza a kérelmező természetes személyazonosító adatait, lakóhelyét és tartózkodási helyét, Társadalombiztosítási Azonosító Jelét, a tartósan fennálló betegségének a betegségek

nemzetközi osztályozása szerinti kódját (a továbbiakban: BNO kód). Az igazolás tartalmazza továbbá az alkalmazandó terápiához szükséges gyógyító ellátások megnevezését, mennyiségét, gyógyszerek esetében a gyógyszer megnevezését és a külön jogszabályban meghatározott azonosító adatait, a gyógyszer formáját, mennyiségét, valamint a kívánt terápiás hatás eléréséhez szükséges napi mennyiségét és az adagolást. A csak szakorvos által vagy csak szakorvosi javaslatra rendelhető gyógyszereket az igazoláson a szakorvos nevének, pecsétszámának feltüntetésével külön meg kell jelölni. A szakorvos - a kérelmező igénye esetén - az általa rendelt havi rendszeres gyógyító ellátásokról a háziorvost tájékoztatja.

(4)²⁷⁹ A háziorvos igazolását a jegyző öt napon belül továbbítja az egészségbiztosítási szervnek. Az 50. § (2)-(3) bekezdése alapján közgyógyellátást kérelmező személy esetében az igazolást a jegyző csak akkor továbbítja, ha a kérelmező megfelel az előírt jövedelmi feltételeknek.

(5)²⁸⁰ Az egészségbiztosítási szerv megvizsgálja az igazolásban feltüntetett havi rendszeres gyógyító ellátás iránti szükséglet szakmai megalapozottságát. Ha az igazolásban feltüntetett gyógyító ellátás iránti szükségletet az egészségbiztosítási szerv nem tartja megalapozottnak, a szakhatósági állásfoglalást megelőzően adategyeztetés céljából megkeresi az igazolást kiállító háziorvost.

(6)²⁸¹ Az egészségbiztosítási szerv az általa elismert gyógyító ellátási szükséglet alapján szakhatósági állásfoglalást ad a jegyzőnek a rendszeres gyógyító ellátások havi költségéről. A 49. § (2) bekezdésének *b*)-*c*) pontja szerinti esetben a közfinanszírozás alapjául elfogadott ár figyelembevételével számított térítési díjat kell alapul venni.

(7)²⁸² A szakhatósági állásfoglalásban külön meg kell jelölni az egyéni gyógyszerkeret alapjául szolgáló gyógyszer térítési díjának - ideértve a külön jogszabály szerint kiemelt, indikációhoz kötött támogatásban részesített gyógyszerért dobozonként fizetendő díjat - összegét (a továbbiakban: gyógyszerköltség). A gyógyszerköltség meghatározásánál a kérelmező krónikus betegségéhez igazodó, egyhavi mennyiségre számolva legalacsonyabb költségű, külön jogszabályban meghatározott szakmai szabályok szerint elsőként választandó, legalacsonyabb napi terápiás költséggel alkalmazott készítményeket kell alapul venni. A gyógyszerköltség megállapítása során legfeljebb havi 6000 forintig vehetők figyelembe a nem csak szakorvos által, illetve nem csak szakorvosi javaslatra rendelhető gyógyszerek. Ha a kérelmező havi gyógyszerköltsége a 6000 forintot meghaladja, a 6000 forint feletti összeg a szakhatósági állásfoglalásban a csak szakorvos által, illetve csak szakorvosi javaslat alapján rendelhető gyógyszerek figyelembevételével, az egészségbiztosítási szerv vezetőjének döntése alapján állapítható meg.

(8) Az egyéni gyógyszerkeret összege a jogosult egyéni havi rendszeres gyógyszerköltsége, de 2006. évben legfeljebb havi 12 000 Ft lehet. A 2006. évet követően az egyéni gyógyszerkeret legmagasabb havi összegét az éves központi költségvetésről szóló törvény határozza meg.²⁸³ Amennyiben az egyéni rendszeres gyógyszerköltség a havi 1000 Ft-ot nem éri el, egyéni gyógyszerkeret nem kerül megállapításra.

(9) Az eseti keret éves összege 2006. évben 6000 Ft. A 2006. évet követően az eseti keret összegét az éves központi költségvetésről szóló törvény határozza meg.²⁸⁴ Amennyiben a közgyógyellátásra jogosult személy részére egyéni gyógyszerkeret nem kerül megállapításra, a gyógyszerkeret megegyezik az eseti kerettel.

(10)²⁸⁵ A jegyző nyolc napon belül dönt

a) a közgyógyellátásra való jogosultságról,

b) a közgyógyellátásra való jogosultság kezdő időpontjáról,

c) a jogosult gyógyszerkeretéről, külön megjelölve - a (6) bekezdés szerinti szakhatósági állásfoglalás alapján - az egyéni gyógyszerkeret összegét.

(11) Az 50. § (1) bekezdése szerinti jogosult esetében - amennyiben rendszeres gyógyszerköltség hiányában egyéni gyógyszerkeret megállapítását nem igényli - az eljárásra a (2)-(8) bekezdést nem kell alkalmazni.

(12)²⁸⁶ Ha az egyéni gyógyszerkeret legmagasabb havi összege, illetőleg az eseti keret összege a (8)-(9) bekezdés szerint, az éves központi költségvetésről szóló törvény alapján változik, a megváltozott összegeket a hatálybalépés időpontját követően megállapított új jogosultság esetében kell alkalmazni.

(13)²⁸⁷ Az igazolvánnyal rendelkező személy a gyógyszerkerete erejéig kiváltott, külön jogszabály szerint kiemelt, indikációhoz kötött támogatásban részesített gyógyszerért dobozonként fizetendő díjat a gyógyszerkerete terhére fizeti meg.

50/B. §²⁸⁸ (1)²⁸⁹ Az egyéni gyógyszerkeret és az eseti keret a jogosultság időtartamára kerül megállapításra. Az 50. § (2)-(3) bekezdése szerinti jogosultságot és a gyógyszerkeretet 18 hónapnál nem régebben kiadott szakhatósági állásfoglalás alapján lehet megállapítani.

(2) Amennyiben az ellátásban részesülő személy egészségi állapotában, a gyógykezelését szolgáló terápiában, illetőleg a keret megállapításakor figyelembe vett gyógyszerek térítési díjában olyan változás következik be, amelynek következtében havi rendszeres kiadása a gyógyszerkeret megállapításakor figyelembe vett gyógyszerköltséghez képest ténylegesen legalább 1000 forinttal megváltozik, az ellátásban részesülő személy kérelmére lehetőség van az egyéni gyógyszerkeret év közbeni felülvizsgálatára.

(3) A felülvizsgálat során az egyéni gyógyszerkeret újbóli megállapítására abban az esetben kerül sor, ha a gyógyszerkötség havi változásának összege az 1000 forintot eléri. Az eljárás során az 50/A. § szabályait kell megfelelően alkalmazni.

(4)²⁹⁰ A felülvizsgálat során megállapított magasabb egyéni gyógyszerkeret a határozat meghozatalát követő 15. naptól jár. A felülvizsgálat során megállapított alacsonyabb egyéni gyógyszerkeret a határozat meghozatalát követő 30. naptól jár. Ha a felülvizsgálat eredményeképpen a jogosultság megszüntetésére kerül sor, annak időpontja a határozat meghozatalát követő 30. nap.

(5) A jogosultság lejártát megelőző három hónapban az egyéni gyógyszerkeret felülvizsgálatát nem lehet kérni.

50/C. §²⁹¹ (1)²⁹² Az igazolványt az egészségbiztosítási szerv - a jogosultságot megállapító határozat alapján - az abban megjelölt időtartamra, hivatalból állítja ki.

(2)²⁹³ Az egészségbiztosítási szerv a közgyógyellátásra jogosult személy jogosultságáról, továbbá gyógyszerkeretének figyelemmel kísérése céljából hatósági nyilvántartást vezet.

(3) A nyilvántartás tartalmazza

a)²⁹⁴ a jogosult nevét, lakóhelyét és tartózkodási helyét,

b)²⁹⁵ a jogosult Társadalombiztosítási Azonosító Jelét,

c) a közgyógyellátásra való jogosultság kezdő és befejező időpontját,

d) a közgyógyellátásra való jogosultság megállapításáról döntést hozó szerv megnevezését és határozatának számát,

e) a jogosult betegségének BNO kódját,

f) a jogosult számára megállapított, a jogosultsági időtartam alatt még felhasználható és az 50/E. §-ban szabályozott időszakban még rendelkezésre álló gyógyszerkeretének összegét,

g) a jogosult közgyógyellátási igazolványának számát.

(4)²⁹⁶ A nyilvántartás adatainak megismerésére - a (3) bekezdés e) pontja szerinti adat kivételével - az 51. §-ban meghatározott módon és célból a működési engedéllyel rendelkező gyógyszertár jogosult.

(5)²⁹⁷ Az egészségbiztosítási szerv a tárolt adatokat a közgyógyellátásra való jogosultság megszűnését követő ötödik év elteltével törli a nyilvántartásból.

50/D. §²⁹⁸ Az egészségbiztosítási szerv ellenőrzi a háziorvos, illetve a szakorvos közgyógyellátással kapcsolatos tevékenységét. Ha az egészségbiztosítási szerv az ellenőrzés alapján indokoltan tartja a közgyógyellátásra jogosult személy egyéni gyógyszerkeretének felülvizsgálatát, azt a jegyzőnél kezdeményezi.

50/E. §²⁹⁹ (1)³⁰⁰ Az egészségbiztosítási szerv az elszámolási-nyilvántartási rendszerében az egyéni gyógyszerkeretet három havonta, egyenlő részletekben - első alkalommal a jogosultság kezdő időpontjával - nyitja meg. Az egyéni gyógyszerkeret év közbeni felülvizsgálata esetén az egészségbiztosítási szerv a módosított egyéni gyógyszerkeretnek az időarányos, a jogosultság időtartamából hátra levő időtartamra eső részét nyitja meg három havonta.

(2)³⁰¹ Az eseti keret összegét az egészségbiztosítási szerv a jogosultság kezdő időpontjával nyitja meg. Két évre megállapított jogosultság esetén az eseti keretet évente, a jogosultság kezdő időpontjával, illetve az attól számított egy év elteltével kell megnyitni.

(3)³⁰² A gyógyszerkeret az igazolvány hatályosságának az ideje alatt használható fel.

51. §³⁰³ (1) A gyógyszertár a közgyógyellátás keretében történő gyógyszerkiadást megelőzően ellenőrzi, hogy a vényen feltüntetett személy szerepel-e a hatósági nyilvántartásban, továbbá tájékoztatást ad a jogosult részére még rendelkezésre álló gyógyszerkeret összegéről.

(2)³⁰⁴ A gyógyszertár a közgyógyellátás keretében térítésmentesen a gyógyszerkeretnek az egészségbiztosítási szerv nyilvántartása szerint az 50/E. §-ban meghatározott időszakban rendelkezésre álló összegéig ad ki gyógyszert.

(3)³⁰⁵ A gyógyszer térítési díját nem lehet részben gyógyszerkeretből, részben a jogosult saját költségéből fedezni. Amennyiben a gyógyszer térítési díját az egészségbiztosítási szerv által a három hónapos tárgyidőszakra megnyitott gyógyszerkeret nem fedezi, azt - a (4) bekezdés szerinti kivétellel - a közgyógyellátott fizeti meg. A három hónapos tárgyidőszakban így megmaradt összeg - a jogosultsági éven belül - a következő három hónapos tárgyidőszakban megnyitott gyógyszerkeret összegét növeli.

(4) Az éves gyógyszerkeret kimerülése előtt a gyógyszerkeretből még rendelkezésre álló, a jogosult részére rendelt gyógyszer térítési díját el nem érő maradványösszeg a gyógyszer térítési díjának kiegészítésére is felhasználható, azzal, hogy a maradványösszeg és a gyógyszer térítési díja közötti különbözetet a közgyógyellátott fizeti meg.

52. §³⁰⁶ (1) A jegyző által a közgyógyellátottakról vezetett nyilvántartás a 18. § a)-g) pontjaiban foglaltakon túl tartalmazza a közgyógyellátott gyógyszerkeretét és igazolványa számát.

(2)³⁰⁷ A jegyző és az egészségbiztosítási szerv - kormányrendeletben szabályozott módon - a nyilvántartás adatait évente egyeztetik.

53. § (1)³⁰⁸ Az 50. § (3) bekezdése alapján kiállított igazolvány után a települési önkormányzat - a (2) bekezdés szerinti eltéréssel - térítést fizet. A térítés az igazolvány kiállítását követő egyéves időtartamra szól. A térítés összege a megállapított gyógyszerkeret éves összegének 30%-a, amelyet a jogosultság kezdetétől számított három munkanapon belül az egészségbiztosítási szervnek át kell utalni. Amennyiben az egyéni gyógyszerkeret év közbeni felülvizsgálata során fél évnél hosszabb időtartamra magasabb gyógyszerkeret kerül megállapításra, a különbözet 6 havi összegének 30%-át is át kell utalni az egészségbiztosítási szerv részére. Amennyiben a települési önkormányzat a jogosultság kezdetétől számított 30 napon belül fizetési kötelezettségének nem tesz eleget, az egészségbiztosítási szerv megkeresésére az állami adóhatóság adók módjára hajtja be a követelést az önkormányzat költségvetési elszámolási számlájáról.

(2)³⁰⁹ Amennyiben a közgyógyellátást igénylő személy az új jogosultság kezdetének időpontja előtt meghal, a települési önkormányzatnak nem kell térítést fizetnie.

(3)³¹⁰ Amennyiben a közgyógyellátásra jogosult az igazolvány kiállítását követően fél éven belül meghal vagy elveszíti jogosultságát, az önkormányzat visszaigényelheti a befizetett térítési díj felét. Amennyiben az egyéni gyógyszerkeret év közbeni felülvizsgálata során fél évnél hosszabb időtartamra alacsonyabb gyógyszerkeret kerül megállapításra, az önkormányzat visszaigényelheti az egészségbiztosítási szervtől a különbözet 6 havi összegének 30%-át.

Egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság

54. §³¹¹ (1) A jegyző az egészségügyi szolgáltatás igénybevétele céljából annak a személynek állapítja meg szociális rászorultságát,³¹²

a)³¹³ akinek családjában az egy főre jutó havi jövedelem az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 120%-át,

b) aki egyedülélő és jövedelme az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 150%-át nem haladja meg, és családjának vagyona nincs.³¹⁴

(2)³¹⁵ A szociális rászorultság igazolásáról a jegyző hatósági bizonyítványt (a továbbiakban: bizonyítvány) állít ki. A bizonyítvány hatályossága 1 év. A bizonyítvány tartalmazza: a rászoruló személy nevét, lakcímét, Társadalombiztosítási Azonosító Jelét, a rászorultság tényét, az igazolás hatályosságát. A bizonyítvány az (1) bekezdésben megjelölt feltételek fennállta esetén ismételten kiállítható.

(3)³¹⁶ A szociálisan rászorult személyekről a jegyző nyilvántartást vezet és a külön jogszabály szerint bejelentési kötelezettséget teljesít az egészségbiztosítási szerv felé.

54/A. §³¹⁷

Adósságkezelési szolgáltatás³¹⁸

55. §³¹⁹ (1)³²⁰ Az adósságkezelési szolgáltatás a szociálisan rászorult személyek részére nyújtott, lakhatást segítő ellátás. A települési önkormányzat határozatában megjelölt időponttól adósságkezelési szolgáltatásban részesítheti azt a családot vagy személyt,³²¹

a) akinek

aa) az adóssága meghaladja az ötvezer forintot, és akinek a (2) bekezdésben meghatározott adósságok valamelyikénél fennálló tartozása legalább hat havi, vagy

ab) a közüzemi díjtartozása miatt a szolgáltatást kikapcsolták, továbbá

b) akinek a háztartásában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az önkormányzat rendeletében meghatározott összeghatárt, valamint

c) aki a településen elismert minimális lakásnagyságot és minőséget meg nem haladó lakásban lakik, feltéve, hogy vállalja az adósság és a települési önkormányzat által megállapított adósságcsökkentési támogatás különbözetének megfizetését, továbbá az adósságkezelési tanácsadáson való részvételt.

(2)³²² Az (1) bekezdés alkalmazása során adósságnak minősül a lakhatási költségek körébe tartozó

a) közüzemi díjtartozás (vezetékes gáz-, áram-, távhő-szolgáltatási, víz- és csatornahasználati, szemétszállítási, több lakást tartalmazó lakóépületeknél, háztömböknél központi fűtési díjtartozás),

b) közösköltség-hátralék, valamint az épület- és fűtőkorszerűsítéssel járó külön költség hátralék,

c) a lakbérhátralék,

d) a hitelintézettel kötött lakáscélú kölcsönszerződésből, illetve abból átváltott szabad felhasználású kölcsönszerződésből fennálló hátralék.

(3)³²³ Az (1) bekezdés b) pontjában említett összeghatárt úgy kell szabályozni, hogy az önkormányzat rendelete az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 150%-ánál, egyedül élő esetén annak 200%-ánál alacsonyabb jövedelmet jogosultsági feltételként nem írhat elő.

(4)³²⁴

(5)³²⁵ Az adósságkezelési szolgáltatás időtartama - a (6) bekezdés szerinti eset kivételével - legfeljebb tizennyolc hónap, amely indokolt esetben egy alkalommal hat hónappal meghosszabbítható.

(6)³²⁶ Ha a (2) bekezdés *d*) pontja szerinti adósság az (5) bekezdés szerinti időtartam alatt nem kezelhető, az adósságkezelési szolgáltatás időtartama legalább huszonnégy, de legfeljebb hatvan hónap, amennyiben

a) az adósság összege meghaladja a kettőszázezer forintot,

b) a tartozás meghaladja a hitellel terhelt ingatlan forgalmi értékének 50%-át, és

c) az adós hozzájárul az adósságkezelés időtartamára a támogatás összegét biztosító jelzálogjognak, valamint elidegenítési és terhelési tilalomnak ingatlanára történő bejegyzéséhez, illetőleg feljegyzéséhez.

(7)³²⁷ A jelzálogjog bejegyzésének és az elidegenítési és terhelési tilalom ténye feljegyzésének kezdeményezéséről az adósságkezelési szolgáltatásra való jogosultságot megállapító határozat rendelkezik. A határozat az ingatlanügyi hatósággal közölni kell. Az ingatlanügyi hatóság a jelzálogjogot és az elidegenítési és terhelési tilalmat az önkormányzat javára az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzi, illetőleg feljegyzi.

(8)³²⁸ A Magyar Állam az 1988. december 31-ét megelőzően hatályban volt jogszabályok alapján felvett egyes lakáscélú kölcsönökből eredő adósságok rendezéséről szóló kormányrendelet alapján megvásárolt követelésével összefüggésben történő befizetésről a hitelszerződéssel érintett ingatlan fekvése szerinti települési önkormányzat javára lemond.

(9)³²⁹ Adósságkezelési szolgáltatás ugyanazon lakásra csak egy jogosultnak állapítható meg, függetlenül a lakásban élő személyek és háztartások számától.

(10)³³⁰ A (9) bekezdés alkalmazásában külön lakásnak kell tekinteni a társbérletet, az albérletet és a jogerős bírói határozattal megosztott lakás lakrészeit.

55/A. §³³¹ (1) Az adósságkezelési szolgáltatás esetén a jogosult

a) adósságkezelési tanácsadásban, és

b) adósságcsökkentési támogatásban

részesül, amelyet az adósságkövetelés jogosultjának kell folyósítani.

(2)³³² Az adósságcsökkentési támogatás mértéke nem haladhatja meg az adósságkezelés körébe bevont adósság 75%-át, és összege legfeljebb háromszázezer forint, az 55. § (6) bekezdése szerinti esetben legfeljebb hatszázezer forint lehet. A támogatás - az 55. § (6) bekezdése kivételével - egy összegben vagy havi részletekben nyújtható az adós vállalásától függően.

(3)³³³ Azon személynek, akinek vezetékes gáz-, illetőleg áramszolgáltatási díjtarozása miatt a szolgáltatást kikapcsolták, a szolgáltatás visszaállítása érdekében előrefizetés gáz- vagy áramszolgáltatást mérő készülék is biztosítható, feltéve, hogy lakásfenntartási támogatásban részesül és tartozásának megfizetése érdekében megállapodást köt a szolgáltatóval, valamint legalább egyéves időtartamra vállalja a készülék rendeltetésszerű használatát.

(4)³³⁴ Az adósságcsökkentés címén nyújtott támogatás vissza nem térítendő szociális támogatásnak minősül.

(5)³³⁵ Az önkormányzat a lakhatást veszélyeztető mértékű adósság felhalmozódásának elkerülése céljából a követelés jogosultjával megállapodást köthet, melynek keretében - az adós írásbeli beleegyezése esetén - a követelés jogosultja az adós lakóhelye szerint illetékes település jegyzőjét félévente tájékoztatja a legalább háromhavi tartozást felhalmozó adósokról.

55/B. §³³⁶ (1) Az adósságcsökkentési támogatás tovább nem folyósítható, és a kifizetett összeget vissza kell téríteni, ha a jogosult

a) az adósságkezelési tanácsadást nem veszi igénybe, vagy

b)³³⁷ az általa vállalt adósságtörlesztés háromhavi részletét nem teljesíti, illetőleg

c)³³⁸ az adósságkezelési szolgáltatás igénybevételének időtartama alatt a lakásfenntartási kiadásokkal kapcsolatos fizetési kötelezettségének három hónapig nem tesz eleget.

(2)³³⁹ Az adósságcsökkentési támogatás (1) bekezdésben foglaltak szerinti megszüntetésétől számított 48 hónapon belül ismételtelen nem állapítható meg.

(3)³⁴⁰ Ugyanazon személy vagy háztartásának tagja az adósságkezelési szolgáltatás lezárásától - ide nem értve az (1) bekezdés szerinti megszüntetést - számított 24 hónapon belül nem részesülhet adósságkezelési szolgáltatásban.

55/C. §³⁴¹ (1) A települési önkormányzat adósságkezelési szolgáltatást akkor nyújthat, ha

a) az adósságkezelési szolgáltatás működtetéséről önkormányzati rendeletet alkot,

b) adósságkezelési tanácsadást működtet, továbbá

c)³⁴² az adósságcsökkentési támogatás és a 38. § (5) bekezdés szerinti lakásfenntartási támogatás nyújtásához saját forrást különít el.

(2)³⁴³ A fővárosi kerületi önkormányzat, valamint az a települési önkormányzat, amelyiknek területén negyvenezernél több állandó lakos él, köteles adósságkezelési szolgáltatást nyújtani.

(3)³⁴⁴ A települési önkormányzat a külön jogszabályban meghatározott feltételek szerint az adósságkezelési tanácsadást saját intézménye vagy más szerv útján biztosíthatja.

(4)³⁴⁵ Az önkormányzat rendeletében szabályozza az adósságkezelési szolgáltatás részletes szabályait, így különösen a helyben elismerhető lakásnagyságot és minőséget, az 55/B. § (3) bekezdésében meghatározottak közül az adósságkezelési szolgáltatásba bevont adósságtípusok körét és összegük felső határát, az adósságcsökkentési támogatás folyósításának módját, az adósságkezelési szolgáltatásra vonatkozó jövedelmi és vagyoni jogosultsági feltételeket, a hitellel terhelt ingatlan forgalmi értékének megállapítási módját, az eljárási szabályokat, az adósságkezelési tanácsadást végző intézmény által ellátandó feladatokat, az adósságkezelési tanácsadáson való részvétel módját.

Energiafelhasználási támogatás³⁴⁶

55/D. §³⁴⁷ (1)³⁴⁸ Az energiefelhasználási támogatás (e § alkalmazásában a továbbiakban: támogatás) a gázfogyasztáshoz, a földgázalapú hőfelhasználáshoz és a távhőfelhasználáshoz külön jogszabályban meghatározottak szerint nyújtott támogatás. A támogatásra az I. Fejezet III. címét nem kell alkalmazni.

(2) A kincstár a támogatás megállapításával, érvényesítésével, a jogszerű igénybevétel ellenőrzésével és a jogosulatlanul igénybe vett támogatás visszakövetelésével kapcsolatos feladatainak teljesítése céljából nyilvántartást vezet. A nyilvántartás tartalmazza:

a) a támogatást igénylő személy, valamint a háztartása tagjainak természetes személyazonosító adatait;

b) a támogatást igénylő személy belföldi lakó-, illetve tartózkodási helyét;

c) a támogatást igénylő személy, valamint a háztartása tagjainak adóazonosító jelét;

d) a jogosultsági feltételekre vonatkozó, illetve a támogatás mértékének megállapításához - így különösen a fogyasztó, valamint a fogyasztási hely azonosításához, valamint a fogyasztó által felhasznált hőmennyiség megállapításához - szükséges adatokat;

e) a támogatást igénylő személy, valamint a háztartása tagjainak a jogosultság megállapításához szükséges jövedelmi adatait;

f) a támogatás megállapítására, megszüntetésére, illetve visszakövetelésére vonatkozó döntést.

(3) A (2) bekezdés a)-e) pontja szerinti adatokat a kincstár a támogatást igénylő személy adatszolgáltatása alapján gyűjti és tartja nyilván. A kincstár a támogatás jogszerű igénybevételének ellenőrzése céljából

a) a (2) bekezdés a)-b) pontjában foglalt adatok tekintetében a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartását kezelő központi szervtől,

b) a (2) bekezdés c) és e) pontjában foglalt adatok tekintetében az állami adóhatóságtól, továbbá

c) a (2) bekezdés d) pontjában foglalt adatok tekintetében a támogatást igénylő személy részére szolgáltatási vagy közüzemi szerződés alapján gáz-, földgázalapú hő-, illetve távhőszolgáltatást nyújtó, a támogatás érvényesítésére a külön jogszabályban foglaltak szerint jogosult szolgáltatótól (e § alkalmazásában a továbbiakban: szolgáltató) adatot kérhet.

(4) A (2) bekezdés szerinti nyilvántartásból a támogatás megállapítására jogosult szerv

a) a támogatás jogszerű igénybevételének ellenőrzésével kapcsolatos, külön jogszabályban meghatározott feladatainak teljesítése céljából az állami adóhatóságnak a (2) bekezdés a)-c), valamint e) pontja szerinti körben,

b) a támogatás érvényesítésével kapcsolatos feladatainak teljesítése céljából a szolgáltatónak, illetőleg a támogatás forrásául szolgáló előirányzat kezelésével kapcsolatos, külön jogszabályban meghatározott közreműködői feladatokat ellátó szervezetnek a (2) bekezdés a)-b), valamint d) és f) pontja szerinti körben,

c) a külön jogszabály szerinti értesítési kötelezettségének ellátása céljából a támogatásra jogosult személy közös képviselőjének a (2) bekezdés f) pontja szerinti körben adatot szolgáltat.

(5) A kincstár a (2) bekezdés szerinti adatokat, továbbá a (4) bekezdésben meghatározott szerv, illetve személy az átadott adatokat a külön jogszabály szerinti jogosultsági időszak végétől számított öt évig tartja nyilván.

(6) A kincstár a nyilvántartásban kezelt adatokat személyes azonosító adatok nélkül statisztikai célra felhasználhatja, illetőleg azokból statisztikai célra adatot szolgáltatathat.

IV. Fejezet

Szociális szolgáltatások³⁴⁹

I. cím

Az ellátások formái

56. § (1)³⁵⁰ A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják.

(2)³⁵¹ A személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és a szakosított ellátásokat.

57. § (1)³⁵² Szociális alapszolgáltatások

a) a falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás,

b)³⁵³

c) az étkeztetés,

d) a házi segítségnyújtás,

e) a családsegítés,

f) a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás,

g) a közösségi ellátások,

h) a támogató szolgáltatás,

i) az utcai szociális munka,

j) a nappali ellátás.

(2)³⁵⁴ A személyes gondoskodás keretébe tartozó szakosított ellátást

a) az ápolást, gondozást nyújtó intézmény,

b) a rehabilitációs intézmény,

c) a lakóotthon (a továbbiakban a)-c) pont együtt: tartós bentlakásos intézmény),

d) az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény (a továbbiakban a)-d) pont együtt: bentlakásos intézmény),

e)³⁵⁵

f) az egyéb speciális szociális intézmény
nyújtja.

(3)³⁵⁶ A (2) bekezdés a), b) és d) pontjaiban meghatározott intézmény legalább tíz fő, legfeljebb százötven fő ellátását biztosítja. Telephellyel rendelkező szociális intézmény esetén a férőhelyszámot az ellátást nyújtó székhelyen és az egyes telephelyeken külön-külön kell vizsgálni. 2011. január 1-jét követően - a 2011. január 1-jén jogerős építési engedéllyel rendelkező beruházás kivételével - fogyatékos személyek ápolást-gondozást nyújtó intézményi ellátása céljából új férőhelyet csak lakóotthoni formában lehet létrehozni.

(4)³⁵⁷ A fővárosi önkormányzat fenntartásában lévő, illetve a fővárosi önkormányzattal ellátási szerződést kötött nem állami, egyházi fenntartó által nyújtott éjjeli menedékhely engedélyezett férőhelyszáma az ellátás iránti szükséglet által különösen indokolt esetben meghaladhatja a százötven főt.

57/A. §³⁵⁸

58. §³⁵⁹ A szociál- és nyugdíjpolitikáért felelős miniszter - a jogszabályokban meghatározott szakmai, módszertani feladatok ellátására - módszertani intézményeket jelöl ki, és e feladatok ellátására a módszertani intézménynek miniszteri rendeletben meghatározottak szerint egyedi támogatást nyújt.

58/A. §³⁶⁰ (1)³⁶¹ A külön törvényben meghatározottak szerint normatív hozzájárulásra jogosult a jogerős működési engedéllyel szociális szolgáltatást nyújtó, közfeladatot ellátó egyházi és - külön törvényben meghatározott - nem állami fenntartó.

(2)³⁶² A 131/A. §-ban nem említett szociális szolgáltatások esetében

a) az új szociális szolgáltató, intézmény,

b) házi segítségnyújtásnál az új ellátotti létszám,

c)³⁶³ nappali és - a külső és az időszakos férőhelyek kivételével - szakosított ellátásnál az új férőhelyek után az állami, egyházi és nem állami fenntartó normatív állami hozzájárulásra, feladatfinanszírozásra való jogosultságának további feltétele a szociális szolgáltatások területi lefedettségét figyelembe vevő, külön jogszabály szerinti finanszírozási rendszerbe történő befogadás.³⁶⁴

(2a)³⁶⁵ A (2) bekezdés alkalmazásában új szolgáltatónak, intézménynek, ellátotti létszámnak, illetve férőhelyszámnak az minősül, amelyre a fenntartó 2011. december 31-én nem rendelkezett jogerős működési engedéllyel és a szociális szolgáltatások területi lefedettségét figyelembe vevő finanszírozási rendszerbe nem nyert még befogadást, valamint 2012. július 1-jétől a nem állami fenntartású házi segítségnyújtás - ide nem értve az egyházi fenntartású házi segítségnyújtást - esetében a 2011. december 31-én ellátási szerződéssel nem érintett ellátotti létszám.

(2b)³⁶⁶ A házi segítségnyújtás nem állami fenntartója - ide nem értve az egyházi fenntartót - esetében a 2011. december 31-én ellátási szerződéssel nem érintett ellátotti létszám külön jogszabály szerinti finanszírozási rendszerbe 2012. július 1-jétől történő befogadásának feltétele, hogy a kérelemhez csatolja az ellátási területe szerinti települési önkormányzat hozzájáruló nyilatkozatát.

(2c)³⁶⁷ Az önkormányzat a hozzájárulását különösen akkor adja meg, ha a (2b) bekezdés szerinti nem állami fenntartó olyan területen biztosít szolgáltatást, ahol az önkormányzat vagy a kistérség által biztosított szolgáltatás nem elérhető, vagy olyan többlétszolgáltatást biztosít az adott területen, amely kiegészíti az önkormányzat által nyújtott ellátást. Ha az ellátási területen az önkormányzatok társulásban vagy többcélú kistérségi társulásban biztosítanak szolgáltatást, a társuláshoz, illetve kistérséghez tartozó települések

a) több mint felének hozzájáruló nyilatkozata kell, feltéve, hogy ezen települések együttes lakosság száma meghaladja az összlakosság szám 60%-át, vagy

b) több mint 60%-ának hozzájáruló nyilatkozata kell, feltéve, hogy ezen települések együttes lakosság száma meghaladja az összlakosság szám felét.

(2d)³⁶⁸ A (2a) bekezdés szerinti esetben - ide nem értve a (2b) bekezdés szerinti nem állami fenntartású házi segítségnyújtás 2011. december 31-én ellátási szerződéssel nem érintett ellátotti létszámát - a normatív hozzájárulás a külön jogszabály szerinti finanszírozási rendszerbe történő befogadás nélkül is jár, ha

a) a változás a működési engedély módosítását nem teszi szükségessé,

b) a kérelem benyújtását megelőzően is létezett férőhelyet demens betegek bentlakásos intézményi ellátására minősítik át,

c) a működési engedély módosítását kizárólag fenntartóváltás teszi szükségessé.

(2e)³⁶⁹ A külön jogszabály szerinti finanszírozási rendszerbe a rendelkezésre álló kapacitástól függetlenül be kell fogadni

a) az állami vagy önkormányzati kötelező feladatot ellátó állami fenntartót,

b) azt a szolgáltatást, intézményt, ellátotti számot, férőhelyszámot, amelyre nézve a fenntartó pályázati úton elnyert európai uniós vagy hazai fejlesztési támogatásban részesül,

c) azt a kérelem benyújtását megelőzően is érvényes működési engedélyben feltüntetett szolgáltatást, intézményt, ellátotti számot, férőhelyszámot, amely esetében a működési engedély módosítását kizárólag költségvetési többletkiadást nem eredményező szétválás vagy egyesítés, a fenntartó intézményei, telephelyei közötti, illetve újonnan létesített telephelyére történő férőhelyszám-átcsoportosítás vagy átmeneti és tartós ellátást nyújtó férőhelyek egymás közti átminősítése teszi szükségessé,

d) 2012. évre vonatkozóan az igénylésben megjelölt időponttól, illetve ha a működési engedélyben ennél későbbi időpont szerepel, az abban megjelölt időponttól kezdődően azt a szolgáltatást, intézményt, ellátotti számot, férőhelyszámot, amelyre a helyi önkormányzat, illetve a társulás a normatív hozzájárulások és támogatások iránti igényét 2011. év során a jogszabályoknak megfelelően benyújtotta.

(3)³⁷⁰ Szociális szövetkezet nem nyújthat az 57. § (2) bekezdése szerinti személyes gondoskodást.

58/B. §³⁷¹ (1)³⁷²

(2)³⁷³ A 2000 fő feletti lakosság számú települési önkormányzat vagy társulás, illetve a fővárosi önkormányzat helyi szociálpolitikai kerekasztalt hoz létre, különösen a szolgáltatástervezési koncepcióban meghatározott feladatok megvalósulásának, végrehajtásának folyamatos figyelemmel kísérésére. A helyi szociálpolitikai kerekasztal évente legalább egy alkalommal ülést tart, tagjai a helyi önkormányzat, illetve a társulás területén szociális intézményeket működtető fenntartók képviselői, továbbá a helyi rendeletben meghatározott szervezetek képviselői.

(3)³⁷⁴

II. cím

*Alapszolgáltatások*³⁷⁵

59. §³⁷⁶ (1)³⁷⁷ Az alapszolgáltatások megszervezésével az állam és a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában.

(2)³⁷⁸ A szociális szolgáltató, illetve intézmény együttműködik az ellátási területén működő szociális, gyermekjóléti-gyermekvédelmi, egészségügyi, oktatási és munkaügyi szolgáltatókkal, intézményekkel, így különösen

a) az otthonápolási szolgálattal,

b)³⁷⁹ a pártfogó felügyelői szolgálattal,

c) fogyatékos személy ellátása esetén a gyógypedagógiai, nevelési szakszolgálatokkal és a fogyatékos személyek segítő, érdekvédelmi szervezeteivel,

d) pszichiátriai beteg és szenvedélybeteg esetén a háziorvossal és a kezelőorvossal.

(3)³⁸⁰

(4)³⁸¹ A szociális alapszolgáltatást nyújtó személy - külön jogszabályban meghatározott esetekben - gondozási tervet készít az egyes ellátottak részére nyújtott szolgáltatások formáiról, rendszerességéről, időtartamáról.

(5)³⁸²

59/A. §³⁸³ (1) A szociális rászorultságot

a)³⁸⁴

b) jelzőrendszeres házi segítségnyújtás,

c) támogató szolgáltatás
esetében kell vizsgálni.³⁸⁵

(2) Az (1) bekezdés szerinti szolgáltatások esetében a 9. § szerinti kötelezettséget - a szociális rászorultság alapjául szolgáló körülményekkel kapcsolatban - az intézményvezető részére kell teljesíteni.

(3)³⁸⁶ Az intézményvezető a szociális rászorultság fennállását a szolgáltatás igénybevételét megelőzően megvizsgálja, valamint - amennyiben a szociális rászorultság alapjául szolgáló körülmény határozott ideig áll fenn - az igénybevétel során a határozott idő leteltét követően felülvizsgálja. A szociális rászorultság fennállását nem kell felülvizsgálni a 65. § (4) bekezdés a) pontja szerinti személy esetén.

Falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás³⁸⁷

60. §³⁸⁸ (1)³⁸⁹ A falugondnoki, illetve tanyagondnoki szolgáltatás célja az aprófalvak és a külterületi vagy egyéb belterületi, valamint a tanyasi lakott helyek intézményhiányából eredő hátrányainak enyhítése, az alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz, közszolgáltatáshoz, valamint egyes alapszolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása, továbbá az egyéni, közösségi szintű szükségletek teljesítésének segítése.

(2)³⁹⁰ A falugondnoki szolgáltatás hatszáz lakosnál kisebb településen működtethető. Amennyiben a falugondnoki szolgáltatás létesítését követően a település lakosság száma tíz százalékot meg nem haladó mértékben emelkedik hatszáz lakos fölé, a szolgáltatás tovább működtethető.

(3)³⁹¹ A tanyagondnoki szolgáltatás legalább hetven és legfeljebb négyszáz lakosság számú - külön jogszabályban meghatározott - külterületi vagy egyéb belterületi lakott helyen működtethető. Amennyiben a helyi sajátosságok alapján a tanyagondnoki szolgáltatás több tanyagondnok közreműködésével valósítható meg, a tanyagondnokok által ellátandó körzetek határait - figyelemmel a lakosság szám korlátra - a fenntartó települési önkormányzat rendeletében határozza meg azzal, hogy új tanyagondnoki szolgáltatás négyszáz lakos fölött szervezhető meg. Amennyiben a tanyagondnoki szolgáltatás létesítését követően a külterületi vagy egyéb belterületi lakott hely lakosság száma tíz százalékot meg nem haladó mértékben emelkedik négyszáz lakos fölé, a szolgáltatás tovább működtethető.

(4)³⁹² A falugondnoki, illetve tanyagondnoki szolgáltatás a fenntartó önkormányzat rendeletében részletesen meghatározott, (1) bekezdés szerinti feladatokat látja el, valamint - az önkormányzat rendeletében meghatározott módon - közreműködhet az étkeztetés biztosításában.

(5)³⁹³ Egy településen - amennyiben a település mind a tanyagondnoki, mind a falugondnoki szolgáltatásra vonatkozó feltételeknek megfelel - vagy falugondnoki vagy tanyagondnoki szolgáltatás működtethető.

(6)³⁹⁴ A társulás keretében megszervezett falugondnoki, illetve tanyagondnoki szolgáltatás csak azon települések tekintetében működtethető, amelyek a (2), illetve a (3) bekezdésben meghatározott feltételeknek megfelelnek.

61. §³⁹⁵

Étkeztetés

62. §³⁹⁶ (1) Az étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről kell gondoskodni, akik azt önmaguk, illetve eltartottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, különösen

- a) koruk,
- b) egészségi állapotuk,
- c) fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségük,
- d) szenvedélybetegségük, vagy
- e) hajléktalanságuk

miatt.

(2)³⁹⁷ Az (1) bekezdés szerinti jogosultsági feltételek részletes szabályait a települési önkormányzat rendeletben határozza meg.

Házi segítségnyújtás

63. § (1)³⁹⁸ Házi segítségnyújtás keretében a szolgáltatást igénybe vevő személy saját lakókörnyezetében kell biztosítani az önálló életvitel fenntartása érdekében szükséges ellátást.

- (2)³⁹⁹ A házi segítségnyújtás keretében biztosítani kell
- a) az alapvető gondozási, ápolási feladatok elvégzését,

b) az önálló életvitel fenntartásában, az ellátott és lakókörnyezete higiéniai körülményeinek megtartásában való közreműködést,

c) a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében, illetve azok elhárításában való segítségnyújtást.

(3)⁴⁰⁰ Amennyiben a házi segítségnyújtás során szakápolási feladatok ellátása válik szükségessé, a házi segítségnyújtást végző személy kezdeményezi az otthonápolási szolgálat keretében történő ellátást.

(4)⁴⁰¹ Házi segítségnyújtás igénybevétele megelőzően vizsgálni kell a gondozási szükségletet. A szolgáltatás iránti kérelem alapján az intézményvezető, ennek hiányában a jegyző által felkért szakértő végzi el az igénylő gondozási szükségletének vizsgálatát.

(5)⁴⁰²

(6)⁴⁰³ Az intézményvezető, ennek hiányában a jegyző által felkért szakértő a gondozási szükséglet jogszabályban meghatározottak szerint megvizsgálja és megállapítja a napi gondozási szükséglet mértékét.

(7)⁴⁰⁴ A házi segítségnyújtást a megállapított napi gondozási szükségletnek megfelelő időtartamban, de legfeljebb napi 4 órában kell nyújtani. Ha a gondozási szükséglet a napi 4 órát meghaladja, a szolgáltatást igénylőt az intézményvezető, ennek hiányában a jegyző által felkért szakértő tájékoztatja a bentlakásos intézményi ellátás igénybevételenek lehetőségéről, ebben az esetben a szolgáltatást igénylő az intézményi elhelyezés időpontjáig napi 4 órában történő házi segítségnyújtásra jogosult.

(8)⁴⁰⁵

(9)⁴⁰⁶ A települési önkormányzat a 86. § (1) bekezdésének c) pontja szerinti feladata keretében az e § szerint megállapított gondozási szükséglettel rendelkező, házi segítségnyújtást igénylő személyek ellátásáról köteles gondoskodni.

Családsegítés

64. §⁴⁰⁷ (1) A családsegítés a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás.

(2) A családok segítése érdekében veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő jelzőrendszer működik. A jegyző, továbbá a szociális, egészségügyi szolgáltató, intézmény, valamint a gyermekjóléti szolgálat, a pártfogói felügyelői és a jogi segítségnyújtói szolgálat jelzi, a társadalmi szervezetek, egyházak és magánszemélyek jelezhetik a családsegítést nyújtó szolgáltatóknak, intézménynek, ha segítségre szoruló családról, személyről szereznek tudomást.

(3) A (2) bekezdés szerint kapott jelzés alapján a családsegítést nyújtó szolgáltató, intézmény feltérképezi az ellátási területen élő szociális és mentálhigiénés problémákkal küzdő családok, személyek körét, és személyesen felkeresve tájékoztatja őket a családsegítés (4) bekezdésben megjelölt céljáról, tartalmáról.

(4) A családsegítés keretében biztosítani kell

a) a szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadást,

b) az anyagi nehézségekkel küzdők számára a pénzügyi, természetbeni ellátásokhoz, továbbá a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezését,

c) a családgondozást, így a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok megoldásának elősegítését,

d) közösségfejlesztő, valamint egyéni és csoportos terápiás programok szervezését,

e) a tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek, az adósságtterhekkel és lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékosokkal élők, a krónikus betegek, a szenvedélybetegek, a pszichiátriai betegek, a kábítószer-problémával küzdők, illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadás nyújtását,

f) a családokon belüli kapcsolaterősítést szolgáló közösségépítő, családterápiás, konfliktuskezelő mediációs programokat és szolgáltatásokat, valamint a nehéz élethelyzetben élő családokat segítő szolgáltatásokat.

(5) A családsegítés keretében végzett tevékenységnek - a szolgáltatást igénybe vevő érdekében, mások személyiségi jogainak sérelme nélkül - a szükséges mértékig ki kell terjednie az igénybe vevő környezetére, különösen családjának tagjaira. Kiskorú személyre a családsegítés akkor terjedhet ki, ha

a) a kiskorú családtagjának ellátása a családsegítés keretében indult, és

b) a kiskorú érdekei - a gyermekjóléti szolgáltatás igénybevétele nélkül - e szolgáltatás keretében is megfelelően biztosíthatók.

Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás⁴⁰⁸

65. §⁴⁰⁹ (1)⁴¹⁰ A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás a saját otthonukban élő, egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló, a segélyhívó készülék megfelelő használatára képes időskorú vagy

fogyatékos személyek, illetve pszichiátriai betegek részére az önálló életvitel fenntartása mellett felmerülő krízishelyzetek elhárítása céljából nyújtott ellátás. Jelzőrendszeres házi segítségnyújtást biztosíthat

a) a házi segítségnyújtást végző szolgáltató, illetve intézmény, vagy

b) ⁴¹¹ a megyei fenntartó, a többcélú kistérségi társulás és a 86. § (2) bekezdésének c) pontja szerinti önkormányzat, úgy, hogy a házi segítségnyújtást a 90. § (4) bekezdése szerinti megállapodás útján biztosítja.

(2) A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás keretében biztosítani kell

a) az ellátott személy segélyhívása esetén az ügyeletes gondozónak a helyszínen történő haladéktalan megjelenését,

b) a segélyhívás okául szolgáló probléma megoldása érdekében szükséges azonnali intézkedések megtételét,

c) szükség esetén további egészségügyi vagy szociális ellátás kezdeményezését.

(3) ⁴¹² A fogyatékos személyek, illetve a pszichiátriai betegek részére nyújtott jelzőrendszeres házi segítségnyújtás ellátója együttműködik a támogató szolgáltatást, illetve a pszichiátriai betegek részére közösségi alapellátást nyújtó szolgáltatóval.

(4) ⁴¹³ A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás igénybevétele szempontjából szociálisan rászorult

a) az egyedül élő 65 év feletti személy,

b) az egyedül élő súlyosan fogyatékos vagy pszichiátriai beteg személy, vagy

c) a kétszemélyes háztartásban élő 65 év feletti, illetve súlyosan fogyatékos vagy pszichiátriai beteg személy, ha egészségi állapota indokolja a szolgáltatás folyamatos biztosítását.

(5) ⁴¹⁴ A (4) bekezdés c) pontja szerinti esetben a háztartásban élő kiskorú személyt nem kell figyelembe venni.

(6) ⁴¹⁵ A súlyos fogyatékossgot a 65/C. § (5)-(7) bekezdése szerint, a pszichiátriai betegséget és az egészségi állapot miatti indokoltságot külön jogszabály szerint kell igazolni.

Közösségi ellátások⁴¹⁶

65/A. §⁴¹⁷ (1) Közösségi ellátások a pszichiátriai, illetve a szenvedélybetegek részére nyújtott (2) bekezdésben meghatározott közösségi alapellátás, valamint a szenvedélybetegek részére nyújtott (3) bekezdés szerinti alacsonyküszöbű ellátás.

(2) A pszichiátriai, illetve a szenvedélybetegek részére a közösségi alapellátás keretében biztosítani kell

a) a lakókörnyezetben történő segítségnyújtást az önálló életvitel fenntartásában,

b) a meglévő képességek megtartását, illetve fejlesztését,

c) a háziorvossal és a kezelőorvossal való kapcsolattartás révén a szolgáltatást igénybe vevő állapotának folyamatos figyelemmel kísérését,

d) a pszichoszociális rehabilitációt, a szociális és mentális gondozást,

e) az orvosi vagy egyéb terápiás kezelésen, szolgáltatásban, szűrővizsgálaton való részvétel ösztönzését és figyelemmel kísérését,

f) megkereső programok szervezését az ellátásra szoruló személyek elérése érdekében.

(3) A szenvedélybetegek részére nyújtott alacsonyküszöbű ellátás keretében a (2) bekezdés e)-f) pontjában meghatározottakon túl biztosítani kell

a) a szenvedélybetegség okozta egészségügyi és szociális károk mérsékléséhez szükséges egyes ártalomcsökkentő szolgáltatásokat,

b) a kríziskezelést az életet veszélyeztető, a testi, szociális, kapcsolati és életvezetési rendszerben kialakult kezelhetetlen helyzetek esetére.

(4) A szenvedélybetegek részére nyújtott alacsonyküszöbű ellátás esetén a természetes személyazonosító adatokat nem kell megadni, a jegyző a 18. § szerinti nyilvántartásba kizárólag a szociális ellátás megállapítására, megváltoztatására és megszüntetésére vonatkozó döntést jegyzi be.

65/B. §⁴¹⁸

Támogató szolgáltatás⁴¹⁹

65/C. §⁴²⁰ (1) ⁴²¹ A támogató szolgáltatás célja a fogyatékos személyek lakókörnyezetben történő ellátása, elsősorban a lakáson kívüli közszolgáltatások elérésének segítése, valamint életvitelük önállóságának megőrzése mellett a lakáson belüli speciális segítségnyújtás biztosítása révén.

(2) ⁴²²

(3) ⁴²³ A támogató szolgáltatás feladata a fogyatékossg jellegeinek megfelelően különösen

a) az alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz, közszolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása (speciális személyi szállítás, szállító szolgálat működtetése),

b) az általános egészségi állapotnak és a fogyatékoság jellegének megfelelő egészségügyi-szociális ellátásokhoz, valamint a fejlesztő tevékenységhez való hozzájutás személyi és eszközfeltételeinek biztosítása,

c) információnyújtás, ügyintézés, tanácsadás, a tanácsadást követően a társadalmi beilleszkedést segítő szolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása,

d) a jelnyelvi tolmácsszolgálat elérhetőségének biztosítása,

e) segítségnyújtás a fogyatékos személyek kapcsolatképességének javításához, családi kapcsolatainak erősítéséhez speciális, önszervező csoportokban való részvételükhöz,

f)⁴²⁴ egyes szociális alapszolgáltatási részfeladatok biztosítása a fogyatékos személyek speciális szükségleteihez igazodóan,

g) segítségnyújtás a fogyatékos emberek társadalmi integrációjának megvalósulásához, valamint a családi, a közösségi, a kulturális, a szabadidős kapcsolatokban való egyenrangú részvételhez szükséges feltételek biztosítása,

h) a fogyatékos személy munkavégzését, munkavállalását segítő szolgáltatások elérhetőségének, igénybevételeinek elősegítése.

(4)⁴²⁵ A támogató szolgáltatás igénybevétele során szociálisan rászorultnak minősül a súlyosan fogyatékos személy.

(5)⁴²⁶ A (4) bekezdés alkalmazásában súlyosan fogyatékos a külön jogszabály szerinti fogyatékosági támogatásban, vakok személyi járadékában, illetve magasabb összegű családi pótlékban részesülő személy.

(6)⁴²⁷ A súlyos fogyatékoságot igazolni lehet

a) az ellátás megállapítását, illetve folyósítását igazoló határozattal vagy más okirattal,

b) az ellátás megállapításának alapjául szolgáló, a fogyatékoság fennállását igazoló szakvéleménnyel.

(7)⁴²⁸ Ha a szakvélemény a következő felülvizsgálat (ellenőrző vizsgálat) időpontját, illetve az állapot fennállásának várható idejét tartalmazza, a jogosultság eddig az időpontig áll fenn.

65/D. §⁴²⁹

Utcai szociális munka⁴³⁰

65/E. § (1)⁴³¹ Az utcai szociális munka keretében biztosítani kell az utcán tartózkodó hajléktalan személy helyzetének, életkörülményeinek figyelemmel kísérését, szükség esetén ellátásának kezdeményezését, illetve az ellátás biztosításához kapcsolódó intézkedés megtételét.

(2)⁴³² A szociál- és nyugdíjpolitikáért felelős miniszter pályázat útján regionális illetékességgel diszpécserközpontokat jelöl ki az utcai szociális munkát végző, külön jogszabályban meghatározott feltételeknek megfelelő szervezetek közül. A kijelölés öt évre szól, amelynek leteltét megelőzően három hónappal új pályázat kiírására kerül sor.

Nappali ellátás⁴³³

65/F. §⁴³⁴ (1)⁴³⁵ A nappali ellátás hajléktalan személyek és elsősorban a saját otthonukban élő,

a) tizennyolcadik életévüket betöltött, egészségi állapotuk vagy idős koruk miatt szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyek,

b)⁴³⁶ az Szt. 93. § (4) bekezdése szerinti kivétellel a tizennyolcadik életévüket betöltött, fekvőbeteg-gyógyintézeti kezelést nem igénylő pszichiátriai betegek, illetve szenvedélybetegek,

c) harmadik életévüket betöltött, önkiszolgálásra részben képes vagy önellátásra nem képes, de felügyeletre szoruló fogyatékos, illetve autista személyek részére biztosít lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségleteik kielégítésére, továbbá igény szerint megszervezi az ellátottak - ide nem értve az idős személyeket - napközbeni étkeztetését.

(2) Rendkívül indokolt esetben nappali ellátás olyan fogyatékos személyek részére is biztosítható, akire nézve szülője vagy más hozzátartozója gyermekgondozási segélyben, gyermeknevelési támogatásban vagy ápolási díjban részesül.

(3)⁴³⁷ A fenntartó a 92/B. § (1) bekezdésének c) pontja szerinti szakmai programban meghatározhatja, hogy az intézmény az (1) bekezdésben meghatározottak közül melyik ellátotti csoportokat látja el. Ez a rendelkezés nem érinti a 86. § (2) bekezdésének b)-d) pontja szerinti önkormányzatok ellátási kötelezettségét.

(4)⁴³⁸ A gyermekek napközbeni ellátása keretében biztosított, Gyvt. szerinti gyermekétkeztetés szabályait kell alkalmazni a nappali intézményben ellátott fogyatékos gyermekek ellátása során nyújtott étkeztetésre.

III. cím

Szakosított ellátási formák

66. § (1)⁴³⁹ Ha az életkoruk, egészségi állapotuk, valamint szociális helyzetük miatt a rászorult személyekről az alapszolgáltatások keretében nem lehet gondoskodni, a rászorultakat állapotuknak és helyzetüknek megfelelő szakosított ellátási formában kell gondozni.⁴⁴⁰

(2)⁴⁴¹ A szakosított ellátási formákat igénybe vevő személyek ellátásáról, az állapotuk változásáról, valamint a részükre biztosított gondozási, terápiási, valamint ápolási, illetve egyéb szolgáltatások tartalmáról - a külön jogszabályban meghatározott tartalommal - gondozási tervet kell készíteni.

(3)-(5)⁴⁴²

Ápolást, gondozást nyújtó intézmények

67. §⁴⁴³ (1)⁴⁴⁴ Az önmaguk ellátására nem, vagy csak folyamatos segítséggel képes személyek napi legalább háromszori étkeztetéséről, szükség szerint ruházattal, illetve textíliával való ellátásáról, mentális gondozásáról, a külön jogszabályban meghatározott egészségügyi ellátásáról, valamint lakhatásáról (a továbbiakban: teljes körű ellátás) az ápolást, gondozást nyújtó intézményben kell gondoskodni, feltéve, hogy ellátásuk más módon nem oldható meg. A 68. § (5) bekezdése szerinti személy ellátása esetén az ellátás tartalmát a 94/C. § szerinti megállapodás határozza meg.

(2) Ápolást, gondozást nyújtó intézmény az idősek otthona, a pszichiátriai betegek otthona, a szenvedélybetegek otthona, a fogyatékos személyek otthona, valamint a hajléktalanok otthona.

68. § (1)⁴⁴⁵ Az idősek otthonában - a 68/B. § szerinti kivétellel - a 68/A. § (3) bekezdésében meghatározott gondozási szükséglettel rendelkező, de rendszeres fekvőbeteg-gyógyintézeti kezelést nem igénylő, a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt betöltött személy látható el.

(2)⁴⁴⁶ Az idősek otthonában a 18. életévét betöltött, betegsége vagy fogyatékosága miatt önmagáról gondoskodni nem képes, a 68/A. § (3) bekezdése szerinti gondozási szükséglettel rendelkező személy is ellátható, ha ellátása más típusú, ápolást-gondozást nyújtó intézményben nem biztosítható.

(3) Ha az (1) és (2) bekezdésben említett személy pszichiátriai vagy szenvedélybetegségben szenved, ellátásáról más intézmény keretében kell elkülönítetten gondoskodni.

(4)⁴⁴⁷ Az idősek otthonán belül külön gondozási egységben vagy csoportban kell ellátni azt a személyt, akinél a külön jogszabályban meghatározott szerv a demencia körébe tartozó középsúlyos vagy súlyos kórképet állapít meg.

(5)⁴⁴⁸ Idősek otthonába az (1) bekezdés szerinti személlyel az ellátás igénylésekor legalább egy éve együtt élő házastársa, élettársa, testvére és fogyatékos közeli hozzátartozója a 68/A. § (3) bekezdésében meghatározott gondozási szükséglet hiányában is felvehető.

68/A. §⁴⁴⁹ (1) Az idősoththoni ellátás iránti kérelem alapján az intézményvezető végzi el az ellátást igénylő gondozási szükségletének vizsgálatát. Beutaló határozat esetében a vizsgálatot a beutaló szerv kezdeményezi a határozat hozatalát megelőzően az intézményvezetőnél.

(2) Az intézményvezető a gondozási szükségletet jogszabályban meghatározottak szerint megvizsgálja és megállapítja a napi gondozási szükséglet mértékét, továbbá a jogszabály szerinti körülmények fennállását.

(3) Idősoththoni ellátás napi 4 órát meghaladó vagy a jogszabályban meghatározott egyéb körülményeken alapuló gondozási szükséglet megállapítása esetén nyújtható.

(4) Ha az idősoththoni ellátást igénylő személy gondozási szükséglete fennáll, de nem haladja meg a napi 4 órát, és az idősoththoni elhelyezést a jogszabályban meghatározott egyéb körülmények sem indokolják, az intézményvezető tájékoztatást ad a házi segítségnyújtás igénybevételének lehetőségéről.

68/B. §⁴⁵⁰ (1) Idősek otthonában - a férőhelyszám legfeljebb 15%-áig - a 68/A. § (3) bekezdése szerinti gondozási szükséglettel nem rendelkező személy is ellátható, ha az ellátást igénylő vagy a térítési díjat megfizető más személy írásban vállalja a 115. § (9) bekezdése szerinti szolgáltatási önköltséggel azonos mértékű személyi térítési díj megfizetését.

(2) Az (1) bekezdés szerinti esetben

a) az ellátott után normatív állami hozzájárulás nem vehető igénybe,

b) nem kell alkalmazni a 68/A. §, a 114. § (3) bekezdése, a 115. § (2) bekezdés második és harmadik mondata, és 115. § (6) bekezdése, a 117. §, a 117/A. § (1) és (2) bekezdése, a 117/B. §, valamint a 119/C. § szerinti szabályokat,

c) a 68. § (5) bekezdése alapján más személy az ellátottal együtt akkor helyezhető el, ha szintén vállalja az (1) bekezdés szerinti személyi térítési díj megfizetését,

d) a 115. § (7) bekezdésének alkalmazásában felülvizsgálatnak a szolgáltatási önköltség megállapításának, illetve évközbéli korrigálásának időpontját kell tekinteni,

e) biztosítani kell, hogy az ellátást ilyen módon igénylő érintett ne kerüljön előnyösebb helyzetbe, mintha a vállalat ő vagy a térítési díjat megfizető más személy nem tenné meg.

(3) Az ellátás megkezdésétől számított egy éves időtartamot követően, ha az (1) bekezdés szerinti ellátott állapota indokolja, az intézményvezető döntése alapján elvégezhető a gondozási szükségletének vizsgálata. A gondozási szükséglet

a) megállapítása esetén az ellátott után normatív állami hozzájárulás vehető igénybe és térítési díját az V. Fejezet III. címe szerint kell megállapítani,

b) hiányának megállapítása az intézményi jogviszony további fennállását nem érinti.

69. §⁴⁵¹ (1) A fogyatékos személyek otthonába az a fogyatékos személy vehető fel, akinek oktatására, képzésére, foglalkoztatására, valamint gondozására csak intézményi keretek között van lehetőség.

(2) Enyhe értelmi fogyatékos kiskorú csak kivételes esetben helyezhető el a fogyatékos személyek otthonában.

70. §⁴⁵² (1) A fogyatékos személyek otthonában elkülönítetten kell megszervezni a kiskorúak és a felnőttek, valamint az enyhe értelmi fogyatékos személyek és a középsúlyos, illetve súlyos értelmi fogyatékos személyek ellátását.

(2)⁴⁵³ A fogyatékos kiskorúak esetében az ápolással, gondozással párhuzamosan - a külön jogszabályban foglaltak szerint - biztosítani kell a korai fejlesztést és gondozást, ötéves kortól a fejlesztő felkészítést, valamint az iskolai tanulmányok folytatásának segítését.

(3)⁴⁵⁴ A nagykorú fogyatékos személy intézményi ellátását úgy kell megszervezni, hogy számára az állapotának megfelelő önállóság, döntési lehetőség biztosított legyen. A fogyatékos személy részére biztosítani kell - a fogyatékoságának megfelelő - szinten tartó, képességfejlesztő foglalkoztatást, továbbá sport- és szabadidős tevékenység végzését is.

(4) A fogyatékos személyek otthonában elkülönítetten rehabilitációs részleg is működtethető, feltéve, hogy az a külön jogszabályban meghatározott tárgyi és személyi feltételeknek egyébként megfelel.

(5)⁴⁵⁵ A nagykorú fogyatékos személy fogyatékos személyek otthonában történő elhelyezésének feltétele a benyújtott orvosi dokumentáció felhasználásával lefolytatott alapvizsgálat elvégzése.

71. §⁴⁵⁶ (1) A pszichiátriai betegek otthonába az a krónikus pszichiátriai beteg vehető fel, aki az ellátás igénybevételének időpontjában nem veszélyeztető állapotú, akut gyógyintézeti kezelést nem igényel, és egészségi állapota, valamint szociális helyzete miatt önmaga ellátására segítséggel sem képes.

(2) Azon ellátást igénylő, akinek a kezelőorvos által meghatározott alapterettség

a) időskori vagy egyéb szellemi leépülés,

b) súlyos antiszociális, közösségi együttélésre képtelen személyiségzavar,

c) szenvedélybetegség,

csak abban az esetben vehető fel a pszichiátriai betegek otthonába, ha az intézmény az alapterettségével összefüggésben is szolgáltatást képes nyújtani számára.

(3) A pszichiátriai betegek otthonába történő felvételhez a területileg illetékes pszichiátriai gondozó szakorvosának, illetve - amennyiben az ellátás igénylése időpontjában kórházi kezelésben részesül - a fekvőbeteg-gyógyintézet pszichiátriai osztálya vezetőjének - az intézménybe történő felvételt megelőző - három hónapnál nem régebbi szakvéleménye szükséges.

(4) Amennyiben az ellátást igénybe vevőnek egészségi állapota miatt sürgősségi gyógykezelésre van szüksége [1997. évi CLIV. tv. 196. § b) pont, 199. §], úgy az intézmény orvosa az arra illetékes egészségügyi szolgáltatónál kezdeményezi az ellátott pszichiátriai egészségügyi ellátását.

71/A. § (1)⁴⁵⁷ A szenvedélybetegek otthonában annak a személynek az ápolását, gondozását végzik, aki szomatikus és mentális állapotát stabilizáló, illetve javító kezelést igényel, önálló életvitelre időlegesen nem képes, de - a külön jogszabályban meghatározott - kötelező intézeti gyógykezelésre nem szorul.

(2)⁴⁵⁸ A szenvedélybetegek otthonába történő elhelyezéshez a területileg illetékes fekvőbeteg-gyógyintézet pszichiátriai osztályának vagy pszichiátriai gondozó addiktológusának, ennek hiányában a területileg illetékes pszichiátriai osztály vagy pszichiátriai gondozó pszichiáter szakorvosának - intézménybe történő felvételt megelőző -, három hónapnál nem régebbi szakvéleménye szükséges.

71/B. §⁴⁵⁹ A hajléktalanok otthonában olyan hajléktalan személy gondozását kell biztosítani, akinek az ellátása átmeneti szálláshelyen, rehabilitációs intézményben nem biztosítható és kora, egészségi állapota miatt tartós ápolást, gondozást igényel.

Rehabilitációs intézmények

72. § (1) A rehabilitációs intézmény a bentlakók önálló életvezetési képességének kialakítását, illetve helyreállítását szolgálja.

(2)⁴⁶⁰ Rehabilitációs intézmény

a) a pszichiátriai betegek,

b) a szenvedélybetegek,

- c) a fogyatékos személyek,
 - d) a hajléktalan személyek
- rehabilitációs intézménye.

73. § (1)⁴⁶¹ Pszichiátriai betegek, illetve szenvedélybetegek rehabilitációs intézményében azt a 18. életévét betöltött pszichiátriai beteget, illetve 16. életévét betöltött szenvedélybeteget kell ellátni, aki rendszeres vagy akut gyógyintézeti kezelésre nem szorul és utógondozására nincs más mód.

(2)

74. § (1)⁴⁶³ A fogyatékosok rehabilitációs intézménye azoknak a fogyatékos, valamint mozgás-, illetve látássérült személyeknek az elhelyezését szolgálja, akiknek oktatása, képzése, átképzése és rehabilitációs célú foglalkoztatása csak intézményi keretek között valósítható meg.

(2) A fogyatékosok rehabilitációs intézménye előkészíti az ott élők családi és lakóhelyi környezetbe történő visszatérését, valamint megszervezi az intézményi ellátás megszűnését követő utógondozást.

74/A. §⁴⁶⁴ A hajléktalanok rehabilitációs intézménye annak az aktív korú, munkaképes hajléktalan személynek az elhelyezését szolgálja, akinek szociális ellátása ily módon indokolt, és aki önként vállalja a rehabilitációs célú segítőprogramokban való részvételét.

75-79/A. §⁴⁶⁵

Átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények

80. §⁴⁶⁶ (1) Az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények - a hajléktalanok éjjeli menedékhelye és átmeneti szállása kivételével - ideiglenes jelleggel legfeljebb egyévi időtartamra teljes körű ellátást biztosítanak.

(2) Az átmeneti elhelyezés különös méltánylást érdemlő esetben az intézmény orvosa szakvéleményének figyelembevételével egy alkalommal, egy évvel meghosszabbítható.

(3)⁴⁶⁷ Az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények típusai:

- a) időskorúak gondozóháza;
- b) fogyatékos személyek gondozóháza;
- c) pszichiátriai betegek átmeneti otthona;
- d) szenvedélybetegek átmeneti otthona;
- e) éjjeli menedékhely;
- f) hajléktalan személyek átmeneti szállása;
- g)

81. §⁴⁶⁹

82. § Az idősek gondozóházába azok az időskorúak, valamint azok a 18. életévüket betöltött beteg személyek vehetők fel, akik önmagukról betegségük miatt vagy más okból otthonukban időlegesen nem képesek gondoskodni.

83. § A fogyatékosok gondozóházában azok a fogyatékos személyek helyezhetők el, akiknek ellátása családjukban nem biztosított, vagy az átmeneti elhelyezést a család tehermentesítése teszi indokolttá.

83/A. §⁴⁷⁰ A pszichiátriai betegek átmeneti otthonában az a pszichiátriai beteg helyezhető el, akinek ellátása átmenetileg más intézményben vagy a családjában nem oldható meg, viszont tartós bentlakásos intézményi elhelyezése vagy fekvőbeteg-gyógyintézeti kezelése nem indokolt.

83/B. §⁴⁷¹ A szenvedélybetegek átmeneti otthonában az a személy helyezhető el, akinél szakorvosi (addiktológus, pszichiáter) szakvélemény alapján szenvedélybetegség került megállapításra, és ellátása átmeneti jelleggel családjában vagy lakókörnyezetében nem oldható meg.

84. § (1)⁴⁷² Az éjjeli menedékhely az önellátásra és a közösségi együttélés szabályainak betartására képes hajléktalan személyek éjszakai pihenését, valamint krízishelyzetben éjszakai szállás biztosítását lehetővé tevő szolgáltatás.

(2)⁴⁷³ A hajléktalan személyek átmeneti szállása azoknak a hajléktalan személyeknek az elhelyezését biztosítja, akik az életvitelszerű szálláshasználat és a szociális munka segítségével képesek az önellátásra.

(3)

85. §⁴⁷⁵

*Lakóotthonok*⁴⁷⁶

85/A. §⁴⁷⁷ (1)⁴⁷⁸ A lakóotthon olyan nyolc-tizenkettő, a külön jogszabályban meghatározott esetben tizennégy pszichiátriai beteget vagy fogyatékos személyt - ideértve az autista személyeket is -, illetve szenvedélybeteget befogadó intézmény, amely az ellátást igénybevevő részére életkorának, egészségi állapotának és önellátása mértékének megfelelő ellátást biztosít.

(2) A lakóotthonok típusai a következők:

- a) fogyatékos személyek lakóotthona;

- b) pszichiátriai betegek lakóotthona;
- c) szenvedélybetegek lakóotthona.
- (3) A lakóotthoni ellátás formái:
 - a) fogyatékos személyek lakóotthona esetében,
 - aa) rehabilitációs célú lakóotthon,
 - ab) ápoló-gondozó célú lakóotthon;
 - b) pszichiátriai, illetve szenvedélybetegek lakóotthona esetében rehabilitációs célú lakóotthon.
- (4) A rehabilitációs célú lakóotthonba az a személy helyezhető el,
 - a) aki intézményi elhelyezés során felülvizsgálatban részt vett, és a felülvizsgálat eredménye, illetve a gondozási terv és egyéni fejlesztés alapján lakóotthoni elhelyezése az önálló életvitel megteremtése érdekében indokolt;
 - b) aki családban él és képességei fejlesztése, valamint ellátása lakóotthoni keretek között biztosítható és rehabilitációja családjában nem oldható meg;
 - c) az a)-b) pontban meghatározottakon túl önellátásra legalább részben képes;
 - d) lakóotthonba kerülése időpontjában a tizenhatodik életévét már betöltötte, de a reá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt még nem.
- (5)⁴⁷⁹ A fogyatékos személyek ápoló-gondozó célú lakóotthonába - intézményből történő elhelyezés esetén a felülvizsgálat és az egyéni fejlesztés eredményeire figyelemmel - a fogyatékos jellegétől és súlyosságától függetlenül helyezhető el fogyatékos személy, figyelemmel a (4) bekezdés b)-d) pontjában meghatározott rendelkezésre. A nagykorú fogyatékos személy fogyatékos személyek ápoló-gondozó célú lakóotthonában történő elhelyezésének feltétele a benyújtott orvosi dokumentáció felhasználásával lefolytatott alapvizsgálat elvégzése.
- (6)⁴⁸⁰ Az ápoló-gondozó célú lakóotthon az ellátottnak teljes körű ellátást biztosít.

Az egyes intézményi szolgáltatások integrált szervezeti formában történő megszervezése⁴⁸¹

- 85/B. §⁴⁸²** (1) Az e törvényben meghatározott intézménytípusok által biztosított szolgáltatás megszervezhető önálló, illetve integrált szervezeti formában.
- (2) A szervezeti integráció megvalósulhat több ellátási típus egy intézmény keretein belül történő biztosításával, illetve alap-, nappali, bentlakásos intézményi formák egymásra épülésével.
- (3)-(5)⁴⁸³
- 85/C. §⁴⁸⁴** (1) Bentlakásos intézményi szolgáltatás megszervezése az alábbi formákban történhet:
- a) egy ellátotti csoport részére azonos gondozási feladatok ellátása (tisztá profilú intézmény),
 - b) több intézménytípus szolgáltatásainak biztosítása részleg kialakításával (részlegek),
 - c) több intézménytípus egy bentlakásos intézményben történő megszervezése, kialakítása (vegyes profilú intézmény),
 - d) több intézménytípus különálló szervezeti egységekben történő megszervezése (integrált intézmény).
- (2) Az (1) bekezdésben meghatározott intézményen belül - külön jogszabályban meghatározott feltételek szerint - intenzív gondozást biztosító részleg is kialakítható.
- (3) Átmeneti elhelyezést, illetve nappali ellátást biztosító intézmények esetében több ellátotti csoport részére nyújtható szolgáltatás, amennyiben az intézményben az ilyen ellátás szakmai feltételei biztosítottak.
- (4) Az (1) bekezdés b)-d) pontjaiban meghatározott esetekben - külön jogszabályban meghatározottak szerint - a tárgyi-személyi feltételek tekintetében speciális feltételek állapíthatók meg, azonban az egyes intézménytípusoknak vagy részlegeknek külön-külön meg kell felelniük az
- a) egy főre jutó lakóterület nagyságára,
 - b) egy lakószobában elhelyezhető személyek számára,
 - c) egyéb szakdolgozói munkakör létszámnormáira
- vonatkozó előírásoknak.
- (5)⁴⁸⁵ A megyei fenntartó és a fővárosi önkormányzat a megye, főváros területén ellátandó, intézményi keretek között gondozható, de speciális egyéni ellátást igénylő személyek részére - így különösen akik súlyos pszichés vagy disszociális tüneteket, magatartászavart mutatnak - külön-külön egyes ellátotti csoportok szerint - ide nem értve az időskorúakat - speciális intézményt alakít ki, amely az egyes ellátotti csoportok vonatkozásában legfeljebb húsz fő elhelyezését biztosítja.

IV. cím

A személyes gondoskodás megszervezésére köteles szervek

86. §⁴⁸⁶ (1) A települési önkormányzat köteles biztosítani

a)⁴⁸⁷

b) étkeztetést,

c) házi segítségnyújtást,

d) állandó lakosainak számától függően a (2) bekezdés szerinti szociális szolgáltatásokat,

e) az a)-d) pontban nem említett szociális szolgáltatásokhoz - különös tekintettel a családsegítéshez - való hozzáférést.

(2)⁴⁸⁸ Az a települési önkormányzat, amelyiknek területén

a) kétezer főnél több állandó lakos él, családsegítést,

b) háromezer főnél több állandó lakos él, az a) pont szerinti alapszolgáltatást és idősök nappali ellátását,

c) tízezer főnél több állandó lakos él, az a)-b) pont szerinti alapszolgáltatásokat és a b) pontban nem említett nappali ellátást,

d) harmincezer főnél több állandó lakos él, az a)-c) pont szerinti szociális szolgáltatásokat és átmeneti elhelyezést nyújtó ellátást

köteles biztosítani.

(3)⁴⁸⁹

(4)⁴⁹⁰ A fővárosi kerületi önkormányzat köteles biztosítani az (1)-(2) bekezdés szerinti szociális szolgáltatásokat, a 88. § (2) bekezdésében foglaltak figyelembevételével.

87. §⁴⁹¹

88. §⁴⁹² (1)⁴⁹³ Az állam a megyei fenntartó útján, valamint a fővárosi önkormányzat köteles gondoskodni

a) azoknak a szakosított ellátásoknak a megszervezéséről, amelyek biztosítására e törvény alapján a települési önkormányzat nem köteles;

b) a szakosított szociális szolgáltatások területi összehangolásáról.

(2) A fővárosban - ha a fővárosi önkormányzat és a kerületi önkormányzat másként nem állapodik meg - a fővárosi önkormányzat gondoskodik a hajléktalanok éjjeli menedékhelyének és átmeneti szállásának megszervezéséről és fenntartásáról.

(3)-(6)⁴⁹⁴

88/A. §⁴⁹⁵ (1)-(3)⁴⁹⁶

(4)⁴⁹⁷

(5)⁴⁹⁸ A Kormány által kijelölt szerv - külön jogszabályban meghatározottak szerint - országos jegyzéket vezet a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézményekről, szolgáltatókról.

89. § (1)⁴⁹⁹ A települési önkormányzatok ellátási kötelezettsége a település lakosságára, valamint a településen életvitelszerűen tartózkodó hajléktalanokra terjed ki, kivéve, ha az intézményt társulás keretében más önkormányzattal közösen tartják fenn, vagy az intézménnyel nem rendelkező önkormányzattal kötött szerződésben a fenntartó az ellátást más önkormányzat lakosaira kiterjedően is vállalta.

(2) Ha az (1) bekezdésben foglaltak szerint az intézmény ellátási területe a fenntartó önkormányzat illetékességi területét meghaladja, az intézmény keretében nyújtott szolgáltatásokat - eltérő megállapodás hiányában - valamennyi beutalt részére azonos feltételekkel kell biztosítani.

(3) A (2) bekezdést kell alkalmazni az intézményi ellátás megszüntetése esetén is.

90. §⁵⁰⁰ (1)⁵⁰¹ A megyei fenntartó, illetve a fővárosi önkormányzat által fenntartott szakosított ellátást nyújtó intézmények ellátási területe az egész megyére, illetve a fővárosra kiterjed.

(2)⁵⁰² A megyei jogú város saját területén köteles az alapszolgáltatási és az átmeneti elhelyezést nyújtó ellátási feladatokat megszervezni, valamint az államnak a megyei fenntartó útján teljesített ellátási kötelezettsége körébe tartozó feladatok közül az idősellátás, továbbá - előzetes igényfelmérésre alapozva - a lakossági szükségletek alapján meghatározott legalább két további intézménytípus feladatait biztosítani. A megyei fenntartó azonban - szükség esetén - a megyei jogú város lakosainak ellátását erre hivatkozva nem tagadhatja meg.

(3) Az ellátási kötelezettséggel nem rendelkező önkormányzat a szolgáltatása megszervezéséhez kapcsolódóan helyi rendeletében meghatározhatja, hogy csak saját települése lakosai részére biztosítja az ellátást. Az intézményt fenntartó önkormányzat az intézménnyel nem rendelkező önkormányzat kérése alapján a település lakosainak ellátását nem tagadhatja meg, ha e törvény hatálybalépésekor már az ellátást biztosította a másik település lakosai számára.

(4)⁵⁰³ A szociális szolgáltatást a helyi önkormányzat, megyei fenntartó, illetve a társulás más helyi önkormányzattal vagy társulással kötött megállapodás útján is biztosíthatja. A megállapodásban rögzíteni kell a szociális szolgáltatás igénybevételére vonatkozó szabályokat és az ellátottak után fizetendő hozzájárulás mértékét.

90/A. §⁵⁰⁴ A szociális hatóság az e törvényben meghatározott ellátási kötelezettségek teljesítését folyamatosan figyelemmel kíséri, és amennyiben az önkormányzat, illetve a megyei fenntartó az ellátási kötelezettségéből adódó feladatainak, különösen fenntartói feladatának, illetve az önkormányzat a

szolgáltatástervezési koncepció elkészítésének nem tesz eleget, megfelelő határidő tűzésével felszólítja a feladat teljesítésére.

91. §⁵⁰⁶ (1)⁵⁰⁶ A helyi önkormányzat ellátási kötelezettségének a szociális szolgáltatást nyújtó

a) szolgáltató, intézmény fenntartásával, vagy
b) szolgáltatót, intézményt fenntartó önkormányzati társulásban történő részvétellel, vagy
c) szolgáltatót, intézményt működtető fenntartóval létrejött - a szociális szolgáltatás nyújtásának a helyi önkormányzattól vagy a társulástól történő átvállalásáról szóló - 90. § (4) bekezdése szerinti megállapodás, illetve ellátási szerződés megkötésével
tehet eleget.

(2)⁵⁰⁷ A megyei fenntartó az állam 88. § (1) bekezdése szerinti ellátási kötelezettségének a szociális szolgáltatást nyújtó

a) szolgáltató, intézmény fenntartásával, vagy
b) szolgáltatót, intézményt működtető fenntartóval létrejött - a szociális szolgáltatás nyújtásának átvállalásáról szóló - 90. § (4) bekezdése szerinti megállapodás, illetve ellátási szerződés megkötésével
tehet eleget.

(3)⁵⁰⁸ A (2) bekezdés a) pontja szerinti szolgáltató, intézmény létrehozásához, átszervezéséhez és megszüntetéséhez a szociál- és nyugdíjpolitikáért felelős miniszter jóváhagyása szükséges.

(4)⁵⁰⁹ A (2) bekezdés b) pontja szerinti megállapodás, illetve ellátási szerződés megkötéséhez, módosításához és megszüntetéséhez a szociál- és nyugdíjpolitikáért felelős miniszter jóváhagyása szükséges.

(5)⁵¹⁰ A (3) és (4) bekezdés szerinti jogkörében a szociál- és nyugdíjpolitikáért felelős miniszter az adott megye szolgáltatástervezési koncepciójában foglaltak figyelembevételével, a megyében elérhető szolgáltatások és az adott szolgáltatás iránti társadalmi szükséglet alapján dönt.

92. § (1)⁵¹¹ A személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról, azok igénybevételéről, valamint a fizetendő térítési díjakról

a)⁵¹² a fenntartó önkormányzat,

b) ha a fenntartó önkormányzati társulás vagy többcélú kistérségi társulás, akkor a társulási megállapodásban erre kijelölt települési önkormányzat a társulási megállapodásban meghatározottak szerint rendeletet alkot.

(2) Ha törvény másként nem rendelkezik, a fenntartó önkormányzat az (1) bekezdés szerinti rendeletben szabályozza⁵¹³

a) az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodás formáit;

b) az önkormányzat által biztosított ellátás igénybevételére irányuló kérelem benyújtásának módját;

c) azt, hogy az intézményvezető milyen esetekben köteles külön eljárás nélkül ellátást nyújtani;

d) azt, hogy külön eljárás keretében milyen esetekben biztosítható ellátás;

e) az ellátás megszüntetésének eseteit és módjait;

f) a személyes gondoskodásért fizetendő térítési díjak mértékét, a fizetésre kötelezettek körét, a térítési díj csökkentésének, illetve elengedésének eseteit és módjait;

g)⁵¹⁴ az intézményvezető és az ellátást igénybe vevő között kötendő megállapodással összefüggő kérdéseket;

h)⁵¹⁵

(3)⁵¹⁶ A legalább kétezer lakosú települési önkormányzat a településen, fővárosban élő szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatok meghatározása érdekében szolgáltatástervezési koncepciót készít. Amennyiben a települések egyes szociális feladataikat társulás keretében látják el, e szolgáltatások tekintetében a szolgáltatástervezési koncepciót a társulás készíti el. A szolgáltatástervezési koncepció tartalmát az önkormányzat, illetve a társulás két évente felülvizsgálja és aktualizálja.

(4)⁵¹⁷ A koncepció tartalmazza különösen

a) a lakosság szám alakulását, a korösszetételt, a szolgáltatások iránti igényeket,

b) az ellátási kötelezettség teljesítésének helyzetét, az ütemtervet a szolgáltatások biztosításáról,

c) a szolgáltatások működtetési, finanszírozási, fejlesztési feladatait, az esetleges együttműködés kereteit,

d) az egyes ellátotti csoportok (idősek, fogyatékos személyek, hajléktalan személyek, pszichiátriai betegek, szenvedélybetegek) sajátosságaihoz kapcsolódóan a speciális ellátási formák, szolgáltatások biztosításának szükségességét.

(5)⁵¹⁸

(6)⁵¹⁹ A megyei jogú város és a főváros koncepciója - a (4) bekezdésben foglaltakon túl tartalmazza különösen -

a) a megye, főváros területén működő szolgáltatási rendszer struktúráját, legfontosabb jellemzőit,

b) a szolgáltatások iránti igények alakulását, a várakozók számát, korösszetételét, legfontosabb szociális jellemzőit,

c) a szolgáltatások iránt jelentkező szükségletek alapján az intézményrendszer korszerűsítésének irányait.

(6a)⁵²⁰ A megye, a főváros területén működő nem állami és egyházi fenntartók kötelesek együttműködni és adatot szolgáltatni a koncepció készítése során.

(7)⁵²¹ A szolgáltatástervezési koncepciót az önkormányzat az elfogadást megelőzően véleményeztetni az intézményvezetőkkel és a nemzetiségi önkormányzattal. A koncepció végleges változatának elfogadása során a kialakított véleményeket az önkormányzat lehetőség szerint figyelembe veszi.

(8)-(9)⁵²²

(10)⁵²³ A megyei jogú városi önkormányzat a jóváhagyott szolgáltatástervezési koncepciót megküldi a szociál- és nyugdíjpolitikáért felelős miniszternek.

V. cím⁵²⁴

A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmény fenntartójának feladat- és jogköre⁵²⁵

92/A. §⁵²⁶ (1)⁵²⁷ Egy szolgáltatónak, intézménynek egy fenntartója van.

(2)⁵²⁸

(3) A fenntartó köteles biztosítani a szociális intézmény folyamatos működésének feltételeit, amelyhez az állam szociális szakmai programok meghirdetésével nyújt segítséget a 131. § szerint.

(4)⁵²⁹

92/B. §⁵³⁰ (1) A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmény állami fenntartója

a)⁵³¹ konkrét összegben meghatározza az intézményi térítési díjat;

b) ellenőrzi az intézmény működésének törvényességét;

c) jóváhagyja az intézmény szervezeti és működési szabályzatát, szakmai programját, valamint a szakosított ellátást nyújtó intézmény esetében a házirendet;

d) ellenőrzi és évente egy alkalommal értékeli a szakmai munka eredményességét;

e) gondoskodik a szakemberek képzéséről, továbbképzéséről;

f) az intézmény vezetője tekintetében gyakorolja a munkáltatói jogokat;

g) gondoskodik az érdekképviselői fórum megalakításáról;

h) kikéri az ellátottak országos érdek-képviselői szervezete területileg illetékes szervének véleményét az intézmény működését érintő lényeges döntés meghozatala előtt. Lényeges döntéshozatalnak minősül különösen az intézmény megszüntetése, az intézményi típus, forma megváltoztatása;

i)⁵³² szolgáltatástervezési koncepciót készít - figyelemmel a 92. § (3) bekezdésére - az általa működtetett szociális szolgáltatások és intézmények vonatkozásában.

(2) Az állami fenntartó a szervezeti és működési szabályzat, a házirend, valamint a szakmai program jóváhagyását megtagadja, ha az nem felel meg az e törvényben, valamint a külön jogszabályban előírt feltételeknek.

(3) Az állami fenntartó ha az intézmény működésének ellenőrzése során jogszabálysértést állapít meg, intézkedik annak megszüntetéséről.

92/C. §⁵³³ (1) A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmény egyházi, illetve nem állami fenntartója a 92/B. § (1) bekezdésének a), e), f) és h) pontjaiban meghatározott feladatokon túl⁵³⁴

a) gondoskodik az intézmény szervezeti és működési szabályzatának, szakmai programjának, szakosított ellátást nyújtó intézmény esetében házirendjének elkészítéséről,

b) biztosítja az intézmény gazdálkodásának és működésének törvényességét.

(2)-(4)⁵³⁵

(5)⁵³⁶ Ha a tartós bentlakást nyújtó egyházi és nem állami fenntartású intézmény ellenőrzése során megállapításra kerül, hogy az intézmény fenntartója nem tesz eleget az intézmény működésére vonatkozó jogszabályi követelményeknek, a szociális hatóság intézkedik a normatív állami hozzájárulás visszatartása iránt. A visszatartás mértéke, ha a nem állami és egyházi fenntartó

a)⁵³⁷

b)⁵³⁸

c) az intézmény alapfeladataiban történő változást - mely új működési engedélyeztetési eljárást tesz szükségessé - nem jelzi a működést engedélyező hatóság felé, az éves normatív állami hozzájárulás nyolc százaléka,

d) nem biztosítja a kötelező gyógyszerkészletet vagy gyógyászati segédeszközt, az éves normatív állami hozzájárulás nyolc százaléka.

(6) Amennyiben a működést engedélyező hatóság több - az (5) bekezdésben megjelölt - jogszabálysértő körülményt észlel, a normatív állami hozzájárulás visszatartásának mértéke legfeljebb az éves normatív állami hozzájárulás 15 százaléka.

(7) A visszatartott normatív állami hozzájárulás akkor illeti meg az egyházi és a nem állami fenntartót, ha a visszatartásra okot adó körülményt megszünteti.

VI. cím⁵³⁹

A működési nyilvántartás⁵⁴⁰

92/D. §⁵⁴¹ (1) A személyes gondoskodást nyújtó szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi tevékenységet végző, valamint a javítóintézetben szakmai munkakörben dolgozó és a képzési előírásoknak megfelelő szakképesítéssel rendelkező személy (a továbbiakban: személyes gondoskodást végző személy) a külön jogszabályban meghatározottak szerint szakmai továbbképzésben vesz részt.

(2)⁵⁴²

(3) Azt a személyes gondoskodást végző személyt, aki szociális szakvizsgát tett, az ezt igazoló oklevél bemutatását követő harmadik hónap első napjától kezdődően a szakvizsga figyelembevételével kell besorolni.

(4)⁵⁴³ Megszüntethető - a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 66. § (2) bekezdése, illetve a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény (a továbbiakban: Kjt.) 30. §-a (1) bekezdésének c) pontjára hivatkozással - annak a személyes gondoskodást végző személynek a munkaviszonya, illetve közalkalmazotti jogviszonya, aki a továbbképzési kötelezettséget a külön jogszabályban meghatározott időtartam alatt nem teljesíti.

92/E. §⁵⁴⁴ (1)⁵⁴⁵ A személyes gondoskodást végző személy e törvényben meghatározott adatait működési nyilvántartásba kell venni.

(2) A működési nyilvántartás célja a személyes gondoskodást végző személy szakvizsgáztatásának, továbbképzésének megszervezése, valamint a képzési követelmények teljesítésének ellenőrzése.

(3)⁵⁴⁶ A szociális személyes gondoskodást, valamint a gyermekjóléti, gyermekvédelmi személyes gondoskodást végző személy esetében a működési nyilvántartást a szociál- és nyugdíjpolitikáért felelős miniszter által kijelölt szerv vezeti.

92/F. §⁵⁴⁷ (1) A működési nyilvántartás az alábbi adatokat tartalmazza:

a)⁵⁴⁸ a személyes gondoskodást végző személy természetes személyazonosító adatai;

b) a munkahely megnevezése és címe;

c) a személyes gondoskodást végző személy által betöltött munkakör megnevezése, a foglalkoztatás kezdő időpontja;

d) a megszerzett szakképesítés megnevezése, az erről kiállított oklevél, bizonyítvány száma, a kiállítás helye és időpontja, továbbá a kiállító intézmény megnevezése;

e) a jogszabály által előírt továbbképzés elvégzésének, illetve szakvizsga letételének adatai.

(2) A szociális, gyermekjóléti, továbbá gyermekvédelmi intézmény (a továbbiakban együtt: munkáltató) bejelenti a működési nyilvántartást vezető szervnek

a) a személyes gondoskodást végző személy foglalkoztatását az (1) bekezdésben megjelölt adatok közlésével, továbbá

b) a nyilvántartásba vett adatokban bekövetkezett változást.

(3) A munkáltató az adatbejelentést a foglalkoztatás megkezdésétől, illetőleg az adatváltozás időpontjától számított 30 napon belül teszi meg.

(4) A személyes gondoskodást nem intézményi keretek között végző személy adatainak az (1) bekezdés szerinti nyilvántartására a (2) bekezdés rendelkezései irányadók azzal az eltéréssel, hogy a munkáltató bejelentési kötelezettségének a személyes gondoskodást végző személy tesz eleget.

92/G. §⁵⁴⁹ (1) Törölni kell a nyilvántartásból annak a személynek az adatait, aki

a) elhunyt,

b) foglalkozása gyakorlásától eltöltő jogerős bírósági határozat hatálya alatt áll,

c)⁵⁵⁰ már nem áll munkaviszonyban, közalkalmazotti jogviszonyban az intézménnyel.

(2)⁵⁵¹

92/H. §⁵⁵² A működési nyilvántartásból adatok a nyilvántartásba vett személy, a munkáltató, valamint a továbbképzést, szakvizsgáztatást szervező, továbbá - az adatvédelmi jogszabályok megtartásával - tudományos, statisztikai feldolgozást végzők részére továbbíthatók.

92/I. §⁵⁵³ A szociális alap- és szakvizsga szabályait és a szakvizsgára kötelezettek körét miniszteri rendelet határozza meg.

Az Országos Szociálpolitikai Szakértői Névjegyzék⁵⁵⁴

92/J. §⁵⁵⁵ A Kormány által erre kijelölt szerv a szakértői tevékenység folytatására engedéllyel rendelkező személyekről a Gyvt. szerint névjegyzéket vezet.

VII. cím⁵⁵⁶

A szociális szolgáltatások engedélyezése⁵⁵⁷

92/K. §⁵⁵⁸ (1) Szociális szolgáltatásokat a 4. § (1) bekezdésének *m*) pontjában meghatározott bármely állami, egyházi és nem állami fenntartó biztosíthat, ha az általa fenntartott szociális szolgáltató, illetve szociális intézmény

a) megfelel az e törvényben és külön jogszabályban meghatározott feltételeknek, és

b) jogerős működési engedéllyel rendelkezik.

(2)⁵⁵⁹ A működési engedély kiadásáról a fenntartó kérelmére a működést engedélyező szerv - első fokon a fővárosi és megyei kormányhivatal szakigazgatási szerveként működő szociális hatóság - dönt. A működési engedély kiadásával, módosításával és visszavonásával kapcsolatos eljárások illetékmentesek.

(3) A működést engedélyező szerv ellenőrzi, hogy a szociális szolgáltató, illetve intézmény működése megfelel-e a működési engedélyben és a jogszabályokban foglaltaknak.

(4) A működést engedélyező szerv - külön jogszabályban foglaltak szerint - a működési engedélyt visszavonhatja, és kötelezheti a fenntartót a szociális szolgáltatás abbahagyására, ha működése nem felel meg a jogszabályokban, illetve a működési engedélyben foglaltaknak.

(5)⁵⁶⁰ Az intézményben ellátottak száma egyetlen napon sem haladhatja meg

a) nappali intézmény esetén - a nappali melegedő kivételével - a működési engedélyben meghatározott férőhelyszám százötven százalékát,

b) bentlakásos intézmény esetén a működési engedélyben meghatározott férőhelyszám százötven százalékát, éves átlagban pedig a férőhelyszám száz százalékát. Ha az intézményben egymást követő hatvan napot meghaladóan a működési engedélyben meghatározott férőhelyszámnál több személyt látnak el, a fenntartó köteles kérelmezni a működési engedély módosítását.

(6)⁵⁶¹ A Kormány által kijelölt szerv a működési engedéllyel rendelkező szociális szolgáltatókról, intézményekről nyilvántartást vezet, amelynek adattartalma nyilvános.

(6)⁵⁶² Házi segítségnyújtás esetében az ellátottak száma egyetlen napon sem haladhatja meg a működési engedélyben meghatározott ellátotti létszám százötven százalékát, éves átlagban pedig annak száz százalékát.

(7)⁵⁶³ A működést engedélyező szerv a működés személyi és tárgyi feltételeinek, a működés jogszerűségének, a szociális szolgáltatásra való jogosultság megállapításának, illetőleg az intézményi jogviszonyra vonatkozó szabályok megtartásának ellenőrzése érdekében, az ahhoz szükséges mértékben

a) megismerheti és kezelheti az ellátott, törvényes képviselője, az ellátott tartására jogszabály, szerződés vagy bírósági határozat alapján köteles személy, a térítési díjat, az egyszeri hozzájárulást megfizető személy, továbbá a szolgáltató, intézmény alkalmazottjának a személyes adatait,

b)⁵⁶⁴ betekinthesse a szolgáltató, intézmény létrehozásával, működésével és megszűnésével, illetve az intézményi jogviszony keletkezésével, fennállásával és megszűnésével összefüggő iratokba, kérheti azok bemutatását, azokról másolatot készíthesse, illetve azokat lefoglalhatja.

(8)-(9)⁵⁶⁵

VIII. cím⁵⁶⁶

Szociális igazgatási bírság⁵⁶⁷

92/L. §⁵⁶⁸ (1) A működést engedélyező szerv szociális igazgatási bírságot (a továbbiakban: bírság) szabhat ki

a) szociális szolgáltatást működési engedély nélkül nyújtó, illetve ilyen szolgáltatást működtető vagy szervező személlyel, szervezettel és az ilyen szervezet nevében - különösen a szolgáltatás iránt érdeklődőknél, illetve az igénybe vevőknél - eljáró személlyel szemben,

b) a fenntartóval, a jogsértés során a fenntartó nevében eljáró személlyel, illetve a szociális szolgáltató, intézmény vezetőjével szemben, ha a fenntartó, illetve a szociális szolgáltató, intézmény az ellátottak e törvényben biztosított valamely jogát megsérti, így különösen, ha az ellátottak, törvényes képviselőik, illetve az ellátotti érdek-képviselői szervek felé fennálló tájékoztatási, bejelentési kötelezettséget megszegik, az ellátottat vagy az ellátotti érdekképviselői szervet akadályozzák jogai gyakorlásában, illetve abban, hogy a működést engedélyező szervhez, más hatósághoz vagy az ellátottjogi képviselőhöz forduljon, vagy a szociális szolgáltató, intézmény vezetője, illetve a fenntartó a panaszt határidőben nem vizsgálja ki,

c) a fenntartóval és a fenntartó nevében eljárni jogosult személlyel szemben, ha a fenntartó a jogszabályban előírt határidőben nem kéri a működési engedély módosítását vagy visszavonását,

d) ha jogszabály kivételt nem tesz, a fenntartóval és a fenntartó nevében eljárni jogosult személlyel szemben, ha a fenntartó a működést engedélyező szerv felé fennálló, jogszabályban meghatározott bejelentési kötelezettségét határidőben nem teljesíti,

e) a szociális szolgáltató, intézmény vezetőjével vagy - ha a feltételeket a fenntartó nem biztosítja - a fenntartóval szemben, ha a szociális szolgáltató, intézmény nem nyújtja azokat a szolgáltatásokat, amelyeket az engedélyezett szociális szolgáltatásra vonatkozó jogszabályok alapján nyújtania kell,

f) az állami fenntartású szociális szolgáltató, intézmény vezetőjével szemben, ha a 94/C. § vagy a 2011. január 1-jét megelőzően hatályos 94/B. § szerinti megállapodás, annak módosítása vagy a szociális szolgáltató, intézmény vezetője által történő megszüntetése jogszabályba ütközik,

g) az egyházi és nem állami fenntartóval, valamint a 94/C. §, illetve a 2011. január 1-jét megelőzően hatályos 94/D. § szerinti megállapodás megkötése, módosítása, illetve megszüntetése során az egyházi, nem állami fenntartó nevében eljáró személlyel szemben, ha a megállapodás, annak módosítása vagy a fenntartó által történő megszüntetése jogszabályba ütközik,

h) a fenntartóval szemben, ha - térítésmentes szociális szolgáltatások kivételével - intézményi térítési díjat nem állapít meg,

i) a szociális szolgáltató, intézmény vezetőjével vagy - ha a személyi térítési díjat, illetve a költőpénzt a fenntartó állapította meg - a fenntartóval szemben, ha a személyi térítési díj, illetve a költőpénz megállapítására vagy összegére vonatkozó szabályokat megszegik,

j) a fenntartóval, valamint állami fenntartású intézmény esetén a szociális szolgáltató, intézmény vezetőjével, egyházi vagy nem állami fenntartású intézmény esetén a 94/C. §, illetve a 2011. január 1-jét megelőzően hatályos 94/D. § szerinti megállapodás megkötése, módosítása, illetve megszüntetése során a fenntartó nevében eljáró személlyel szemben, ha az egyszeri hozzájárulás megállapítására, összegére, megfizetésére vagy visszafizetésére vonatkozó szabályokat megszegik,

k) a fenntartóval és a nevében vagyoni előnyt kérő személlyel szemben, valamint azzal a személlyel, szervezettel szemben, amelynek a vagyoni előnyt nyújtották, ha a 119/A. § szerinti tilalmat megsértik.

(2) A szociális foglalkoztatást engedélyező szerv bírságot szabhat ki

a) a foglalkoztatóval szemben, ha jogszabályban előírt határidőben nem kéri a foglalkoztatási engedély módosítását,

b) a foglalkoztatóval, a szociális intézmény vezetőjével szemben, ha a szociális foglalkoztatásra vonatkozó, jogszabályban előírt adatszolgáltatási kötelezettségének ismételten nem, vagy nem a meghatározott módon tesz eleget,

c) a foglalkoztatóval, a szociális intézmény vezetőjével szemben, ha a szociális foglalkoztatásra nem külön jogszabály szerinti szociális foglalkoztatási alkalmassági vizsgálat során kiállított szakvéleménynek megfelelően vagy e szakvélemény hiányában kerül sor,

d) a fenntartóval, a szociális intézmény vezetőjével, a foglalkoztatóval szemben, ha a szociális intézményi ellátottakat - szociális foglalkoztatás keretében - a foglalkoztatási engedélyben nem szereplő tevékenységi körben foglalkoztatja,

e) a foglalkoztatóval, a szociális intézmény vezetőjével szemben, ha a szociális foglalkoztatás során megsérti a 99/D. § (2)-(5) bekezdésében, illetve a 99/E. § (2)-(4) bekezdésében foglaltakat.

(3) Az országos jelentési rendszert működtető szerv bírságot szabhat ki a fenntartóval szemben, ha az országos jelentési rendszerbe történő bejelentési kötelezettségét határidőben részben vagy egészben nem teljesíti, vagy valótlan adatot szolgáltat.

(4) Nem szabható ki bírság, ha a jogsértés elkövetésétől, illetve a jogsértő állapot megszűnésétől számított öt év eltelt, vagy a (3) bekezdés szerinti esetben a hibás vagy hiányos adatról - az adatszolgáltatással megegyező módon - a fenntartó vagy a szociális szolgáltató, intézmény értesítette az országos jelentési rendszert működtető szervet. Ha a jogsértő magatartás folyamatos, a határidő a magatartás abbahagyásakor kezdődik. Ha a jogsértő magatartás azzal valósul meg, hogy valamely helyzetet vagy állapotot nem szüntetnek meg, a határidő mindaddig nem kezdődik el, amíg ez a helyzet vagy állapot fennáll.

(5) A szociális szolgáltató, intézmény vezetőjére vonatkozó rendelkezéseket arra a személyre is alkalmazni kell, aki a szociális szolgáltató, intézmény vezetőjének jogszabályban meghatározott azon feladatát ellátja, amelyből származó jog gyakorlásával, illetve kötelesség megszegésével a jogsértést elkövették.

(6) Az (1)-(2) bekezdés alapján bírság több jogsértés esetén halmozottan, illetve - a jogsértés jellegétől és a felelősség mértékétől függően - több személlyel, szervezettel szemben is kiszabható. A (3) bekezdés alapján bírságot a mulasztással érintett szociális szolgáltatók, intézmények, telephellyel rendelkező szociális szolgáltató, intézmény esetén a mulasztással érintett ellátást nyújtó székhely és a mulasztással érintett telephelyek száma szerint halmozottan is kiszabható, további halmazatban történő megállapításnak nincs helye.

(7) Ha a bírósággal sújtott személy vagy szervezet a megállapított határidőn belül nem intézkedik a jogellenesség megszüntetése érdekében, a bírság ismételten kiszabható.

(8) A bírság más jogkövetkezményekkel egyidejűleg is alkalmazható.

92/M. §⁵⁶⁹ (1) A bírság legmagasabb összege

a) a 92/L. § (1) bekezdés a) pontja szerinti esetben 500 000 forint,

b) a 92/L. § (3) bekezdése szerinti esetben 50 000 forint,

c) az a)-b) pontban nem említett esetben 200 000 forint.

(2) A bírság összegét az eset összes körülményeire, így különösen a jogsértés súlyára, a jogsértéssel okozott érdeksérelem nagyságára, a jogsértő állapot időtartamára, a jogsértő magatartás ismételt tanúsítására és - fenntartóra kiszabott bírság esetén - a bírság megfizetésének az ellátás színvonalára gyakorolt hatására tekintettel kell meghatározni.

(3)-(4)⁵⁷⁰

V. Fejezet

Az intézményi jogviszony

I. cím

Általános szabályok

Az ellátás igénybevételének módja

93. §⁵⁷¹ (1)⁵⁷² A személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevétele önkéntes, az ellátást igénylő, illetve törvényes képviselője szóbeli vagy írásbeli kérelmére, indítványára történik.

(2)⁵⁷³ Ha az ellátást igénylő személy cselekvőképtelen, a kérelmet, illetve indítványt - az érintett személy véleményét lehetőség szerint figyelembe véve - a törvényes képviselője terjeszti elő. A korlátozottan cselekvőképes személy a kérelmét, indítványát a törvényes képviselőjének beleegyezésével vagy - ha e tekintetben a bíróság a cselekvőképességét nem korlátozta - önállóan terjesztheti elő.

(3) Ha a törvényes képviselő ideiglenes gondnok, intézményi elhelyezésre vonatkozó kérelméhez, indítványához a gyámhivatal előzetes jóváhagyása szükséges.

(4)⁵⁷⁴ A kiskorúság miatt korlátozottan cselekvőképes 16 és 18 év közötti személynek a szenvedélybetegek részére nyújtott közösségi alapellátással és nappali ellátással összefüggésben tett jognyilatkozatához nem szükséges a törvényes képviselő beleegyezése vagy utólagos jóváhagyása.

94. §⁵⁷⁵ (1)⁵⁷⁶ A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézményi jogviszony keletkezését

a) a lakóhely szerint illetékes települési önkormányzat képviselő-testületének határozata,

b) a bíróság ideiglenes intézkedést tartalmazó végzése,

c) a bírói ítélet,

d) az átmeneti vagy tartós nevelésbe vett gyermek esetében a gyámhivatal határozata (a továbbiakban a)-d) pont alattiak együtt: beutaló határozat),

e) a személyes gondoskodás iránti kérelemről dönteni jogosult személy intézkedése alapozza meg.

(2)⁵⁷⁷ Pszichiátriai betegek ellátását biztosító bentlakásos intézményi szolgáltatás bíróság általi kötelező elrendelésére abban az esetben kerülhet sor, ha

a) a pszichiátriai beteg további fekvőbeteg-gyógyintézeti kezelést nem igényel, és saját lakóhelyére nem bocsátható vissza, mivel önmaga ellátására nem képes, ellátására alkalmas családtagja nincs, illetve

b) a korábban szociális vagy egészségügyi ellátásban részesült személy esetében tartós bentlakásos intézményi elhelyezés indokolt.

(3)⁵⁷⁸ Amennyiben az intézményi elhelyezés soron kívüliséget igényel, a bíróság a külön jogszabályban meghatározott feltételek fennállása esetén soron kívüli elhelyezésről is dönthet.

94/A. §⁵⁷⁹ (1) Az állami fenntartású intézmény esetén a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátás iránti kérelemről

a)⁵⁸⁰ a települési önkormányzat által fenntartott szociális szolgáltató, nappali és átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény esetében az intézményvezető,

b)⁵⁸¹ a fővárosi önkormányzat által fenntartott tartós bentlakásos intézmény esetében, ha a fenntartó önkormányzat képviselő-testülete eltérően nem rendelkezik, az intézményvezető,

c) a települési önkormányzat - ide nem értve a fővárosi önkormányzat - által fenntartott tartós bentlakásos intézmény esetében, ha a fenntartó önkormányzat képviselő-testülete eltérően nem rendelkezik, az intézményvezető,

d)⁵⁸² a szociál- és nyugdíjpolitikáért felelős miniszter által vezetett minisztérium által fenntartott szociális intézmény esetén az intézményvezető,

e)⁵⁸³ a megyei fenntartó által fenntartott szociális intézmény esetén az intézményvezető dönt.

(2)⁵⁸⁴ Az intézményvezető a döntésről értesíti az ellátást igénylőt, illetve törvényes képviselőjét. Elutasítás esetén az értesítés írásban történik.

(3) Ha az ellátást igénylő, illetve törvényes képviselője az intézmény vezetőjének a (2) bekezdés szerinti döntését vitatja, az arról szóló értesítés kézhezvételétől számított nyolc napon belül a fenntartóhoz fordulhat. Ilyen esetben a fenntartó (önkormányzati intézmény esetén az önkormányzat képviselő-testülete) határozattal dönt a beutalás kérdéséről.

(4) A tartós bentlakásos intézménybe történő beutaló határozat tartalmazza

a) az ellátást nyújtó intézmény megjelölését,

b) az intézményi ellátás időtartamát (határozott vagy határozatlan idejű megjelölését),

c)⁵⁸⁵ idősotthon esetében a gondozási szükséglet vizsgálatának eredményét.

A beutaló határozat egy példányának megküldésével az ellátást nyújtó intézmény vezetőjét is értesíteni kell.

94/B. §⁵⁸⁶ (1) Az állami fenntartású intézmény vezetője - a 20. § (2) bekezdése szerinti nyilvántartás alapján - az igények beérkezésének sorrendjében gondoskodik az ellátást igénylők elhelyezéséről.

(2) Ha az ellátást igénylő soron kívüli elhelyezését kezdeményezték, az intézményvezető dönt a soron kívüli elhelyezésre vonatkozó igény indoklásáról, továbbá - több soron kívüli elhelyezésre vonatkozó igény esetén - az igények teljesítésének sorrendjéről.

94/C. §⁵⁸⁷ (1) Az ellátás igénybevételének megkezdése előtt

a) állami fenntartású intézmény (szolgáltató) esetén az intézményvezető (szolgáltató vezetője),

b) egyházi és nem állami fenntartású intézmény (szolgáltató) esetén a fenntartó vagy az általa megbízott személy

az ellátást igénylővel, illetve törvényes képviselőjével írásban megállapodást köt.

(2) Nem kell az (1) bekezdés szerint megállapodást kötni

a) népkonyhán történő étkeztetés,

b) családsegítés,

c) falu- és tanyagondnoki szolgáltatás,

d) szenvedélybetegek részére nyújtott alacsonyküszöbű ellátás,

e) utcai szociális munka,

f) hajléktalanok nappali melegedője,

g) hajléktalanok éjjeli menedékhelye,

h) ha az ellátás időtartama a 30 napot nem haladja meg, hajléktalanok átmeneti szállása esetén.

(3) Az (1) bekezdés szerinti megállapodás tartalmazza

a) az ellátás kezdetének időpontját,

b) az intézményi ellátás időtartamát (a határozott vagy határozatlan időtartam megjelölését),

c) az igénybevevő számára nyújtott szolgáltatások tartalmát,

d) a személyi térítési díj megállapítására, fizetésére vonatkozó szabályokat, amennyiben az ellátás térítésszerűen történő megvalósításával jár,

e) egyszeri hozzájárulás megfizetésének kötelezettsége esetén a hozzájárulás összegét, továbbá az annak beszámítására, teljes vagy részleges visszafizetésére vonatkozó szabályokat,

f) az ellátás megszüntetésének módjait,

g)⁵⁸⁸ az igénybevevő természetes személyazonosító adatait.

94/D. §⁵⁸⁹ Ha az egyházi, illetve nem állami fenntartó a helyi önkormányzattal, társulással vagy állami szervvel ellátási szerződést kötött, és az ellátási szerződés hatálya alá tartozó esetben a szociális szolgáltatásra irányuló kérelmet elutasítja, az ellátást igénylőt és törvényes képviselőjét írásban köteles értesíteni. Ebben az esetben az ellátást igénylő és törvényes képviselője a döntés ellen a közléstől számított nyolc napon belül az ellátási szerződést megkötő helyi önkormányzathoz, társuláshoz vagy állami szervhez fordulhat. A helyi önkormányzat, a társulás vagy állami szerv a kérelemről határozattal dönt.

A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézményekben ellátottak jogai⁵⁹⁰

94/E. §⁵⁹¹ (1)⁵⁹² A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézményi ellátást igénybe vevő ellátottnak joga van szociális helyzetére, egészségi és mentális állapotára tekintettel a szociális intézmény által

biztosított teljes körű ellátásra, valamint egyéni szükségletei, speciális helyzete vagy állapota alapján az egyéni ellátás, szolgáltatás igénybevételére. Az alapszolgáltatásban részesülő számára az igénybe vett ellátáshoz kapcsolódó, az e törvényben meghatározott általános vagy speciális jogokat is biztosítani kell.

(2)⁵⁹³ A szociális szolgáltatások biztosítása során az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. Az ellátást igénybe vevő jövedelmi helyzetét csak a törvényben, illetve törvény felhatalmazása alapján készült kormányrendeletben meghatározott esetekben és feltételek mellett lehet vizsgálni.

(3) Az ellátást igénybe vevőnek joga van az intézmény működésével, gazdálkodásával kapcsolatos legfontosabb adatok megismeréséhez. Ennek teljesítése érdekében az intézmény vezetője évente tájékoztatót készít az intézmény gazdálkodásáról és azt az intézményben jól látható helyen kifüggeszti, illetve szükség esetén szóban ad tájékoztatást az ellátást igénybe vevő részére. A tájékoztató tartalmazza

a) az intézmény működési költségének összesítését,

b)⁵⁹⁴ a 115/A. § (1) bekezdése szerinti, térítésmentesen biztosított szolgáltatások kivételével az intézményi térítési díj havi összegét,

c) az egy ellátottra jutó havi önköltség összegét.

(4) A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmény az általa biztosított szolgáltatást olyan módon végzi, hogy figyelemmel legyen az ellátást igénybe vevőket megillető alkotmányos jogok maradéktalan és teljes körű tiszteletben tartására, különös figyelemmel

a) az élethez, emberi méltósághoz,

b) a testi épséghez,

c) a testi-lelki egészséghez

való jogra.

(5) Az ellátást igénybe vevőt megilleti személyes adatainak védelme, valamint a magánéletével kapcsolatos titokvédelem. Az igénybevételi eljárás során különös figyelmet kell fordítani arra, hogy az ellátást igénylő adataihoz csak az arra jogosult személyek férjenek hozzá. Az intézményvezető köteles biztosítani továbbá, hogy az intézményi elhelyezés során az ellátott egészségi állapotával, személyes körülményeivel, jövedelmi viszonyaival kapcsolatos információkról más ellátást igénybe vevő, valamint arra illetéktelen személy ne szerezhesen tudomást, különös figyelemmel az ellátást igénybe vevő szociális rászorultságának tényére.

(6) Az intézmény nem korlátozhatja az ellátottat a személyes tulajdonát képező tárgyai, illetve mindennapi használati tárgyai használatában, kivéve a házirendben meghatározott azon tárgyak körét, amelyek veszélyt jelenthetnek az intézményben élők testi épségére. A veszélyeztető tárgyak körét, ezen tárgyak birtoklásának feltételeit, illetve ellenőrzését a házirend szabályozza. A korlátozás azonban nem érintheti a mindennapi használati tárgyakat.

(7) Az intézményvezetőnek gondoskodnia kell az ellátást igénybe vevők intézménybe bevitt vagyontárgyainak, személyes tárgyainak és értékeinek megfelelő és - szükség esetén - biztonságos elhelyezéséről. Az intézmény a házirendben szabályozhatja - figyelemmel a raktározási és elhelyezési lehetőségekre -, hogy az egyes ellátást igénybe vevők milyen nagyságú, illetve milyen mennyiségű, az intézményi élethez szükséges, azzal összefüggő személyes tárgy intézménybe történő bevitelére jogosultak. Ezen kívül a vagyoni- és értékmegőrzés nem korlátozható arra való hivatkozással, hogy az intézmény nem tud megfelelő feltételeket kialakítani a megőrzésre. Amennyiben az ellátást igénybe vevőt korlátozzák a személyes tárgyainak bevitelében, erről az igénybevételhez kapcsolódó megállapodásban is rendelkezni kell.

(8) Ha az ellátást igénybe vevő vagyontárgya vagy értéktárgya a megőrzés szempontjából speciális feltételeket igényel, az intézmény köteles segítséget nyújtani az ellátást igénybe vevő részére a megfelelő elhelyezéshez, illetve annak igénybevételéhez vagy eléréséhez.

(9) Az ellátást igénybe vevőnek joga van az intézményen belüli és intézményen kívüli szabad mozgásra, figyelemmel a saját és társai nyugalomára, biztonságára. Az intézmény házirendje meghatározza az intézményből történő távozás és visszatérés rendjét. Az ellátást igénybe vevőnek az igénybevételi eljárás során részletes és pontos tájékoztatást kell adni az intézményen belüli és az eltávozás esetére kialakított szabályokról.

(10) Az ellátást igénybe vevőnek joga van családi kapcsolatainak fenntartására, rokonok, látogatók fogadására. Az intézményvezető a házirendben szabályozott módon rendelkezhet a látogatás rendjéről, és meg kell határozni azokat az eseteket, amikor a látogatók látogatási időn kívül is kapcsolatot tarthatnak az ellátást igénybe vevővel. A látogatók fogadása során figyelemmel kell lenni az intézményben élő más személyek nyugalomára.

(11) Az intézményvezető a házirendben szabályozott módon és esetekben intézkedhet a látogatás rendjét szándékosan és súlyosan megzavaró személyekkel szemben.

(12) Amennyiben az intézményben ellátott személy betegsége miatt ápolásra, gyógykezelésre szorul, ellátása során figyelemmel kell lenni az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (a továbbiakban: Eütv.) beteg jogait szabályozó rendelkezéseire.

(13)⁵⁹⁵ Amennyiben az ellátást igénybe vevő egészségi állapotánál vagy egyéb körülményeinél fogva közvetlenül nem képes a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező szervek megkeresésére, az intézményvezető segítséget nyújt ebben, illetve értesíti az ellátott törvényes képviselőjét, vagy az ellátott jogi képviselőt az ellátott jogainak gyakorlásához szükséges segítségnyújtás céljából.

(14) Az intézményvezető tizenöt napon belül köteles a panasztevőt írásban értesíteni a panasz kivizsgálásának eredményéről. Amennyiben az intézményvezető határidőben nem intézkedik, vagy a panasztevő nem ért egyet az intézkedéssel, az intézkedés kézhezvételétől számított nyolc napon belül a fenntartóhoz fordulhat jogorvoslással.

Az egyes ellátotti csoportok speciális jogai⁵⁹⁶

94/F. §⁵⁹⁷ (1) Az egyes szociális intézmények ellátását igénybe vevő személynek, törvényes képviselőjének joga van az ellátott állapotának felülvizsgálatával kapcsolatos információk megismerésére. Az intézmény vezetője a felülvizsgálatot megelőzően, valamint a felülvizsgálatot követően írásban tájékoztatja az ellátást igénybe vevőt - annak állapotát figyelembe véve -, illetve törvényes képviselőjét a felülvizsgálat céljáról, folyamatáról, valamint annak eredményéről.

(2) A fogyatékos személyek jogainak érvényesülése érdekében figyelemmel kell lenni különösen

a) az akadálymentes környezet biztosítására,

b) az információkhoz, az ellátottat érintő legfontosabb adatokhoz való hozzáférés biztosítására,

c) a képességek, készségek fejlesztésére, illetve az állapotfenntartás vagy -javítás lehetőségeinek megteremtésére,

d) az önrendelkezés elvére, a fogyatékos személy életvitelével kapcsolatos döntéseinek tiszteletben tartására,

e) társadalmi integrációjukhoz való jogra, más személyekkel történő kapcsolat létesítésére, kapcsolattartásra, valamint intézmények, szolgáltatások igénybevétele, elérésére.

94/G. §⁵⁹⁸ (1) Az Eütv. 188. § d) pontjában meghatározott betegeket ellátó valamennyi bentlakásos intézményben az Eütv. szerinti veszélyeztető vagy közvetlen veszélyeztető magatartás tanúsítása esetén a pszichiátriai betegek jogaira vonatkozó rendelkezések figyelembevétele mellett az Eütv. 192. §-át kell alkalmazni az e § szerinti eltérésekkel.

(2) Az Eütv. 192. §-a alkalmazása során az Eütv. szerinti kezelőorvos feladatait az intézmény orvosa látja el, valamint a korlátozó módszerek, eljárások (a továbbiakban együtt: korlátozó intézkedés) alkalmazását a külön jogszabályban meghatározott írásos formában kell dokumentálni. Az intézmény orvosának elérhetősége hiányában az intézményvezető által műszakonként kijelölt, a korlátozó intézkedés alkalmazására döntési joggal rendelkező ápoló jogosult az intézkedés elrendelésére, ebben az esetben az intézmény orvosát és az intézmény vezetőjét a korlátozó intézkedés alkalmazásáról haladéktalanul tájékoztatni kell.

(3) Az intézmény orvosa a korlátozó intézkedés alkalmazásáról tájékoztatja az intézmény vezetőjét. Az intézményvezető feladata az intézkedéshez szükséges feltételek, illetve szükség esetén a többi ellátott védelmének biztosítása. A korlátozásról az intézményvezető negyvennyolc órán belül köteles tájékoztatni a törvényes képviselőt és az ellátott jogi képviselőt.

(4) A korlátozó intézkedés alkalmazása ellen az ellátást igénybe vevő vagy törvényes képviselője panasszal élhet az intézmény fenntartójánál. A panasz kivizsgálásához és a döntéshez a fenntartó szakértőként pszichiáter szakorvost vesz igénybe.

94/H. §⁵⁹⁹ (1) A hajléktalan személyeket ellátó bentlakásos intézményben elhelyezett személyek esetében különös figyelemmel kell lenni az emberi méltóság védelmére. Az intézmény vezetője a lehetőségek figyelembevételével köteles olyan feltételeket biztosítani, ahol a hajléktalan személyek alapvető tisztálkodási, pihenési feltételei nyugodt körülmények között adóttak.

(2) A hajléktalan személy intézményi szolgáltatásának igénybevétele nem tehető függővé olyan információktól, mely korábbi életvitelével, előéletével kapcsolatos.

(3) A hajléktalan személyeket ellátó intézmény vezetője az ellátott személyek részére köteles postacímet biztosítani, és a részükre szóló küldeményt átadni.

94/I. §⁶⁰⁰ A szenvedélybetegeket ellátó bentlakásos intézményben különös figyelmet kell fordítani az ellátottak adatainak, személyiségi jogainak védelmére.

94/J. §⁶⁰¹ A gondnokság alatt álló jogosult érdekeinek védelmében az intézményvezető köteles kezdeményezni új gondnok kirendelését, ha a gondnok a gondnoki teendőket nem megfelelően látja el, különösen, ha nem a gondnokolt érdekeinek figyelembevételével végzi ezen feladatokat.

Az ellátott jogi képviselő⁶⁰²

94/K. §⁶⁰³ (1)⁶⁰⁴ Az ellátottjogi képviselő a személyes gondoskodást nyújtó alap- és szakosított ellátást biztosító intézményi elhelyezést igénybe vevő, illetve a szolgáltatásban részesülő részére nyújt segítséget jogai gyakorlásában. Működése során tekintettel van az egészségügyi és a hozzájuk kapcsolódó személyes adatok kezeléséről és védelméről szóló 1997. évi XLVII. törvény rendelkezéseire.

(2) Az ellátottjogi képviselő feladatai

a) megkeresésre, illetve saját kezdeményezésre tájékoztatást nyújthat az ellátottakat érintő legfontosabb alapjogok tekintetében, az intézmény kötelezettségeiről és az ellátást igénybe vevőket érintő jogokról,

b) segíti az ellátást igénybe vevőt, törvényes képviselőjét az ellátással kapcsolatos kérdések, problémák megoldásában, szükség esetén segítséget nyújt az intézmény és az ellátott között kialakult konfliktus megoldásában,

c)⁶⁰⁵ segít az ellátást igénybe vevőnek, törvényes képviselőjének panasza megfogalmazásában, kezdeményezheti annak kivizsgálását az intézmény vezetőjénél és a fenntartónál, segítséget nyújt a hatóságokhoz benyújtandó kérelmek, beadványok megfogalmazásában,

d)⁶⁰⁶ a jogviszony keletkezése és megszűnése, továbbá az áthelyezés kivételével eljárhat az intézményi ellátással kapcsolatosan az intézmény vezetőjénél, fenntartójánál, illetve az arra hatáskörrel és illetékességgel rendelkező hatóságnál, és ennek során - írásbeli meghatalmazás alapján - képviselheti az ellátást igénybe vevőt, törvényes képviselőjét,

e) az intézmény vezetőjével történt előzetes egyeztetés alapján tájékoztatja a szociális intézményekben foglalkoztatottakat az ellátottak jogairól, továbbá ezen jogok érvényesüléséről és a figyelembevételéről a szakmai munka során,

f) intézkedést kezdeményezhet a fenntartónál a jogszabálysértő gyakorlat megszüntetésére,

g) észrevételt tehet az intézményben folytatott gondozási munkára vonatkozóan az intézmény vezetőjénél,

h)⁶⁰⁷ amennyiben az ellátottak meghatározott körét érintő jogsértés fennállását észleli, intézkedés megtételét kezdeményezheti a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező hatóságok felé,

i) a korlátozó intézkedésekre, eljárásokra vonatkozó dokumentációt megvizsgálhatja.

(3)⁶⁰⁸ Az ellátottjogi képviselő e célra létrehozott szervezet keretében működik.

(4) A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmény vezetője az ellátottakat tájékoztatja az ellátottjogi képviselő által nyújtható segítségadás lehetőségéről, az ellátottjogi képviselő elérhetőségéről.

(5)⁶⁰⁹ A szociális szolgáltató, intézmény vezetője, fenntartója, valamint az ellátottjogi képviselő által megkeresett hatóság a külön jogszabályban meghatározott határidőn belül megvizsgálja az ellátottjogi képviselő észrevételét, kezdeményezését, megkeresését, és az ezzel kapcsolatos érdemi állásfoglalásáról, intézkedéséről őt tájékoztatja.

(6)⁶¹⁰

(7) Az ellátottjogi képviselő munkaköre pályázat alapján tölthető be, külön jogszabályban meghatározott felsőfokú iskolai végzettséggel.⁶¹¹

(8) Az ellátottjogi képviselő jogosult

a) a szociális szolgáltató vagy intézmény működési területére belépni,

b)⁶¹² a vonatkozó iratokba betekinteni, azokról másolatot készíteni, az intézmény működésére vonatkozó dokumentumokat megismerni,

c)⁶¹³ a szolgáltatást nyújtó személyekhez és az ellátottakhoz kérdést intézni, velük megbeszélést, egyeztetést kezdeményezni és folytatni.

(9) Az ellátottjogi képviselő köteles az ellátást igénybe vevőre vonatkozó és tudomására jutott orvosi titkot megtartani, és az ellátást igénylő személyes adatait a vonatkozó jogszabályok szerint kezelni.

(10)⁶¹⁴ Nem lehet ellátottjogi képviselő, aki

a) büntetett előéletű, vagy

b) a tevékenységének ellátását kizáró foglalkozástól eltiltás hatálya alatt áll.

(11)⁶¹⁵ Azt a tényt, hogy a (10) bekezdés szerinti kizáró ok nem áll fenn,

a) az ellátottjogi képviselői munkakör betöltésére pályázatot benyújtó személy a pályázat benyújtásával egyidejűleg,

b) az ellátottjogi képviselő - tevékenysége gyakorlásának időtartama alatt - az ellátottjogi képviselő céljára létrehozott szervezet vezetőjének írásbeli felhívására, a felhívástól számított tizenöt munkanapon belül, ha e határidőn belül az ellátottjogi képviselőn kívül álló ok miatt nem lehetséges, az ok megszűnését követően haladéktalanul

hatósági bizonyítvánnyal igazolja.

(12)⁶¹⁶ Az ellátottjogi képviselő céljára létrehozott szervezet vezetője az ellátottjogi képviselő tevékenysége gyakorlásának időtartama alatt írásban, a mulasztás jogkövetkezményeinek ismertetésével felhívhatja az ellátottjogi képviselőt annak igazolására, hogy vele szemben a (10) bekezdés szerinti kizáró ok nem áll fenn. Ha az ellátottjogi képviselő igazolja, hogy vele szemben nem áll fenn a (10) bekezdés szerinti kizáró ok, az ellátottjogi képviselő céljára létrehozott szervezet az igazolás céljából a bűnügyi nyilvántartó

szerv által kiállított hatósági bizonyítvány kiadása iránti eljárásért megfizetett igazgatási szolgáltatási díjat az ellátottjogi képviselő részére megtéríti.

(13)⁶¹⁷ Az ellátottjogi képviselő megbízását az ellátottjogi képviselő céljára létrehozott szervezet vezetője megszünteti, ha

a) az ellátottjogi képviselő a (11) bekezdés b) pontjában foglalt kötelezettségének az ismételt szabályszerű felhívástól számított tizenöt munkanapon belül sem tesz eleget, és nem bizonyítja, hogy a kötelezettség elmulasztása rajta kívül álló ok következménye, az ismételt felhívástól számított tizenötödik munkanapon,

b) ha a (10) bekezdésben meghatározott kizáró ok fennállását az ellátottjogi képviselő céljára létrehozott szervezet vezetője az igazolás céljából a bünyügyi nyilvántartó szerv által kiállított hatósági bizonyítvány tartalma alapján megállapítja, e megállapításnak az ellátottjogi képviselő részére történő kézbesítése napján.

(14)⁶¹⁸ A (11) bekezdés alapján megismert személyes adatokat az ellátottjogi képviselő céljára létrehozott szervezet vezetője

a) az ellátottjogi képviselői munkakör betöltésére benyújtott pályázat elbírálásáig,

b) az ellátottjogi képviselő megbízása megszűnéséig kezeli.

A szociális szolgáltatást végzők jogai⁶¹⁹

94/L. §⁶²⁰ (1) A szociális ágazatban foglalkoztatottak, vagy munkaviszonyban álló személyek esetében biztosítani kell, hogy a munkavégzéshez kapcsolódó megbecsülést megkapják, tiszteletben tartásuk emberi méltóságukat és személyiségi jogukat, munkájukat elismerjék, valamint a munkáltató megfelelő munkavégzési körülményeket biztosítson számukra.

(2) Közfeladatot ellátó személynek minősül az alábbi munkaköröket betöltő személy:

a) a házi segítségnyújtást végző szociális gondozó, ideértve a vezető gondozó,

b) a családgondozó,

c) a támogató szolgálatot, a pszichiátriai betegek közösségi ellátását, a szenvedélybetegek ellátását végző szociális gondozó,

d) a hajléktalan személyek ellátását végző szociális segítő és utcai szociális munkás,

e) az előgondozással megbízott személy,

f)⁶²¹ az intézményi ellátásban foglalkoztatott ápoló, intézményvezető ápoló, gondozó, szociális, mentálhigiénés munkatárs,

g)⁶²² a falu- és a tanyagondnok.

(3) A bentlakásos intézménynek rendelkeznie kell - a szolgáltatásban foglalkoztatottak védelme érdekében - az ellátást igénybe vevők részéről esetlegesen felmerülő veszélyhelyzet kezelésére vonatkozó belső utasítással.

(4)⁶²³ Azoknak a munkavállalóknak a munkaidejét, pihenőidejét, előmeneteli és illetményrendszerét, akik olyan egyházi vagy nem állami fenntartású szolgáltatónál, intézménynél dolgoznak, amely után a fenntartó normatív állami hozzájárulásban részesül - ideértve a 127. § (4) bekezdés szerinti szolgáltatót, intézményt is - , a Kjt. 55-80. §-a szerint kell megállapítani. E rendelkezésektől akkor lehet eltérni, ha azzal a munkavállaló kizárólag előnyt szerez.

(5)⁶²⁴ A szociális szolgáltatónál és szociális intézményben történő foglalkoztatás esetén a Kjt. 41. § (2) bekezdésének a) pontja nem alkalmazható.

(6)⁶²⁵ A szociális intézményben, illetve szociális szolgáltatónál munkaviszonyban, közalkalmazotti jogviszonyban foglalkoztatott személynek, ha a beosztás szerinti napi munkaidejének kezdő időpontja rendszeresen változik, a tizenégy és tizenhét óra közötti időtartam alatt történő munkavégzés esetén 15% bérpótlék jár, ha a munkáltató napi üzemelési ideje meghaladja a munkavállaló napi teljes munkaidejét és a közalkalmazottak, munkavállalók időszakonként rendszeresen, egy napon belül egymást váltva végzik azonos tevékenységüket.

Tájékoztatási kötelezettség

95. § (1) A személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátás feltételeiről a kérelem benyújtásakor a kérelmezőt tájékoztatni kell. Az ellátás megkezdésének legkorábbi időpontjáról az intézmény vezetője a jogosultat, illetve hozzátartozóját értesíti.

(2)⁶²⁶ A bentlakásos intézményi ellátás esetén az (1) bekezdés szerinti értesítés, illetőleg tájékoztatás tartalmazza

a) az igénybevétel megkezdésére fenntartott legalább nyolcnapos határidőt, továbbá az annak elmulasztása esetén követendő eljárást;

b) az intézménybe való felvételre, az intézményi jogviszony létesítéséhez szükséges okiratokra, személyes használati tárgyakra, hozzátartozói nyilatkozatokra, a személyes megjelenésre vonatkozó szabályokat és más, jogszabályban meghatározott feltételeket.

(3)⁶²⁷ Ha a jogosult a bentlakásos intézménybe az igénybevételre biztosított időtartamon belül nem költözik be, és ennek okáról az intézmény vezetőjét nem értesíti, az intézmény vezetője megkeresi a jogosult lakóhelye (tartózkodási helye) szerint illetékes jegyzőt.

(4)⁶²⁸ A jegyző a (3) bekezdés szerinti megkeresésre tájékoztatást ad

a) a jogosult tartózkodási helyéről;

b) a beköltözés elmaradásának indokairól;

c) az intézményi ellátás igénybevételének várható időpontjáról.

(5)⁶²⁹ Ha a jegyző tájékoztatása szerint a jogosult az intézményi ellátást neki fel nem róható okból nem tudta megkezdni, az intézményvezető az akadályoztatásra okot adó körülmény megszűnését követő 30 napon belül lehetőség szerint gondoskodik az érintett elhelyezéséről. Egyéb esetben kezdeményezi a beutalás megszüntetését.

96. § (1) Az intézménybe való felvételkor az intézmény tájékoztatást ad a jogosult és hozzátartozója számára

a) az intézményben biztosított ellátás tartalmáról és feltételeiről;

b) az intézmény által vezetett nyilvántartásokról;

c)⁶³⁰ a bentlakásos intézményi elhelyezéskor a jogosult és hozzátartozói közötti kapcsolattartás, különösen a látogatás, a távozás és a visszatérés rendjéről;

d) panaszjoguk gyakorlásának módjáról;

e) az intézményi jogviszony megszűnésének eseteiről;

f) az intézmény házirendjéről;

g) a fizetendő térítési díjról, teljesítési feltételeiről, továbbá a mulasztás következményeiről;

h)⁶³¹ a jogosult jogait és érdekeit képviselő társadalmi szervezetekről.

(2)⁶³²

(3)⁶³³ A jogosult és hozzátartozója az intézménybe való felvételkor köteles

a) nyilatkozni az (1) bekezdésben meghatározott tájékoztatásban foglaltak tudomásulvételéről, tiszteletben tartásáról;

b) adatokat szolgáltatni az intézményben e törvény alapján vezetett nyilvántartásokhoz;

c)⁶³⁴ nyilatkozni arról, hogy a szociális ellátásra való jogosultság feltételeit és a jogosult, továbbá a közeli hozzátartozója természetes személyazonosító adataiban beállott változásokat haladéktalanul közli az intézmény vezetőjével.

96/A. §⁶³⁵ (1)⁶³⁶ A tájékoztatási kötelezettség teljesítése érdekében a módszertani intézmény ismertetőt készít a feladatkörébe tartozó szociális intézményekről. Az esetleges intézményi változások ismeretében évente elvégzi az adatok szükség szerinti módosítását. Az ismertető az intézmény székhelyét, telephelyeit, a szolgáltatások körét, az intézménybe történő felvétel, illetve az elhelyezés körülményeire, valamint az ellátottjogi képviselő személyére, elérhetőségére vonatkozó adatokat tartalmazza.

(2) A szociális intézmény a módszertani intézmény feladatának teljesítéséhez közli az (1) bekezdésben meghatározott adatokat. Az esetleges változásokat azok keletkezésétől számított 30 napon belül közli a módszertani intézménnyel.

A jogosultak érdekvédelme

97. §⁶³⁷ Az intézményvezető az ellátás igénybevételekor a fenntartó által jóváhagyott intézményi házirend egy példányát átadja a jogosultnak. Egyébként a házirendet az intézményben jól látható helyen ki kell függeszteni és gondoskodni kell arról, hogy az a jogosultak hozzátartozói és az intézmény dolgozói számára folyamatosan hozzáférhető legyen.

98. §⁶³⁸

99. § (1)⁶³⁹ A tartós bentlakásos intézmény fenntartója köteles meghatározni az intézményi jogviszonyban állók és az ellátásra jogosultak érdekvédelmét szolgáló fórum (a továbbiakban: érdekképviselői fórum) megalakításának és tevékenységének szabályait.

(2)⁶⁴⁰ Az érdekképviselői fórum a tartós bentlakásos intézménnyel intézményi jogviszonyban állók jogainak, érdekeinek érvényesülését elősegíteni hivatott szerv, mely a házirendben meghatározott feltételek és eljárás szerint működik. Az érdekképviselői fórum megalakítását a székhelyen, illetve telephelyenként kell biztosítani.

(3)⁶⁴¹ Az érdekképviselői fórum tagjai

a) választás alapján, az intézményi ellátást igénybe vevők közül

aa) kettőszáz férőhelyig kettő fő,

ab) kettőszáz férőhely felett négy fő;

- b) választás alapján, az ellátottak hozzátartozói, illetve törvényes képviselői közül egy fő;
- c) választás alapján, az intézmény dolgozóinak képviseletében egy fő;
- d) kijelölés alapján, az intézményt fenntartó szervezet képviseletében egy fő.

(4)⁶⁴² Az érdek-képviselési fórum

a) előzetesen véleményezi az intézmény vezetője által készített, az ellátottakkal, valamint az intézmény belső életével kapcsolatos dokumentumok közül a szakmai programot, az éves munkatervet, a házirendet, az ellátottak részére készült tájékoztatókat,

b) megtárgyalja az intézményben élők panaszait - ide nem értve a jogviszony keletkezésével, megszüntetésével és az áthelyezéssel kapcsolatos panaszokat -, és intézkedést kezdeményez az intézményvezető felé,

c) tájékoztatást kérhet az intézményvezetőtől az ellátottakat érintő kérdésekben, az ellátás szervezésével kapcsolatos feladatokban,

d)⁶⁴³ intézkedés megtételét kezdeményezheti a fenntartó felé, valamint más, hatáskörrel és illetékességgel rendelkező hatóságok, szervek felé, amennyiben az intézmény működésével kapcsolatos jogszabálysértésre utaló jeleket észlel.

(5)⁶⁴⁴ Az érdekképviselési fórum működésének és választásának részletes szabályait a házirend tartalmazza.

99/A. §⁶⁴⁵ A nappali ellátást nyújtó és a bentlakásos intézményekben az ellátottak érdekeik közösségben történő képviselésére és közösségi életük megszervezésére - választott képviselőikből - ellátotti önkormányzatot hozhatnak létre, amely ellátja az intézmény szervezeti és működési szabályzatában, illetve házirendjében meghatározott feladatokat. Az ellátotti önkormányzat megalakítása az érdek-képviselési fórum működését és a 99. § (4) bekezdésében meghatározott feladatait nem érinti.

Az ellátottak szociális intézményen belüli foglalkoztatása⁶⁴⁶

99/B. §⁶⁴⁷ (1) Az intézményi jogviszonyban álló személy intézményen belüli foglalkoztatása az intézmény szakmai programja alapján, az egyéni gondozási, fejlesztési, illetve rehabilitációs tervben foglaltak szerint, az ellátott meglévő képességeire építve, korának, fizikai és mentális állapotának megfelelően munka-rehabilitáció vagy fejlesztő-felkészítő foglalkoztatás keretében biztosítható (a továbbiakban együtt: szociális foglalkoztatás).

(2)⁶⁴⁸ A szociális foglalkoztatásban foglalkoztatóként az a személy, illetve szervezet vehet részt, aki erre a szociális hatóság által kiadott engedéllyel rendelkezik (a továbbiakban: szociális foglalkoztatási engedély). A szociális foglalkoztatás személyi és tárgyi feltételeit, engedélyezésének és szakmai ellenőrzésének szabályait külön jogszabály tartalmazza.

(3)⁶⁴⁹ A szociális foglalkoztatás feltétele az ellátott rehabilitációs alkalmassági vizsgálatának elvégzése.

(4)⁶⁵⁰ Az ellátott foglalkoztatásáról - a rehabilitációs alkalmassági vizsgálat eredménye alapján - a szociális intézmény vezetője dönt. Az intézményvezető a döntésről írásban értesíti az ellátottat, illetve törvényes képviselőjét, valamint - amennyiben az ellátott munkavégzésre irányuló jogviszonyban áll - az ellátottat foglalkoztató személyt, illetve szervezetet. Ha az ellátott, illetve törvényes képviselője az intézmény vezetőjének döntését vitatja, az arról szóló értesítés kézhezvételétől számított nyolc napon belül a fenntartóhoz fordulhat, amely 15 napon belül dönt az ellátott foglalkoztatásáról.⁶⁵¹

(5) Az ellátottat foglalkoztató személy, illetve szervezet a szociális intézmény vezetője, illetve a fenntartó döntésének beérkezését követő 15 napon belül - szükség esetén - ajánlatot tesz a foglalkoztatásra irányuló jogviszony módosítására az ellátott, illetve törvényes képviselője részére. Ha az ajánlattételt követő 15 napon belül az ellátott, illetve törvényes képviselője nem nyilatkozik, vagy az ajánlatot nem fogadja el, a foglalkoztatásra irányuló jogviszony megszűnik.⁶⁵²

(6) A foglalkoztató a foglalkoztatásra irányuló jogviszony (5) bekezdés szerinti módosításáról, illetve megszűnéséről - a módosítást, megszűnést követő 3 napon belül, módosítás esetén a szerződés másolatának egyidejű megküldésével - írásban tájékoztatja a szociális intézményt.

99/C. §⁶⁵³ (1)⁶⁵⁴ A szociális hatóság - a szociális foglalkoztatással kapcsolatos hatósági ellenőrzés érdekében - nyilvántartást vezet az illetékességi területén lévő szociális intézményben biztosított szociális foglalkoztatásról. A nyilvántartás tartalmazza

a) a foglalkoztató nevét, címét, székhelyét, telephelyét, a szociális foglalkoztatási engedély másolatát;

b)⁶⁵⁵ a foglalkoztatott természetes személyazonosító adatait, lakó-, illetve tartózkodási helyét, a rehabilitációs alkalmassági vizsgálatot végző szociális szakértői szerv szakértői véleményét, valamint a foglalkoztatásra irányuló megállapodásnak, illetve munkaszerződésnek a másolatát.

(2)⁶⁵⁶ Az (1) bekezdés szerinti nyilvántartásban foglalt adatokat, dokumentumokat a szociális intézmény szolgáltatja. A szociális intézmény az adatokban történt változást 15 napon belül jelzi a szociális hatóságnak.⁶⁵⁷

(3)⁶⁵⁸ A szociális hatóság ellenőrzi, hogy az (1) bekezdés szerinti nyilvántartásban foglaltaknak megfelelően történik-e a foglalkoztatás.

(4) A szociális intézmény a szociális foglalkoztatás keretében foglalkoztatott után támogatást igényelhet (a továbbiakban: szociális foglalkoztatási támogatás). A szociális foglalkoztatási támogatást munka-rehabilitációs díjra, bérjellegű kifizetésekre, valamint a foglalkoztatáshoz kapcsolódó személyi és dologi kiadásokra, valamint tárgyieszköz-beszerzésekre kell fordítani. A szociális foglalkoztatási támogatás igénylésének és a támogatás felhasználása ellenőrzésének szabályait külön jogszabály tartalmazza.

(5)⁶⁵⁹

(6) A szociális foglalkoztatás keretében foglalkoztatott személy után a megváltozott munkaképességűek foglalkoztatásának támogatása előirányzatból külön jogszabály szerinti költségvetési támogatás (dotáció) nem igényelhető.

(7)⁶⁶⁰ A szociális hatóság a szociális foglalkoztatásról vezetett nyilvántartásból az országos, illetve ágazati érdekegyeztetésben történő részvétel megállapítása céljából, a megállapításra törvényben feljogosított hatóság igénylése alapján az (1) bekezdés a) pontjában meghatározott adatokat, továbbá a b) pontban meghatározott adatokból a foglalkoztatottak létszámára vonatkozóan adatot szolgáltat.

99/D. §⁶⁶¹ (1) A munka-rehabilitáció célja a szociális intézményben ellátott személy munkakészségének, valamint testi és szellemi képességeinek munkavégzéssel történő megőrzése, illetve fejlesztése, továbbá a fejlesztő-felkészítő foglalkoztatásra való felkészítés.

(2) A munka-rehabilitáció az intézményi jogviszony keretében történik. A munka-rehabilitációban történő részvételről az ellátott, illetve - amennyiben az ellátott jognyilatkozata a Ptk. 15/A. §-ának (1) bekezdése alapján semmisnek minősülne - törvényes képviselője írásban, a (3)-(6) bekezdésben foglaltak figyelembevételével megállapodást köt a szociális intézmény vezetőjével. Ez utóbbi esetben a megállapodást az ellátott aláírhatja. A megállapodás tartalmazza

a) a munka-rehabilitáció keretében végzett tevékenység részletes leírását,

b) a munka-rehabilitáció időbeosztását,

c) a munka-rehabilitációs díj havi összegét,

d) szándéknyilatkozatot arra nézve, hogy az ellátott testi és szellemi képességeihez mérten elvárható módon közreműködik a munka-rehabilitációban.

(3) A munka-rehabilitációs tevékenység megválasztásánál a szociális intézmény vezetője figyelembe veszi az ellátott testi és szellemi képességeit, és speciális szükségleteinek megfelelően biztosítja az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeit.

(4)⁶⁶² A munka-rehabilitáció időbeosztását az ellátott állapotának, képességeinek figyelembevételével egyénileg kell meghatározni az egyéni gondozási, fejlesztési, illetve rehabilitációs tervben úgy, hogy a foglalkoztatás időtartama nem haladhatja meg a napi 6 és a heti 30 órát, és el kell érnie a napi 4 és a heti 20 órát.

(5) Munka-rehabilitáció esetén a szociális intézmény vezetője az ellátottat munka-rehabilitációs díjban részesíti. A munka-rehabilitációs díj havi összege nem lehet kevesebb a mindenkori kötelező legkisebb munkabér 30%-ánál.

(6) A szociális intézmény vezetője a munka-rehabilitációra vonatkozó megállapodás módosítását, illetve - különösen indokolt esetben - megszüntetését kezdeményezi, ha az ellátott a foglalkoztatás során

a) saját, illetve más személy testi épségét, egészségét veszélyezteti,

b) egyébként olyan magatartást tanúsít, amely mellett biztonságos foglalkoztatása nem tartható fenn.

(7)⁶⁶³

99/E. §⁶⁶⁴ (1) A fejlesztő-felkészítő foglalkoztatás célja a szociális intézményben ellátott személy számára munkafolyamatok betanítása és foglalkoztatása révén az önálló munkavégző képesség kialakítása, helyreállítása, fejlesztése, valamint az ellátott felkészítése védett munka keretében, illetve a nyílt munkaerőpiacon történő önálló munkavégzésre.

(2)⁶⁶⁵ A fejlesztő-felkészítő foglalkoztatás

a) az ellátott, és

b) az intézmény vagy az intézménnyel az ellátottak foglalkoztatására megállapodást kötött szervezet által, legfeljebb egy évre kötött munkaszerződés alapján, a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény szerinti határozott idejű munkaviszony keretében folytatható. Az intézményi jogviszony megszűnése esetén a fejlesztő-felkészítő foglalkoztatásra irányuló jogviszony is megszűnik.

(3) Az intézmény és az intézménnyel az ellátottak foglalkoztatására megállapodást kötő szervezet közötti szerződésre a 122/B. §-ban foglaltakat megfelelően kell alkalmazni.

(4) A fejlesztő-felkészítő foglalkoztatás keretében

a) a 16. életévét betöltött személy foglalkoztatható,

b) a foglalkoztatás időtartama nem haladhatja meg a napi 8 órát és a heti 40 órát,

c) munkaidőkeret nem alkalmazható,

- d) ha a munkavállaló napi munkaideje a négy és fél órát meghaladja, részére legalább 30 perc munkaközi szünetet kell biztosítani,
- e) a munkavállaló éjszakai munkára, rendkívüli és többműszakos munkavégzésre, ügyeletre, készenlétre nem vehető igénybe,
- f) a kiküldetésre, kirendelésre, munkaerő-kölcsönzésre vonatkozó szabályok nem alkalmazhatók.

Az intézményi jogviszony megszűnése

100. §⁶⁶⁶ Az intézményi jogviszony megszűnik

a) az intézmény jogutód nélküli megszűnésével,

b) a jogosult halálával,

c) a határozott idejű intézeti elhelyezés esetén a megjelölt időtartam lejártával, kivéve, ha e törvény rendelkezései alapján az elhelyezés időtartama meghosszabbítható.

101. §⁶⁶⁷ (1) Az állami fenntartású intézményi jogviszony megszüntetését a jogosult, illetve törvényes képviselője kezdeményezheti. A jogosult, illetve törvényes képviselője kezdeményezése alapján az intézményvezető az intézményi jogviszonyt megszünteti. Ilyen esetben a jogviszony a felek megegyezése szerinti időpontban, ennek hiányában a megállapodásban foglaltak szerint szűnik meg.

(2) Az intézményvezető az intézményi jogviszonyt megszünteti, ha a jogosult

- a) másik intézménybe történő elhelyezése indokolt,
- b) a házirendet súlyosan megsérti,
- c) intézményi elhelyezése nem indokolt.

(3) Az intézmény vezetője az ellátás megszüntetéséről, valamint a megszüntetés ellen tehető panaszról írásban értesíti a jogosultat, illetve törvényes képviselőjét. Ha a megszüntetéssel a jogosult, illetve törvényes képviselője nem ért egyet, az értesítés kézhezvételétől számított nyolc napon belül az intézmény fenntartójához fordulhat. Ilyen esetben az ellátást változatlan feltételek mellett mindaddig biztosítani kell, amíg a fenntartó, illetve a bíróság jogerős és végrehajtható határozatot nem hoz.

(4) Ha az intézményi jogviszonyt beutaló határozat alapozza meg, a jogviszony megszüntetésére az (1)-(2) bekezdésben foglaltakat értelemszerűen alkalmazni kell, azonban a jogviszonyt a beutaló szerv határozata szünteti meg.

102. §⁶⁶⁸ (1)⁶⁶⁹ Egyházi és nem állami fenntartású szolgáltató, intézmény esetén az intézményi jogviszony megszűnik, ha a 94/C. § szerinti megállapodást az ellátott, illetve törvényes képviselője vagy a fenntartó felmondja.

(2) Ápolást, gondozást nyújtó intézmény és ápoló, gondozó célú lakóotthon esetén a fenntartó a megállapodást akkor mondhatja fel, ha az ellátott a házirendet súlyosan megsérti.

(3) A felmondási idő, ha a 94/D. § szerinti megállapodás másként nem rendelkezik,

- a) alapszolgáltatás esetén tizenöt nap,
- b) bentlakásos intézmény esetén három hónap.

(4)⁶⁷⁰ Ha egyházi és nem állami fenntartású szolgáltató, intézmény esetén a 94/C. § szerint megkötött megállapodás felmondásának jogszerűségét az ellátott, a törvényes képviselője, a térítési díjat vagy az egyszeri hozzájárulást megfizető személy, illetőleg a fenntartó vitatja, kérheti a bíróságtól a megállapodás jogellenes felmondásának megállapítását. Az ellátást változatlan feltételek mellett mindaddig biztosítani kell, amíg a bíróság jogerős határozatot nem hoz.

103. § Az intézményi jogviszony megszűnése esetén az intézmény vezetője értesíti a jogosultat, illetve törvényes képviselőjét

a) a személyes használati tárgyak és a megőrzésre átvett értékek, vagyontárgyak elvitelének határidejéről, rendjéről és feltételeiről;

b) az esedékes, illetve hátralékos térítési díj befizetési kötelezettségéről;

c) az intézménnyel, illetve a jogosulttal szembeni követelésről, kárigényről, azok esetleges előterjesztési és rendezési módjáról.⁶⁷¹

104. § Ha a jogosult korlátozottan cselekvőképes vagy cselekvőképtelen, a 95-100. §-ban szabályozott, jogi következményekkel járó cselekmények és jognyilatkozatok tekintetében a hozzátartozóra vonatkozó rendelkezéseket a törvényes képviselőre kell alkalmazni.

II. cím

Egyes intézményekre vonatkozó külön szabályok

A bentlakásos szociális intézményekre vonatkozó külön szabályok

105. § (1)⁶⁷²

(2) A jogosult kérelmére, legfeljebb hat hónapi időtartamig ideiglenesen is beutalható. Ideiglenes beutalás esetén a jogosultnak a fennálló lakásbérleti jogviszonya nem szüntethető meg.

(3)-(4)

106. § A bentlakásos szociális intézmény vezetője köteles értesíteni, illetve tájékoztatni a jogosultat és az általa megjelölt hozzátartozóját

- a) a jogosult állapotáról, annak lényeges változásáról;
- b) az egészségügyi intézménybe való beutalásáról;
- c) az ellátás biztosításában felmerült akadályoztatásról, az ellátás ideiglenes szüneteltetéséről;
- d) az áthelyezés kezdeményezéséről, illetőleg kérelmezéséről;
- e) a díjfizetési hátralék következményeiről, valamint a behajtás érdekében kezdeményezett intézkedéséről.

107. §⁶⁷⁴

108. §⁶⁷⁵ (1) Ha az állami fenntartású bentlakásos szociális intézményben az elhelyezés határozott időre szól, annak lejárta előtt az intézményvezető, a beutaló önkormányzat képviselő-testülete megvizsgálja, hogy az elhelyezés feltételei továbbra is fennállnak-e. Ennek eldöntéséhez a jogosult kezelőorvosának szakvéleményét is ki kell kérni.

(2) A 3. § (3) bekezdésének a) pontja szerinti személy bentlakásos szociális intézményben határozott időre, tartózkodási joga fennállásának időtartamára helyezhető el.

(3) Ha az intézményi elhelyezés feltételei nem állnak fenn, az intézményvezető, a beutaló önkormányzat képviselő-testülete az elhelyezést megszünteti és erről a jogosultat, valamint a tartásra, gondozásra kötelezett hozzátartozót értesíti.

(4) Ha az intézményi elhelyezés feltételei továbbra is fennállnak, az intézményvezető, a beutaló önkormányzat képviselő-testülete az elhelyezést további egy évvel meghosszabbíthatja vagy a jogosultat más, az állapotának megfelelő intézménybe helyezi át.

(5) Ha az intézményi jogviszonyt az intézményvezető intézkedése keletkezteti és a jogosult, illetve törvényes képviselője az intézmény vezetőjének a (2)-(4) bekezdésben meghatározott intézkedésével nem ért egyet, az erről szóló értesítés kézhezvételétől számított nyolc napon belül az intézmény fenntartójához fordulhat.

109. §⁶⁸⁰ (1) Ha az állami fenntartású bentlakásos szociális intézményben az elhelyezés határozatlan időre szól vagy határozott időre szól ugyan, de az abban foglalt időtartam még nem telt el, akkor a más intézménybe történő áthelyezést a jogosult, törvényes képviselője, valamint az intézmény vezetője kezdeményezheti.

(2) Az intézmény vezetője az áthelyezést különösen akkor kezdeményezheti, ha a jogosult

a) egészségi állapotának megváltozása miatt indokolt, vagy nem egészségi állapotának megfelelő intézménybe került elhelyezésre,

b) az adott intézményben állapotára tekintettel tovább nem rehabilitálható,

c) a házirendet többször, súlyosan megsérti és emiatt az érdek-képviseleti fórum a jogosult áthelyezését javasolja.

(3) Ha az intézményi jogviszonyt

a) beutaló határozat alapozza meg, az áthelyezésről a beutaló önkormányzat képviselő-testülete határozattal dönt,

b) az intézményvezető intézkedése keletkezteti, az áthelyezéshez a jogosult, illetve törvényes képviselője és a másik intézmény vezetőjének közös megegyezése szükséges.

(4) A (2) bekezdés a)-b) pontjában meghatározott esetekben a jogosult kezelőorvosának javaslatát, valamint a jogosult, illetve törvényes képviselőjének egyetértő nyilatkozatát is be kell szerezni. Ha a jogosult, illetve törvényes képviselője az egyetértő nyilatkozatot nem adja meg, az intézményi elhelyezést az önkormányzat képviselő-testülete megszünteti. Ha az áthelyezés idősek otthonába történik, a 68/A. § szabályait is alkalmazni kell.

(5) Az (1)-(4) bekezdésben foglaltak az irányadók akkor is, ha a jogosultat egy intézményen belül másik szakosított ellátási formában kell gondozni.

110. §⁶⁸²

111. §⁶⁸³

A rehabilitációs intézményekre és a rehabilitációs célú lakóotthonokra vonatkozó külön szabályok⁶⁸⁴

112. §⁶⁸⁵ (1) Rehabilitációs intézményben, illetve rehabilitációs célú lakóotthonban az ellátás időtartama - a (3) bekezdésben foglaltak kivételével - nem haladhatja meg a három évet. Az ápolást, gondozást nyújtó

intézmény rehabilitációs részlegére a rehabilitációs intézményre vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni.

(2) Az ellátás (1) bekezdés szerinti időtartama egy alkalommal, legfeljebb két évvel meghosszabbítható, ha

a) a rehabilitációs programban meghatározott eredményeket nem sikerült elérni, de az ellátással az eredményes rehabilitáció megvalósítható, vagy

b) az ellátott önálló életvitelének kialakítása további segítséget igényel, amely azonban utógondozói szolgáltatás keretében nem valósítható meg.

(3) A rehabilitációs célú lakóotthonban az ellátott határozatlan időre is elhelyezhető, ha a rehabilitációs alkalmassági vizsgálat, illetve a felülvizsgálat eredménye szerint az ellátott az önálló életvitel kialakítására várhatóan csak részben lesz képes.

(4) A rehabilitációs intézményben és a rehabilitációs célú lakóotthonban minden esetben biztosítani kell

a) a lakhatást,

b) a textíliával való ellátást, és

c) a mentális gondozást.

(5)⁶⁸⁶ A rehabilitációs intézményben és a rehabilitációs célú lakóotthonban határozott időre elhelyezett ellátottak részére - külön jogszabályban meghatározott feltételek alapján - előtakarékosági rendszer működtethető.

(6)⁶⁸⁷ A (4)-(5) bekezdés szerinti szolgáltatásokon túl az ellátottnak nyújtott további szolgáltatásokkal kapcsolatos körülményeket, így különösen

a) az önálló, részben önálló életvitelhez szükséges feltételek biztosítását, a szükséges étkeztetést,

b) az ellátott rehabilitációjához szükséges fejlesztő felkészítést, képzést, foglalkoztatást vagy a foglalkoztatáshoz történő hozzájutás módját,

c) a szükséges egészségügyi ellátást vagy az egészségügyi ellátáshoz történő hozzájutás módját,

d) a szükséges utógondozást

az ellátottal kötött, a 94/C. § (3) bekezdése szerinti megállapodásban a rehabilitációs alkalmassági vizsgálat, illetve a felülvizsgálat eredményének figyelembevételével kell meghatározni.

(7) Az utógondozás a rehabilitációs intézmény és a rehabilitációs célú lakóotthon által a társadalmi életben való részvétel, a munkavállalás és az önálló életvitel elősegítése érdekében nyújtott szolgáltatás. Az utógondozás időtartama nem haladhatja meg a két évet.

113. §⁶⁸⁸ (1)⁶⁸⁹ A rehabilitációs intézménybe, illetve rehabilitációs célú lakóotthonba történő bekerülés feltétele a rehabilitációs alkalmassági vizsgálat elvégzése. A rehabilitációs alkalmassági vizsgálatot végző szociális szakértői szerv megállapítása alapján azok az ellátást igénylők, akik a vizsgálat időpontjában nem felelnek meg a rehabilitációs intézménybe, illetve rehabilitációs célú lakóotthonba történő elhelyezés feltételeinek, de a rehabilitációra alkalmassá tehető, ideiglenes jelleggel legfeljebb egyéves időtartamra elhelyezhetők az intézményben, illetve lakóotthonban.

(2)⁶⁹⁰ Az egyéves időtartam eltelte után a rehabilitációs alkalmassági vizsgálatot végző szociális szakértői szerv megállapítja, hogy az elhelyezést igénylő alkalmas-e a rehabilitációs intézményben, illetve rehabilitációs célú lakóotthonban történő elhelyezésre. Amennyiben a rehabilitációs tevékenység nem lehet eredményes, abban az esetben az ellátott más típusú intézménybe történő áthelyezését kell kezdeményezni a fenntartónál, aki köteles az ellátást igénybe vevőt más intézménytípusban elhelyezni.

(3)⁶⁹¹ Az (1)-(2) bekezdés rehabilitációs alkalmassági vizsgálatra vonatkozó rendelkezéseit nem kell alkalmazni a szenvedélybeteg, továbbá a hajléktalan személy esetén.

Az ellátottak felülvizsgálata⁶⁹²

113/A. §⁶⁹³ A külön jogszabályban meghatározott felülvizsgálaton vesznek részt

a) az ápolást, gondozást nyújtó intézményben vagy ápoló-gondozó célú lakóotthonban elhelyezett, BNO 10 kódkönyv F diagnóziskóddal rendelkező ellátottak,

b) az ápolást, gondozást nyújtó intézményben vagy ápoló-gondozó célú lakóotthonban ellátott fogyatékos személyek,

c) a rehabilitációs intézményben, rehabilitációs célú lakóotthonban ellátottak,

d) a szociális foglalkoztatásban részt vevő ellátottak.

113/B-113/G. §⁶⁹⁴

III. cím

Térítési díj

114. § (1) Ha e törvény másként nem rendelkezik, a személyes gondoskodást nyújtó ellátásokért térítési díjat kell fizetni.

(2)⁶⁹⁵ A térítési díjat az e törvényben meghatározottak szerint

a) az ellátást igénybe vevő jogosult,

b) a szülői felügyeleti joggal rendelkező törvényes képviselő,

c)⁶⁹⁶ a jogosultnak az a házastársa, élettársa, egyeneságbeli rokona, örökbe fogadott gyermeke, örökbe fogadó szülője, akinek családjában az egy főre jutó jövedelem a tartási kötelezettség teljesítése mellett meghaladja az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének két és félszeresét,

d) a jogosult tartását szerződésben vállaló személy,

e) a jogosult tartására bíróság által kötelezett személy (a c)-e) pont alattiak a továbbiakban együtt: tartásra köteles és képes személy)

köteles megfizetni (az a)-e) pont alattiak a továbbiakban együtt: kötelezett).

(3)⁶⁹⁷ A fenntartó ingyenes ellátásban részesíti azt az ellátottat,

a) aki jövedelemmel nem rendelkezik,

b)⁶⁹⁸

és bentlakásos ellátás esetében a 119. § (2) bekezdése szerinti jelzalog alapjául szolgáló vagyona nincs.

115. § (1)⁶⁹⁹ A személyes gondoskodás körébe tartozó szociális ellátások térítési díja (a továbbiakban: intézményi térítési díj) a szolgáltatási önköltség és a normatív állami hozzájárulás, illetve a feladatfinanszírozás egy főre jutó összegének, támogató szolgáltatás és jelzőrendszeres házi segítségnyújtás esetén a szolgáltatási önköltség és a szolgáltatás külön jogszabály szerinti költségvetési támogatásának különbözete. Az intézményi térítési díjat integrált intézmény esetében is szolgáltatásonként kell meghatározni, a közös költségelemek szolgáltatásonkénti közvetlen költségeinek arányában történő megosztásával. Emelt színvonalú bentlakásos ellátás esetében az intézményi térítési díjat az előző évben ténylegesen igénybe vett normatív állami hozzájárulással kell számítani.

(2)⁷⁰⁰ A kötelezett által fizetendő térítési díj összegét (a továbbiakban: személyi térítési díj) az intézményvezető konkrét összegben állapítja meg, és arról az ellátást igénylőt az ellátás igénybevételét megelőzően írásban tájékoztatja. Az önkormányzati fenntartó a személyi térítési díjat határozattal is megállapíthatja. A személyi térítési díj nem haladhatja meg az intézményi térítési díj összegét. Ha az intézményi térítési díj számítása nem eredményez pozitív számot, a személyi térítési díj összege nulla.

(3)⁷⁰¹ A személyi térítési díj összege - önkormányzati intézmény esetén - a fenntartó rendeletében foglaltak szerint csökkenthető, illetve elengedhető, ha a kötelezett jövedelmi és vagyoni viszonyai ezt indokoltá teszik.

(4)⁷⁰² Ha az ellátott, a törvényes képviselője vagy a térítési díjat megfizető személy a személyi térítési díj összegét vitatja, illetve annak csökkentését vagy elengedését kéri, a (2) bekezdés szerinti értesítés kézhezvételétől számított nyolc napon belül a fenntartóhoz fordulhat. Az állami fenntartó a térítési díj összegéről határozattal dönt.

(5)⁷⁰³ Ha az ellátott, törvényes képviselője vagy a térítési díjat megfizető személy a térítési díj egyházi vagy nem állami fenntartó által megállapított összegét vitatja, a bíróságtól kérheti a térítési díj megállapítását. A bíróság jogerős határozatáig a korábban megállapított térítési díjat kell megfizetni.

(6)⁷⁰⁴ A személyi térítési díj összege a megállapítás időpontjától függetlenül évente két alkalommal vizsgálható felül és változtatható meg, kivéve ha az ellátott jövedelme⁷⁰⁵

a) olyan mértékben csökken, hogy az e törvényben meghatározott térítési díj fizetési kötelezettségének nem tud eleget tenni;

b) az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 25%-át meghaladó mértékben növekedett.

(7)⁷⁰⁶ A térítési díj felülvizsgálata során megállapított új személyi térítési díj megfizetésének időpontjáról a fenntartó rendelkezik, azzal a feltétellel, hogy az új térítési díj megfizetésére a kötelezett nem kötelezhető a felülvizsgálatot megelőző időszakra.

(8)⁷⁰⁷ A személyi térítési díj felülvizsgálata során a (4) bekezdés rendelkezéseit értelemszerűen alkalmazni kell.

(9)⁷⁰⁸ A szolgáltatási önköltséget a tárgyévre tervezett adatok alapján, a tárgyév április 1-jéig kell megállapítani. A szolgáltatási önköltség év közben egy alkalommal korrigálható, ha azt a tárgyidőszaki folyamatok indokolják.

(10)⁷⁰⁹ A fenntartó az intézményi térítési díjat az (1) bekezdés szerint kiszámított és külön jogszabály szerint dokumentált térítési díjnal alacsonyabb összegben is meghatározhatja.

115/A. § (1)⁷¹⁰ Térítésmentesen kell biztosítani

a) a falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatást,

b)⁷¹¹ a népkonyhán történő étkeztetést,

c) a családsegítést,

d) a közösségi ellátásokat,

e) az utcai szociális munkát,

- f) hajléktalan személyek részére a nappali ellátást,
- g) az éjjeli menedékhelyen biztosított ellátást.

(2)⁷¹² Az (1) bekezdés szerinti szolgáltatások esetén intézményi térítési díjat nem kell megállapítani.

116. § (1)⁷¹³ A szociális alapszolgáltatás személyi térítési díjának megállapításánál

- a) a szolgáltatást igénybe vevő személy rendszeres havi jövedelmét,

b)⁷¹⁴

- c)⁷¹⁵ kiskorú igénybe vevő esetén a családban egy főre jutó rendszeres havi jövedelmet

kell figyelembe venni.

(2)⁷¹⁶ Az 59/A. § (1) bekezdése szerinti szolgáltatásoknál a szociálisan nem rászorult személy esetében a térítési díj összegét a fenntartó szabadon állapítja meg.

(3)⁷¹⁷ A személyi térítési díj - a (2) bekezdés szerinti kivétellel - nem haladhatja meg az (1) bekezdés szerinti jövedelem⁷¹⁸

- a)⁷¹⁹ 30%-át étkeztetés,

- b)⁷²⁰ 25%-át házi segítségnyújtás,

- c) 30%-át, ha a házi segítségnyújtás mellett étkeztést is biztosítanak, illetve támogató szolgáltatás,

- d) 20%-át a kiskorú részére nyújtott támogató szolgáltatás,

- e) 2%-át jelzőrendszeres házi segítségnyújtás

esetében.

(4)⁷²¹

(5)-(6)⁷²²

117. §⁷²³ (1) Az intézményi ellátásért fizetendő személyi térítési díj nem haladhatja meg az ellátott havi jövedelmének

- a) 15%-át a nappali ellátást,

- b) 30%-át a nappali ellátást és ott étkeztést,

- c) 60%-át az átmeneti elhelyezést

nyújtó intézmények esetén.

(2) Tartós bentlakásos intézményi ellátás esetén az intézményi ellátásért fizetendő személyi térítési díj meghatározása során meg kell állapítani az ellátást igénylőre vonatkozó jövedelemhányadot. A jövedelemhányad nem haladhatja meg az ellátott havi jövedelmének

- a) 50%-át a rehabilitációs célú lakóotthoni elhelyezést,

- b) 80%-át az a) pont alá nem tartozó egyéb tartós elhelyezést

nyújtó intézmények esetén.

(3) Tartós bentlakásos intézményi ellátás esetén a személyi térítési díj az intézményi térítési díjjal megegyező összeg, ha a jövedelemhányad eléri vagy meghaladja az intézményi térítési díj összegét.

(4) Ha tartós bentlakásos intézményi ellátás esetén a jövedelemhányad nem éri el az intézményi térítési díj összegét, és az ellátott jelentős pénzvagyonnal rendelkezik, a személyi térítési díj az intézményi térítési díjjal megegyező összeg azzal, hogy a jövedelemhányad és az intézményi térítési díj közötti különbözetet a jelentős pénzvagyomból kell fedezni.

(5) Ha tartós bentlakásos intézményi ellátás esetén a jövedelemhányad nem éri el az intézményi térítési díj összegét, és az ellátott nem rendelkezik jelentős pénzvagyonnal, - rehabilitációs intézmény és rehabilitációs célú lakóotthon kivételével - a személyi térítési díj a jelentős ingatlanvagyon kilencvenhatod részének és a jövedelemhányadnak az összege, de legfeljebb az intézményi térítési díjjal megegyező összeg.

(6) E § alkalmazásában jelentős pénzvagyonnak az ellátott rendelkezésére álló fizetési számla pozitív egyenlege, betétszerződés vagy takarékbetét-szerződés alapján fennálló követelése és készpénze összegének azon részét kell tekinteni, amely az intézményi térítési díj egyévi összegét a jogosult elhelyezésekor vagy a térítési díj felülvizsgálatakor meghaladja.

(7) E § alkalmazásában jelentős ingatlanvagyonnak az ingatlanvagyon együttes értékének az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a negyvenszeresét meghaladó részét kell tekinteni. Ingatlanvagyonként kell figyelembe venni az ellátás igénylésének vagy a felülvizsgálat időpontjában az ellátást igénylő, ellátott tulajdonában álló ingatlant, valamint az őt illető hasznosítható, ingatlanon fennálló vagyoni értékű jogot, illetve az ellátás igénylését vagy a felülvizsgálatot megelőző 18 hónapban ingyenesen átruházott ingatlant, ha azok együttes forgalmi értéke az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a negyvenszeresét meghaladja. Osztatlan közös tulajdon esetén a tulajdoni hányadot kell figyelembe venni.

117/A. §⁷²⁴ (1)⁷²⁵ A bentlakásos intézményekben - kivéve a hajléktalan személyek átmeneti szállását és az éjjeli menedékhelyet - a jövedelemmel nem rendelkező 16 év fölötti ellátottak részére személyes szükségleteik fedezésére az intézmény költőpénzt biztosít. Költőpénzt kell biztosítani annak az ellátottnak is, aki helyett a térítési díjat jövedelem hiányában kizárólag a tartásra köteles és képes személy fizeti, illetve a térítési díjat vagyona terhére állapították meg. Ha vagyonnal rendelkező ellátottnak költőpénzt állapítanak meg, a költőpénz terhelését a térítési díjra vonatkozó szabályok szerint kell elrendelni. A költőpénz havi összege nem lehet kevesebb a tárgyév január 1-jén érvényes öregségi nyugdíj legkisebb összegének 20%-

ánál, ha a térítési díjat úgy állapították meg, hogy az vagyont is terhel, 30%-ánál. Legalább a költőpénz összegére kell kiegészíteni az ellátottnak ezt az összeget el nem érő jövedelmét.

(2)⁷²⁶ A bentlakásos intézményben az ellátott által fizetendő térítési díjat úgy kell megállapítani, hogy részére legalább az (1) bekezdés szerinti költőpénz visszamaradjon.

(3)⁷²⁷ Az ellátást igénybe vevő részére az egészségi állapot javításához vagy szinten tartásához szükséges alapgyógyszereket a bentlakásos intézmény - a külön jogszabályban meghatározottak szerint - térítésmentesen biztosítja. Ezen túlmenően az egyéni gyógyszerigények költségét - a külön jogszabályban foglaltak szerint - az ellátott személy viseli.

117/B. §⁷²⁸ (1) Az ellátást igénylő, az ellátott vagy a térítési díjat megfizető más személy írásban vállalhatja a mindenkori intézményi térítési díjjal azonos személyi térítési díj megfizetését. Ebben az esetben a 116. § (1) és (3) bekezdésében, valamint a 117. §-ban és a 117/A. § (1)-(2) bekezdésében foglaltakat nem kell alkalmazni, továbbá nem kell elvégezni a 119/C. §-a szerinti jövedelemvizsgálatot, ugyanakkor biztosítani kell, hogy az ellátást ilyen módon igénylő érintett ne kerüljön előnyösebb helyzetbe, mint ha a vállalást ő vagy a térítési díjat megfizető más személy nem tenné meg.

(2)⁷²⁹ Az ellátást igénylő, az ellátott vagy a térítési díjat megfizető más személy írásban vállalhatja a mindenkori intézményi térítési díj és a számára megállapítható személyi térítési díj különbözete egy részének megfizetését. Ebben az esetben a 116. § (3) bekezdésében, a 117. §-ban, valamint a 117/A. § (1) és (2) bekezdésében foglaltakat nem kell alkalmazni, ugyanakkor biztosítani kell, hogy az ellátást ilyen módon igénylő érintett ne kerüljön előnyösebb helyzetbe, mint ha a vállalást ő vagy a térítési díjat megfizető más személy nem tenné meg.

118. §⁷³⁰ Amennyiben az intézményi elhelyezést a gyámhivatal határozata alapozza meg, a kiskorú ellátott után térítési díj fizetésének kötelezettsége nem írható elő. A gyámhivatal határozatában megállapított gondozási díjat - a külön jogszabályban meghatározott feltételek és eljárás alapján - a szociális intézmény részére kell átutalni.

119. §⁷³¹ (1)⁷³² A személyi térítési díjat

a) a kiskorú és a gondnokság alatt álló jogosult esetén a törvényes képviselő;

b)⁷³³ a gondnokság alatt nem álló, magasabb összegű családi pótlékban részesülő jogosult esetén a családi pótlékra vagy a családi pótlék felvételére jogosult;

c) az a)-b) pontban nem szabályozott esetekben a térítési díj fizetésére kötelezett jogosult vagy tartására köteles és képes személy fizeti meg az intézménynek.

(2)⁷³⁴ Ha a személyi térítési díjat az (1) bekezdés szerint nem fizetik meg, illetve ha a költőpénzt az intézmény biztosítja, a követelést tartós bentlakásos intézményi ellátás esetében a kötelezett ingatlanvagyonán fennálló jelzálogjog biztosítja.

(3)⁷³⁵ A jelzálogjogot a külön jogszabály szerint nyilvántartott folyó évi hátralék erejéig lehet bejegyezni. A jelzálog bejegyzésének kezdeményezéséről a szociális hatóság a jogszabályi feltételek fennállása esetén - a fenntartó kérelme alapján - határozatot hoz. A határozatot az ingatlanügyi hatósággal közölni kell.

119/A. §⁷³⁶ (1) Az ellátottól, törvényes képviselőjétől, hozzátartozójától [Ptk. 685. § b) pontja], az ellátott tartására jogszabály, szerződés vagy bírósági határozat alapján köteles személytől, valamint a térítési díjat vagy az egyszeri hozzájárulást megfizető személytől a térítési díjon és az egyszeri hozzájáruláson kívül más jogcímen a szociális szolgáltatásért, illetve az intézményben történő elhelyezésért a szolgáltató, az intézmény, a fenntartó vagy egy harmadik személy számára pénzbefizetés vagy más vagyoni előny nyújtása - a (2) bekezdésben foglaltak kivételével - nem kérhető.

(2) A tartós bentlakásos intézményi ellátásban részesülő személy írásbeli kezdeményezésére az ellátott, illetve az (1) bekezdésben megjelölt személy az intézménnyel e célból kötött szerződésben vállalhatja, hogy a jogszabályban előírt feltételeket meghaladó ellátotti igény kielégítésének költségeit viseli. A költségek megtérítésének teljes összege kizárólag a szerződésben meghatározott célokra fordítható. Ha az intézményi jogviszony a szerződés megkötésétől számított öt éven belül - haláleset kivételével - megszűnik, a költségeknek a fennmaradó időre jutó arányos részét az intézmény köteles visszafizetni.

119/B. §⁷³⁷ (1) Az étkeztetést, illetve a házi segítségnyújtást nem ellátási kötelezettség alapján végző szolgáltató, intézmény fenntartója az ellátásra kötelezett települési önkormányzattól követelheti az ellátott intézményi térítési díja és személyi térítési díja különbözetének, de legfeljebb az étkeztetés, illetve a házi segítségnyújtás után egy ellátottra járó éves normatív állami hozzájárulás időarányos részének megfizetését, ha

a) a települési önkormányzat ellátási kötelezettségét teljesítő szolgáltató, intézmény vezetője, az ellátási szerződéssel működtetett szolgáltató, intézmény fenntartója, az ellátásra kötelezett települési önkormányzat vagy a bíróság az ellátott étkeztetésre, illetve házi segítségnyújtásra való jogosultságát megállapította, és

b) az ellátásra kötelezett települési önkormányzat az étkeztetést, illetve a házi segítségnyújtást az ellátott részére nem biztosítja.

(2) Az ellátásra kötelezett települési önkormányzat mentesül az (1) bekezdés szerinti kötelezettsége alól, ha az általa biztosított étkeztetést, illetve házi segítségnyújtást az ellátott nem veszi igénybe.

(3) A fenntartónak az (1) bekezdés szerinti követelés érvényesítéséhez írásban kell felhívnia a települési önkormányzatot az ellátási kötelezettség teljesítésére.

(4) Ha az ellátásra kötelezett települési önkormányzat a felhívás kézhezvételét követő tizenöt napon belül az ellátott részére az étkeztetést, illetve a házi segítségnyújtást nem biztosítja, a fenntartó a bíróságtól kérheti, hogy kötelezze a települési önkormányzatot az (1) bekezdés alapján meghatározott összeg megfizetésére. A fenntartó a különbözet megfizetését legfeljebb a felhívás kézhezvételét követő naptól kezdődő időre követelheti.

(5) Az ellátásra kötelezett települési önkormányzat (1) bekezdés szerinti megtérítési kötelezettsége megszűnik

a) a (2) bekezdés szerinti esetben, vagy

b) ha az ellátásra kötelezett települési önkormányzat vagy a bíróság megállapítja, hogy az ellátottnak az étkeztetésre, illetve a házi segítségnyújtásra való jogosultsága megszűnt.

IV. cím⁷³⁸

Jövedelemvizsgálat személyes gondoskodás esetében⁷³⁹

119/C. §⁷⁴⁰ (1) Az intézmény (szolgáltató) vezetője az intézményi ellátás (szolgáltatás) nyújtásának megkezdését megelőzően megvizsgálja az ellátást igénylő

a) havi jövedelmét szociális alapszolgáltatás és átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény esetén,

b) havi jövedelmét és jelentős pénzvagyont rehabilitációs intézmény és rehabilitációs célú lakóotthon esetén,

c) havi jövedelmét, jelentős pénzvagyont és jelentős ingatlanvagyonát ápolást, gondozást nyújtó intézmény és ápoló-gondozó célú lakóotthon esetén.

(2) Az intézmény (szolgáltató) vezetője a térítési díj felülvizsgálatakor megvizsgálja az ellátott

a) havi jövedelmét szociális alapszolgáltatás és átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény esetén,

b) havi jövedelmét és pénzvagyont tartós bentlakásos intézmény esetén,

c) havi jövedelmét és ingatlanvagyonát a 117. § (5) bekezdése szerinti esetben.

119/D. §⁷⁴¹

VI. Fejezet

Szerződéses szociális ellátások

120. §⁷⁴² A helyi önkormányzat, illetve a társulás, valamint a Kormány, illetve más állami szerv a szociális szolgáltatást vagy a pihenéshez való jog érvényesülését szolgáló szolgáltatást egyházi vagy más, nem állami szervevel, fenntartóval kötött ellátási szerződés útján is biztosíthatja.

121. § (1) Az ellátási szerződést írásban kell megkötöni.

(2) Az ellátási szerződésnek tartalmaznia kell

a)⁷⁴³ az egyházi, állami fenntartó nevét, székhelyét és adószámát;

b) a szociális ellátás formáját, az ellátásban részesítendőök körét, számát;

c)⁷⁴⁴ az egyházi, nem állami fenntartó nyilatkozatát a szerződésben meghatározott szociális szolgáltatásra vonatkozó külön jogszabályok és szakmai követelmények, nyilvántartási kötelezettségek betartására, illetve a szolgáltatóval, intézménnyel történő betartására;

d)⁷⁴⁵ a személyi térítési díj csökkentésének, illetve elengedésének eseteit és módjait;

e)⁷⁴⁶ szerződéseszeség esetén a szolgáltatás folyamatos biztosítására, valamint a kártérítés mértékére vonatkozó kikötést;

f) a szerződés felmondásának hónapokban meghatározott idejét;

g)⁷⁴⁷ az ellátás igénybevételenek szabályaihoz kapcsolódva különösen a tájékoztatási kötelezettség teljesítését, az e törvényben meghatározott értesítési kötelezettséget, különös tekintettel arra az esetre, ha a települési önkormányzat rendelkezik meghatározott számú férőhellyel az intézményben;

h)⁷⁴⁸ a panaszok érvényesítésének rendjét, az önkormányzat tájékoztatásának formáját, a panaszok kivizsgálására vonatkozó megállapodást;

i)⁷⁴⁹ az önkormányzat, illetve a társulás részére történő beszámolás, tájékoztatás módját, formáját, gyakoriságát azzal, hogy az ellátást biztosító szervezetet évente legalább egyszer beszámolási kötelezettség terheli;

j)⁷⁵⁰ a külön jogszabályban meghatározott adatszolgáltatási kötelezettség teljesítésének módját, a statisztikai adatgyűjtéshez szükséges adatok rendelkezésre bocsátását;

k)⁷⁵¹ az ellátási szerződés alapján végzett feladat ellátásához kapcsolódóan a szolgáltatásért járó ellenérték összegét;

l)⁷⁵² az ellenérték megfizetésével kapcsolatos eljárási kérdéseket, határidőket;

m)⁷⁵³ az ellenértékkel történő elszámolással kapcsolatos kötelezettségeket.

(3)⁷⁵⁴

122. § A helyi önkormányzat képviselő-testülete az ellátási szerződés megkötését, a szerződés módosítását, illetve megszüntetését nem ruházhatja át.

Az intézményi szolgáltatások ellátása intézményen kívüli szervezet által⁷⁵⁵

122/A. §⁷⁵⁶ (1)⁷⁵⁷ A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmény fenntartója vagy az önállóan gazdálkodó intézmény vezetője az intézmény által biztosítandó egyes szolgáltatásokat intézményen kívüli szervezet igénybevitelével - legfeljebb ötéves időtartamra kötött szerződés alapján - elvégeztetheti.

(2) Szerződéses szolgáltatások lehetnek különösen

a) mosatás,

b) takarítás,

c) étkeztetés,

d) könyvelés,

e) karbantartási feladatok elvégzése,

f)⁷⁵⁸ jelzőrendszeres házi segítségnyújtás esetén a jelzőrendszer működtetése.

122/B. §⁷⁵⁹ (1)⁷⁶⁰ A szerződéses szolgáltatások alapján kötött szerződés tartalmazza

a)⁷⁶¹ a szolgáltató nevét, székhelyét és adószámát,

b) szükség esetén az adott tevékenység végzésére jogosító hatósági engedélyt vagy a szakképzettséget igazoló irat adatait;

c) a szolgáltatás formáját, a szolgáltatással érintett intézmény(ek) körét, valamint a szolgáltatást biztosító nyilatkozatát arra nézve, hogy a szolgáltatásra vonatkozó, külön jogszabályban meghatározott szakmai követelményeket ismeri;

d) a szolgáltatást nyújtó részéről az arra vonatkozó nyilatkozatot, hogy az ellátottak adatainak vonatkozásában az adatvédelmi jogszabályi rendelkezéseket betartja és betartatja;

e) a szolgáltatásért járó díj mértékére, fizetésére vonatkozó szabályokat;

f) az adatszolgáltatási kötelezettség teljesítésére vonatkozó szabályokat;

g) szerződésszegés esetén a szolgáltatás folyamatos biztosítására vonatkozó feltételeket, illetve a kártérítés mértékére vonatkozó megállapodást;

h) a szerződés felmondásának szabályait, a felmondás határidejét, figyelemmel a szolgáltatás folyamatos biztosításának kötelezettségére;

i) a szolgáltatás alvállalkozásba adásának tilalmát kimondó rendelkezést;

j) a szolgáltatással kapcsolatosan az intézmény tájékoztatásának formáját, módját, körét, az intézmény vezetőjének jogosítványait a szolgáltatás biztosításával kapcsolatos vitás kérdések rendezését;

k) a vitás kérdések rendezésének eljárási szabályait;

l) a szolgáltatást biztosító szervezet nyilatkozatát arról, hogy lejárt köztartozása nincs, valamint nyilatkozatot a számlaszámáról, illetve a megállapodás megkötéséhez szükséges egyéb adatokról.

(2)⁷⁶² Amennyiben a fenntartó, illetve az önállóan gazdálkodó intézmény vezetője megállapítása szerint a szolgáltató nem megfelelő színvonalon végzi a tevékenységét, felszólítja a szolgáltatót a szerződés szerinti teljesítésre, majd kezdeményezi a szerződés felmondását.

122/C. §⁷⁶³ (1)⁷⁶⁴ Szerződéses szolgáltatások esetén az állami fenntartó, illetve az önállóan gazdálkodó intézmény vezetője pályázatot ír ki a lebonyolításra. A pályázat szövegét a helyben szokásos módon, valamint egy országos napilapban közzé kell tenni.

(2) A pályázatot elbíráló bizottság tagjai

a) a fenntartó pénzügyi, illetve szakmai képviselője,

b) az érintett szociális intézmény vezetője - amennyiben több intézményt érint a szerződés, abban az esetben a fenntartó által kijelölt intézményvezető,

c) az intézmény gazdasági vezetője - több intézmény esetén a fenntartó által kijelölt gazdasági vezető, amely személy azonban nem lehet ugyanazon intézmény alkalmazottja, mint az intézményvezetők közül kijelölt személy.

(3)⁷⁶⁵ A pályázatok eredményéről, a bizottság döntéséről a fenntartó, illetve az önállóan gazdálkodó intézmény vezetője értesíti a pályázókat.

(4) A megállapodást írásba kell foglalni. A szolgáltatást biztosító szervezet és az intézményvezető évente egyszer köteles beszámolni a képviselő-testületnek a feladat ellátásáról, a szolgáltatás költségeiről, az esetleges panaszokról.

VII. Fejezet

A szociális ellátások finanszírozásának egyes szabályai

123. § (1)⁷⁶⁶ A központi költségvetés terhére kell biztosítani az 50. § (1) és (2) bekezdése alapján kiállított közgyógyellátási igazolvány után fizetendő térítésnek a fedezetét.

(2)⁷⁶⁷

124. § (1)⁷⁶⁸ A foglalkoztatást helyettesítő támogatás folyósított összegének 80%-át, a rendszeres szociális segély folyósított összegének 90%-át, a hajléktalan személy részére folyósított foglalkoztatást helyettesítő támogatás és rendszeres szociális segély teljes összegét a központi költségvetés megtéríti.

(2)⁷⁶⁹

(3)⁷⁷⁰

(4)⁷⁷¹ A 45. § (5) bekezdése szerinti átmeneti segélyezés fedezetéhez a szociál- és nyugdíjpolitikáért felelős miniszter a fővárosi önkormányzattal évente kötött megállapodásban foglalt keretösszeggel hozzájárul.

(5)⁷⁷²

(6)⁷⁷³

125. §⁷⁷⁴ A települési önkormányzat által megállapított és folyósított pénzbeli és természetben nyújtott ellátások kiadásaihoz, továbbá a közcélú foglalkoztatás költségeihez, valamint a helyi önkormányzatok, illetve társulásaik által fenntartott szociális szolgáltatók és intézmények működési költségeihez az állam - a központi költségvetési törvényben foglaltak szerint ⁷⁷⁵

a)⁷⁷⁶ normatív állami hozzájárulásokkal;

b) kötött felhasználású foglalkoztatási támogatással;

c)⁷⁷⁷ a lakásfenntartási támogatáshoz [38. § (2) és (5) bek.] és az adósságsökkentési támogatáshoz kötött felhasználású támogatásokkal;

d)⁷⁷⁸

e)⁷⁷⁹

járul hozzá.

126. §⁷⁸⁰ Az állandó lakosok után járó normatív állami hozzájárulás tartalmazza a települési önkormányzatok által nyújtott pénzbeli és természetbeni ellátások kiadásaihoz, valamint az éves költségvetési törvényben meghatározott szociális szolgáltatások működtetési költségeihez történő állami hozzájárulást.

127. §⁷⁸¹ (1)⁷⁸² A szociális szolgáltatások után járó normatív állami hozzájárulások tartalmazzák az egyes szociális szolgáltatások működtetési költségeihez történő állami hozzájárulást.

(2)⁷⁸³ A nem állami, illetve egyházi fenntartónak a külön jogszabályban meghatározott, és az általa fenntartott szociális intézmény működéséhez biztosított normatív állami hozzájárulás - kivéve a kiegészítő támogatást - teljes összegét át kell adnia annak az intézménynek, amelyre tekintettel a támogatás megállapítására sor került.

(3)⁷⁸⁴ A 92/K. § (5)-(6) bekezdése szerinti férőhelyszámon, illetve házi segítségnyújtás esetén meghatározott ellátotti létszámon felül ellátott személyek után normatív állami hozzájárulás nem igényelhető és nem számolható el.

127/A. §⁷⁸⁵ (1) Ha helyi önkormányzat vagy társulás az általa fenntartott szolgáltatót, intézményt egyházi fenntartónak adja át, az egyházi kiegészítő támogatást a helyi önkormányzat, illetve a társulás köteles a központi költségvetésnek öt éven keresztül folyamatosan, a nettó finanszírozás keretében megtéríteni.

(2) Ha helyi önkormányzat vagy társulás által fenntartott szolgáltató, intézmény megszűnésétől számított tizenkét hónapon belül egyházi fenntartó új szolgáltatót, intézményt hoz létre, a korábbi fenntartó köteles az egyházi kiegészítő támogatás öt éven keresztül fizetendő összegét folyamatosan, a nettó finanszírozás keretében a központi költségvetésnek megtéríteni, feltéve, hogy

a) a megszűnt és a létrehozott szolgáltató, intézmény ellátottainak legalább ötven százaléka azonos, továbbá

b) nappali és bentlakásos intézményi ellátás esetén a megszűnt és a létrehozott intézmény - részben vagy egészben - ugyanabban az ingatlanban működik.

(3) A megtérítendő összeg megállapítása során nem vehető figyelembe a korábbi fenntartó működési engedélyében nem szereplő szociális szolgáltatás - ide nem értve azt az esetet, ha az új szociális szolgáltatást a korábbi férőhelyek átminősítésével hozták létre - és férőhelyszám, illetve ellátható személyek száma.

(4) Ha a nem állami fenntartó a fenntartásában működő szolgáltatót, intézményt egyházi fenntartónak adja át, vagy a nem állami fenntartó által fenntartott szolgáltató, intézmény megszűnésétől számított tizenkét hónapon belül egyházi fenntartó a (2) bekezdés a)-b) pontjában foglaltaknak megfelelő új szolgáltatót, intézményt hoz létre, a nem állami fenntartó köteles az egyházi kiegészítő támogatás öt évre számított átalányösszegét a központi költségvetésnek megtéríteni. Az átalányösszeg a nem állami fenntartónak a fenntartóváltást, illetve a szolgáltató, intézmény megszűnését megelőzően járó normatív állami hozzájárulás - törtéves működés esetén egész évre számított - összegének és az egyházi kiegészítő támogatás akkor hatályos mértékének szorzata alapján számított összeg ötszöröse. A teljes átalányösszeg megfizetéséig a fenntartóváltás, illetve az új szolgáltató, intézmény nem engedélyezhető.

(5) Az egyházi kiegészítő támogatás megtérítéséről a kincstár külön kormányrendeletben meghatározott eljárás szerint határozatban dönt.

(6)⁷⁸⁶

128. §⁷⁸⁷ (1) Kötött felhasználású állami támogatásként a helyi önkormányzatok

a) címzett és céltámogatást a külön törvényben foglaltak szerint,

b) központosított előirányzatot,

c) szociális szakmai programokhoz nyújtott támogatást

kaphatnak.

(2) Az egyházi és nem állami fenntartó szociális szakmai programokhoz támogatást kaphat.

129. §⁷⁸⁸ Fogyatékos személyek ápolást-gondozást nyújtó intézményeinek címzett támogatással történő beruházása esetén kizárólag az ötven főnél nagyobb férőhelyszámú intézmény kiváltása támogatható.

130. §⁷⁸⁹

131. §⁷⁹⁰ A szociális szakmai programok meghirdetésével kell elősegíteni a fenntartó számára a szociális intézmények olyan mértékű fejlesztésének támogatását, hogy az érintett önkormányzatok eleget tudjanak tenni az e törvényben előírt kötelezettségüknek.

131/A. §⁷⁹¹ A támogató szolgáltatások, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, a közösségi ellátások és 2012. január 1-jétől az utcai szociális munka működtetését az állam - a külön jogszabályban meghatározott eljárási rend szerint kiválasztott - fenntartókkal kötött finanszírozási szerződések útján támogatja. A finanszírozási szerződést - ha jogszabály másként nem rendelkezik - három évre kell megkötöni.

131/B. §⁷⁹² A megyei fenntartó által fenntartott szociális szolgáltatások fenntartásának költségeit az állam feladatfinanszírozás útján biztosítja.

VIII. Fejezet

Záró rendelkezések

132. § (1) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy megállapítsa

a)⁷⁹³ a pénzbeli szociális ellátások elszámolásának szabályait;⁷⁹⁴

b)⁷⁹⁵ a közgyógyellátásra való jogosultság, valamint az igazolványok kiadásának, visszavonásának, az igazolvány alapján járó kedvezmények igénybevételének részletes szabályait, valamint az igazolvány tartalmát;⁷⁹⁶

c)⁷⁹⁷ a Szociálpolitikai Tanács összetételére, kialakítására és működésére vonatkozó részletes szabályokat;⁷⁹⁸

d)⁷⁹⁹ a pénzbeli és természetbeni szociális ellátások igénylésének és megállapításának, valamint folyósításának részletes szabályait;⁸⁰⁰

e) a személyes gondoskodást nyújtó ellátásokért fizetendő térítési díjak megállapításának részletes szabályait;⁸⁰¹

f)⁸⁰² a szociális szolgáltató tevékenységet végzők működése engedélyezésének és ellenőrzésének részletes szabályait, a működést engedélyező szerv vagy szervek kijelölését;⁸⁰³

g)⁸⁰⁴ a nem állami és egyházi fenntartók által igénybe vehető normatív állami hozzájárulás igénylésének, folyósításának és elszámolásának részletes szabályait;⁸⁰⁵

i)⁸⁰⁶ a foglalkoztatási támogatás igénylésével, elszámolásával kapcsolatos szabályokat;

j)⁸⁰⁷ az országos jelentési rendszer számára bejelentendő adatok körét, valamint az országos jelentési rendszerbe és a 20/C. § szerinti nyilvántartásba történő adatközlés módjára és idejére vonatkozó eljárási szabályokat, továbbá az azokat működtető szerv vagy szervek kijelölését;

k)⁸⁰⁸ a 3. § (3) és (4) bekezdésében meghatározott személyekre vonatkozó ellátások igénylésével, megállapításával, folyósításával, valamint az igényelbíráló szervek adatkezelésével kapcsolatos részletes szabályokat;

l)⁸⁰⁹ a rehabilitációs intézményekben elhelyezett utógondozási feladatainak részletes szabályait;

m)⁸¹⁰ a szociális foglalkoztatás engedélyezésének és ellenőrzésének, valamint a szociális foglalkoztatási támogatás igénylésének és a támogatás felhasználása ellenőrzésének szabályait;⁸¹¹

n)⁸¹² a szociális hatóság és a szociális szakértői szerv kijelölését;⁸¹³

o)⁸¹⁴ a szociális intézmények, szolgáltatók országos nyilvántartásának részletes szabályait, a nyilvántartást vezető szerv vagy szervek kijelölését;

p)⁸¹⁵ a támogató szolgáltatás, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, a közösségi ellátások és az utcai szociális munka finanszírozásának rendjére vonatkozó részletes szabályokat;

q)⁸¹⁶ a személyes gondoskodás igénybevételével kapcsolatos eljárásokban közreműködő szakértőkre, szakértői szervekre vonatkozó részletes szabályokat;⁸¹⁷

r)⁸¹⁸ a szociális intézményekben ellátott személyek állapotának felülvizsgálatára, a rehabilitációs alkalmassági vizsgálatra, továbbá a fogyatékos személyek alapvizsgálatára vonatkozó szabályokat;⁸¹⁹

s)⁸²⁰ a bírság megállapításának és megfizetésének részletes eljárási szabályait;

t)⁸²¹ az energiafelhasználási támogatás mértékére, a támogatásra való jogosultság megállapításának feltételeire és a jogosultak körére, a támogatás igénylésére, megállapítására, érvényesítésére, a támogatás jogszerű igénybevétele ellenőrzésének és a jogosulatlanul igénybe vett támogatás visszakövetelésének rendjére, továbbá a támogatás forrásául szolgáló előirányzat kezelésére és felhasználására vonatkozó szabályokat;⁸²²

u)⁸²³ az egyházi kiegészítő támogatás megtérítésének részletes szabályait;

v)⁸²⁴ a szükség-, veszély- vagy katasztrófa helyzetből eredő kár esetén közcélú munkavégzés keretében ellátható helyreállítási feladatok körét, az e feladatokra fordítható költségvetési forrás összegét, valamint e forrás igénybevételének eljárásrendjét;⁸²⁵

w)⁸²⁶ az új szolgáltatóknak, intézményeknek, ellátotti létszámnak, illetve férőhelyszámnak a szolgáltatások területi lefedettségét figyelembe vevő finanszírozási rendszerbe történő befogadására vonatkozó részletes szabályokat;

x)⁸²⁷ a megyei fenntartó kijelölését.⁸²⁸

(2) Felhatalmazást kap a szociál- és nyugdíjpolitikáért felelős miniszter, hogy rendeletben szabályozza⁸²⁹

a)⁸³⁰ az Országos Szociálpolitikai Szakértői Névjegyzékkel, valamint a szakértők tevékenységével összefüggő részletes szabályokat;⁸³¹

b)⁸³² a szociális szolgáltatások működési feltételére vonatkozó szabályait;⁸³³

c)⁸³⁴ a szociális szolgáltatások szakmai feladataira vonatkozó szabályait;⁸³⁵

d)⁸³⁶ a külföldi alap-, közép- és felsőfokú szakképzés, valamint szakirányú szakképzés során szerzett szakképzettség megszerzését tanúsító oklevelek elismerésére, valamint az eljáró hatóságra, annak feladat- és hatáskörére vonatkozó részletes szabályokat;⁸³⁷

e)⁸³⁸ a személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartására vonatkozó szabályokat;⁸³⁹

f)⁸⁴⁰ a szociális alapvizsgára, szakvizsgára, valamint a szociális szolgáltatásokat nyújtó személyek továbbképzésére vonatkozó szabályokat, ide nem értve a szakirányú továbbképzési szakokon folyó továbbképzést;

g)⁸⁴¹ a módszertani intézmények kijelölésére és feladataira vonatkozó részletes szabályokat;⁸⁴²

h)⁸⁴³ a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevételére vonatkozó szabályokat;⁸⁴⁴

k)⁸⁴⁵ az egyes szociális szolgáltatásokat végzők képzésére és vizsgakövetelményeire vonatkozó szabályokat;⁸⁴⁶

l)⁸⁴⁷ a szociális foglalkoztatás személyi és tárgyi feltételeit;⁸⁴⁸

m)⁸⁴⁹ a gondozási szükséglet, valamint az egészségi állapoton alapuló szociális rászorultság vizsgálatának és igazolásának részletes szabályait;⁸⁵⁰

n)⁸⁵¹ az államháztartásért felelős miniszterrel egyetértésben a szociálisan rászorult személyek földgáz- és távhőszolgáltatáshoz kapcsolódó kiegészítő támogatásának, valamint egyéb fűtési támogatásának szabályait;

o)⁸⁵² az Egyházi Fenntartók Tanácsának összetételére, megalakítására és működésére vonatkozó részletes szabályokat.

(2a)⁸⁵³ Felhatalmazást kap a szociál- és nyugdíjpolitikáért felelős miniszter, hogy az államháztartásért felelős miniszterrel egyetértésben rendeletben szabályozza a működési engedélyezési eljárásban a szakmai program véleményezéséért a módszertani intézményeknek fizetendő szakértői díj mértékét.

(3)⁸⁵⁴ Felhatalmazást kap az egészségbiztosításért felelős miniszter, hogy az egészségügyért felelős miniszter egyetértésével kiadott rendeletben szabályozza

a) a szakmai szabályok szerint elsőként választandó, legalacsonyabb napi terápiás költséggel alkalmazott készítmények kiválasztásának szabályait;⁸⁵⁵

b)⁸⁵⁶

(4)⁸⁵⁷ Felhatalmazást kap a települési önkormányzat, hogy rendeletben szabályozza

a)⁸⁵⁸ az aktív korúak ellátására jogosult személyek részére a lakókörnyezet rendezettségének biztosítása körében előírt részletes szabályokat,

b) a rendszeres szociális segélyre való jogosultságnak a 37. § (1) bekezdés a)-c) pontjában foglaltakon túli, az aktív korúak ellátására jogosult személy családi körülményeire, egészségi vagy mentális állapotára vonatkozó feltételeit, valamint a feltételek fennállásának igazolási szabályait,

c)⁸⁵⁹ a rendszeres szociális segélyben részesülő személyek együttműködésének eljárási szabályait, a beilleszkedést segítő programok típusait és az együttműködés megszegésének eseteit,

d) az étkeztetés jogosultsági feltételeinek részletes szabályait,

e)⁸⁶⁰ a normatív lakásfenntartási támogatásra jogosult személyek részére a lakókörnyezet rendezettségének biztosítása körében előírt részletes szabályokat,

f)⁸⁶¹ a rendszeres szociális segély és a foglalkoztatást helyettesítő támogatás természetbeni szociális ellátás formájában történő nyújtásának eljárási szabályait és a természetbeni juttatás formáit.

133. § (1) E törvény - a 24. § (2) bekezdése, a 33-37. §-a, a 127. §-a, a 129-130. §-a, valamint a 135. §-a kivételével - a kihirdetést követő 30. napon lép hatályba.

(2) A törvény 33-37. §-a, 130. §-a és 135. §-a a kihirdetés napját követő hónap első napján, a 24. § (2) bekezdése 1993. május 1. napján, a 127. és a 129. § 1994. január 1-jén lép hatályba.

134. §⁸⁶²

135. §⁸⁶³

136. § (1)⁸⁶⁴

(2)⁸⁶⁵

(3)⁸⁶⁶

137. §⁸⁶⁷

138. §⁸⁶⁸

139. § (1) A törvény 18-24. §-ainak rendelkezéseit kell alkalmazni a törvény által nem szabályozott, az önkormányzat képviselő-testülete, a polgármester, valamint a jegyző feladat- és hatáskörébe tartozó szociális ellátásokról és szolgáltatásokról vezetett, személyes adatokat is tartalmazó nyilvántartásokra.

(2) Az (1) bekezdés rendelkezései az irányadók akkor is, ha a személyes gondoskodás megszervezését nem önkormányzati szerv az önkormányzattól átvállalja.

139/A. §⁸⁶⁹

140. §⁸⁷⁰ Az egyes egészségügyi és szociális tárgyú törvények módosításáról szóló 2010. évi LXXXIX. törvénnyel megállapított 127/A. § (6) bekezdésének rendelkezéseit abban az esetben is alkalmazni kell, ha a fenntartóváltozás vagy az egyházi fenntartású szolgáltató, intézmény engedélyezése iránti kérelmet 2010. augusztus 1-jét megelőzően nyújtották be, azzal, hogy az eddig az időpontig a központi költségvetésnek megtérített egyházi kiegészítő támogatás nem követelhető vissza.

140/A. §⁸⁷¹ (1) E törvénynek az egyes szociális, gyermekvédelmi, családtámogatási, fogyatékosügyei és foglalkoztatási tárgyú törvények módosításáról szóló 2010. évi CLXXI. törvénnyel megállapított 33-37/C. §-ában foglaltakat a 2011. január 1-jén folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell, azzal, hogy amennyiben az aktív korúak ellátására való jogosultság a 2011. január 1-jét megelőzően benyújtott kérelem alapján fennáll és a jogosult a 2010. december 31-én hatályos rendelkezések szerint a rendelkezésre állási támogatásra való jogosultság feltételeinek felel meg, részére a kérelem benyújtásának időpontjától a 2010. december 31-éig terjedő időszakra rendelkezésre állási támogatásra való jogosultságot kell megállapítani.

(2) Azon személy esetében, akinek a rendelkezésre állási támogatásra való jogosultsága 2010. december 31-én fennáll, 2011. január 1-jétől a bérpótló juttatásra vonatkozó rendelkezéseket az aktív korúak ellátására való jogosultság felülvizsgálata nélkül alkalmazni kell. A bérpótló juttatásra való jogosultságról a (3) bekezdés a) pontja szerinti felülvizsgálat alkalmával vagy - ha az korábban esedékes - a 25. § (5) vagy (6) bekezdése szerinti felülvizsgálat alkalmával kell határozatot hozni.

(3) Arra a bérpótló juttatásra jogosult személyre tekintettel, akinek a rendelkezésre állási támogatásra való jogosultsága 2010. december 31-én fennáll

a) az aktív korúak ellátására való jogosultság felülvizsgálatát a rendelkezésre állási támogatásra való jogosultság időtartamának figyelembevételével, és a 2010. december 31-én hatályos 25. § (4) bekezdése szerinti időpontban, de legkésőbb 2011. április 30-áig,

b) a bérpótló juttatásra való jogosultság 25. § (4) bekezdés b) pontja szerinti felülvizsgálatát a bérpótló juttatásra való jogosultságot megállapító határozat jogerőre emelkedésétől számított egy év elteltével kell elvégezni.

(3a)⁸⁷² A foglalkoztatást helyettesítő támogatásra való jogosultság (3) bekezdés b) pontja szerinti felülvizsgálata során a 36. § (2) bekezdés e) pontjában foglalt követelmény teljesítése szempontjából figyelembe kell venni a rendelkezésre állási támogatásra jogosult személy által 2010. december 31-ét követően, de a bérpótló juttatásra való jogosultsága megállapítását megelőzően, továbbá a bérpótló juttatásra való jogosultsága megállapítását követően teljesített, a 36. § (2) bekezdés e) pontja szerinti tevékenységek együttes időtartamát.

(4) 2011. január 1-jét követően közcélú foglalkoztatásra irányuló munkaszerződést meghosszabbítani nem lehet.

(5) A 2010. december 31-én hatályos 37/C. § (4) bekezdése alapján megkötött hatósági szerződések 2011. január 1-jén megszűnnek, azzal, hogy az aktív korúak ellátására való jogosultság fennállása esetén a 2010. december 31-én hatályos 37/C. § (4) bekezdése szerinti személy részére 2011. január 1-jétől rendszeres szociális segélyt kell folyósítani.

140/B. §⁸⁷³ E törvénynek az egyes szociális, gyermekvédelmi, családtámogatási, fogyatékosügyei és foglalkoztatási tárgyú törvények módosításáról szóló 2010. évi CLXXI. törvénnyel megállapított 117. §-ának és 119/C. §-ának rendelkezéseit

a) azokra kell alkalmazni, akik 2011. január 1-jét követően kötnek a 94/C. § szerinti megállapodást,

b) azok esetében, akik 2010. december 31-én alapszolgáltatásban vagy átmeneti elhelyezést nyújtó intézményi ellátásban részesülnek, a személyi térítési díj soron következő felülvizsgálatkor kell alkalmazni,

c) azokra kell alkalmazni, akik 2010. december 31-én tartós bentlakásos intézményi ellátásban részesülnek és a fennálló megállapodásukat 2011. január 1-jét követően a 117. § és 119/C. § alkalmazására vonatkozóan közös megegyezéssel módosítják.

140/C. §⁸⁷⁴ Az önkormányzati társulásban vagy többcélú kistérségi társulásban részt vevő települési önkormányzat a személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról, azok igénybevételéről, valamint a fizetendő térítési díjakról szóló, 2011. január 1-jén hatályos rendeletét 2011. április 1-jéig felülvizsgálja abból a célból, hogy a társulási megállapodásban erre kijelölt önkormányzat rendelete tartalmazza a személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról, azok igénybevételéről, valamint a fizetendő térítési díjakról szóló szabályokat.

140/D. §⁸⁷⁵ E törvénynek az egyes szociális, gyermekvédelmi, családtámogatási, fogyatékosügyei és foglalkoztatási tárgyú törvények módosításáról szóló 2010. évi CLXXI. törvénnyel megállapított 92/M. § (1) bekezdés *a)* pontját a bírság összegének meghatározása során abban az esetben kell alkalmazni, ha a jogsértést 2011. január 14-ét követően követték el, vagy a jogsértő állapot 2011. január 14-ét követően fennáll, egyéb esetben a 92/L. § (1) bekezdés *a)* pontja szerinti jogsértés miatt kiszabható bírság legmagasabb összege 200 000 forint. A 92/L. § (1) bekezdés *h)* pontja alapján állami fenntartóval szemben bírság akkor szabható ki, ha a jogsértő állapot 2011. január 14-ét követően fennáll.

140/E. §⁸⁷⁶ E törvénynek az egyes szociális, gyermekvédelmi, családtámogatási, fogyatékosügyei és foglalkoztatási tárgyú törvények módosításáról szóló 2010. évi CLXXI. törvénnyel megállapított 38. § (1a)-(3) bekezdését, valamint (6) és (9) bekezdését a lakásfenntartási támogatás megállapítása iránt 2011. augusztus 31-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

140/F. §⁸⁷⁷ Az egyes egészségügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2011. évi LXXXI. törvénnyel megállapított 49. § (2) bekezdésében foglaltakat 2011. október 1-jétől kell alkalmazni. Az egyes egészségügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2011. évi LXXXI. törvény hatálybalépését megelőző napon hatályos 49. § (2) bekezdésében foglalt rendelkezéseket 2011. szeptember 30-áig kell alkalmazni.

140/G. §⁸⁷⁸ Azt az aktív korúak ellátására jogosult személyt, akinek 2011. augusztus 31-én bérpótló jogosultsága áll fenn, 2011. szeptember 1-jétől foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosultnak kell tekinteni.

140/H. §⁸⁷⁹ (1) Az Szt.-nek a közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvénnyel megállapított 37. § (4) bekezdésében foglaltakat a 2012. január 1-jén folyamatban lévő, az aktív korúak ellátására való jogosultság megállapítása iránti kérelmek elbírálására irányuló eljárásokban is alkalmazni kell.

(2) A jegyző a 2012. január 1-jét megelőzően megállapított rendszeres szociális segély összegét, valamint a közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvénnyel megállapított, az Szt. 37. § (1) bekezdés *b)* pontja szerinti jogosultsági feltételeket 90 napon belül felülvizsgálja, és

a) intézkedik arról, hogy első alkalommal az április hónapra járó rendszeres szociális segély a közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvénnyel megállapított 37. § (4) bekezdésben foglaltak szerinti összegre figyelemmel kerüljön folyósításra,

b) amennyiben a rendszeres szociális segélyre való jogosultságnak az Szt. 2012. január 1-jén hatályos 37. § (1) bekezdés *b)* pontja szerinti feltétele nem áll fenn, de az aktív korúak ellátására való jogosultsága egyébként fennáll, 2012. április 1-jétől a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra való jogosultságot kell megállapítani azzal, hogy 2012. január-március hónapjaira a rendszeres szociális segélyt folyósítani kell.

140/I. §⁸⁸⁰ A 2012. január 1-je előtt megállapított helyi lakásfenntartási támogatás a megállapító határozatban megjelölt időpontig, de legkésőbb 2012. március 31-éig folyósítható.

140/J. §⁸⁸¹ A 2012. január 1-jét megelőző időponttól megállapított foglalkoztatást helyettesítő támogatás esetében első alkalommal a 2012. január hónapra járó, február hónapban folyósított ellátást kell a Magyarország 2012. évi költségvetését megalapozó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CLXVI. törvénnyel megállapított 35. § (4) bekezdés szerinti összegben folyósítani.

140/K. §⁸⁸² (1) A megyei önkormányzatok által 2011. december 31-én fenntartott intézmények fenntartói joga 2012. január 1-jén a megyei önkormányzatok konszolidációjáról, a megyei intézmények és a Fővárosi Önkormányzat egyes egészségügyi intézményeinek átvételéről szóló 2011. évi CLIV. törvény erejénél fogva a megyei fenntartóra száll át, ezt az időpontot követően a folyamatban levő ügyekben és a tartós jogviszonyokban a megyei fenntartó jár el fenntartóként és beutaló szervként.

(2) A megyei önkormányzatok által megkötött és 2011. december 31-én érvényes ellátási szerződés 2012. január 1-jén a megyei önkormányzatok konszolidációjáról, a megyei intézmények és a Fővárosi Önkormányzat egyes egészségügyi intézményeinek átvételéről szóló 2011. évi CLIV. törvény erejénél fogva a megyei fenntartóra száll át.

(3) A megyei önkormányzatok által 2011. december 31-én fenntartott intézmények működési engedélyét a működést engedélyező szerv 2012. január 31-éig hivatalból módosítja.

140/L. §⁸⁸³ (1) A megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. törvénnyel megállapított 25. § (3) bekezdés *a*) pont *ad*) alpontjában és 38. § (1) bekezdésében foglaltakat a 2012. január 1-jét követően benyújtott kérelmek esetében kell alkalmazni.

(2) A megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. törvénnyel megállapított 38. § (9) és (10) bekezdésének rendelkezései a normatív lakásfenntartási támogatás megállapítására a 132. § (4) bekezdés *e*) pontjában foglalt felhatalmazás alapján megalkotott önkormányzati rendelet hatálybalépését követően benyújtott kérelmek esetében alkalmazhatóak.

140/M. §⁸⁸⁴ A 127/A. § (6) bekezdésének hatályon kívül helyezése alapján az egyházi kiegészítő támogatás megtérítése alóli mentesülésre akkor van lehetőség, ha 2012. január 1-jéig a fenntartóváltozásra, illetve az új szolgáltató, intézmény létrehozására tekintettel a működési engedély, illetve annak módosítása jogerőre emelkedett.

140/N. §⁸⁸⁵ (1) A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény, valamint a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény módosításáról szóló 2012. évi XXXIV. törvénnyel megállapított 50. § (1) bekezdés *g*) pontját a folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.

(2) A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény, valamint a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény módosításáról szóló 2012. évi XXXIV. törvénnyel megállapított 50. § (1) bekezdés *g*) pont *gd*) alpontja alapján közgyógyellátásra jogosult azon személy esetében, akinek

a) a 2011. december 31-én fennállt közgyógyellátásra való jogosultságát 2011. december 31-ét követően arra tekintettel szüntették meg, vagy

b) a közgyógyellátás megállapítása iránt benyújtott kérelmét 2011. december 31-ét követően arra tekintettel utasították el, hogy részére öregségi nyugdíjat állapítottak meg, a jogosultságot megszüntető vagy a kérelmet elutasító döntést a jegyző a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény, valamint a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény módosításáról szóló 2012. évi XXXIV. törvény hatálybalépését követő harminc napon belül hivatalból felülvizsgálja.

140/O. §⁸⁸⁶ Az 58/A. § (2e) bekezdés *d*) pontja szerinti esetben - amennyiben a hatálybalépésig az eljárás jogerősen lezárult - a működési engedély módosítása iránt új kérelmet kell benyújtani.

Az Európai Unió jogának való megfelelés⁸⁸⁷

141. §⁸⁸⁸ Ez a törvény a következő uniós jogi aktusoknak való részleges megfelelést szolgálja:

a) a Tanács 2003/109/EK tanácsi irányelve (2003. november 25.) a harmadik országok huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező állampolgárainak jogállásáról, 11. cikk (1) bekezdés *d*) pont és 21. cikk,

b) az Európai Parlament és a Tanács 2004/38/EK irányelve (2004. április 29.) az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről, 24. cikk,

c)⁸⁸⁹ a Tanács 2009/50/EK irányelve (2009. május 25.) a harmadik országbeli állampolgárok magas szintű képzettséget igénylő munkavállalás céljából való belépésének és tartózkodásának feltételeiről, 14. cikk (1) bekezdés *e*) pont.